

Nora Fraise
Jacqueline Remy

Marion

mãi mãi tuổi 13

Hiệu Constant dịch

Đơn vị phát hành:

Brand manager

TRẦN ĐĂNG

Thông tin liên hệ:

Email: messybooksvn@gmail.com

Facebook: www.facebook.com/messybooks.vn

Số 50, đường 5, TT F361, An Dương, Tây Hồ, Hà Nội

Điện thoại – Fax: 0243 7172838

“Marion, 13 ans pour toujours”

Author: Nora Fraisse

Story collected by Jacqueline Rémy

Copyright © Calmann-Lévy, 2015

Vietnamese edition copyright © 2017 by AZ Culture Co.,Ltd

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronics, mechanic, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the copyright holder.

Được xuất bản theo hợp đồng nhượng quyền giữa tác giả Nora Fraisse và Công ty TNHH Văn hóa và Truyền thông AZ Vietnam.

Bản quyền tiếng Việt thuộc về tác giả Nora Fraisse và Công ty TNHH Văn hóa và Truyền thông AZ Vietnam, năm 2017.

Bản quyền tác phẩm được bảo hộ. Việc xuất bản, sao chép, phân phối dưới dạng in ấn hoặc sách điện tử, phát tán các hình ảnh trên mạng Internet, bất cứ phần nào của cuốn sách mà không có sự cho phép bằng văn bản của nơi giữ bản quyền là vi phạm pháp luật và làm tổn hại đến quyền lợi của nơi giữ bản quyền, nhà xuất bản và tác giả.

Bất cứ tổ chức hoặc cá nhân nào thực hiện những hành vi bất hợp pháp liên quan tới tác phẩm này đều phải chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Nora Fraisse
Jacqueline Remy

Marion

mãi mãi tuổi 13

 NHÀ XUẤT BẢN
THẾ GIỚI

"Tôi hy vọng cuốn sách này sẽ là chủ đề tranh luận, thảo luận trong mỗi gia đình các bạn, trong trường học của các bạn và ở cả những nơi khác. Mong rằng nó sẽ có hiệu lực hết như một ngòi nổ và sẽ khiến cho các em học sinh ý thức toàn vẹn về sự nghiêm trọng của nạn quấy rối giữa chúng với nhau."

Gửi Marion

Marion, con gái yêu của mẹ, con đã tự vẫn^{1[*]} ở tuổi 13, vào ngày 13 tháng Hai năm 2013, bằng cách dùng chiếc khăn quàng để tự treo cổ mình ngay trong phòng ngủ.

Bên dưới giường, người ta cũng đã tìm thấy chiếc điện thoại di động của con bị treo lơ lửng vào một đầu sợi dây để tượng trưng cho việc cắt đứt mọi lời chửi rủa và đe dọa của những kẻ đã từng tra tấn con ở trường học.

Mẹ viết cuốn sách này để tưởng nhớ con, để giải bày nỗi buồn xa vắng băng khuâng của mẹ về một khoảng đời trong tương lai mà mẹ con chúng mình sẽ không còn chung sống và chia sẻ cùng nhau nữa.

Mẹ viết cuốn sách này để mỗi người đều rút ra những bài học từ cái chết của con. Để giúp các bậc cha mẹ tránh cho con cái họ khỏi trở thành hoặc nạn nhân giống như con, hoặc những tên đao phủ giống như những đứa đã khiến con mông lung lạc hướng. Để cho các cấp có thẩm quyền trong bộ máy giáo dục nỗ lực cẩn trọng hơn nữa, nỗ lực lắng nghe và có thiện chí hơn nữa đối với trẻ em khi chúng phải chịu đau đớn.

Mẹ viết cuốn sách này để người ta coi nạn quấy rối học đường là một việc quan trọng, cần phải lưu tâm.

Mẹ viết cuốn sách này để không còn đứa trẻ nào muốn treo cổ cái điện thoại, lẫn kết thúc cuộc đời của nó nữa.

Thứ Tư ngày 13 tháng Hai năm 2013

"Chúng ta vậy là đã nhận cái án chung thân rồi"

Con khi ấy đang nằm trên giường ở trên lầu, mẹ đến sờ trán con thì thấy hình như cơn sốt đã hạ rồi. "Có vẻ khá hơn rồi đấy!" - mẹ đã nói thế. Nhưng không, chẳng có gì khá hơn cả.

Hôm trước, con cảm thấy không khỏe nên đã xin nghỉ học để về nhà sớm. Bà đã đón con vào tầm 13 giờ 15. Con kêu bị đau họng, mẹ đoán là con bị cảm cúm. Mẹ đã khuyên con nghỉ ngơi trong phòng bố mẹ cho yên tĩnh và uống hai viên thuốc. Buổi tối, hai má con nóng bừng, mẹ lại cho con thêm một viên thuốc nữa. Sau khi dùng bữa tối với cả nhà thì con quay vào giường đi ngủ. Chẳng có gì đáng ngạc nhiên cả khi ta bị mệt. Sáng hôm sau con đã không dậy đúng giờ đi học, mẹ gọi điện đến trường để thông báo với các thầy cô là con bị ốm. Vào tầm 11 giờ, con xuống dưới nhà ăn trưa như thể chẳng có chuyện gì xảy ra. Chẳng ồn ã gì, hết như thường lệ khi con ngủ dậy. Mẹ sẽ chẳng bao giờ quên được ánh mắt con khi ấy, chiếc áo đen xinh xắn mà con đã mặc hôm ấy, khuôn mặt đáng yêu của con chẳng hé lộ chút nào về những gì con đã trải qua. Các bậc cha mẹ luôn rất ngây thơ khi họ yêu con cái mình. Họ thiếu trí tưởng tượng.

Thứ Tư, mẹ nghỉ làm ở cơ quan để ở nhà chăm sóc ba chị em con. Con đã 13 tuổi rồi nên tự xoay xở lấy. Con nghĩ thế và mẹ cũng tin là như vậy. Nhưng còn em gái Clarisse của con, nó mới lên chín tuổi và em trai con, Baptiste, vừa chớm 18 tháng. Mẹ phải đem những túi rác đến khu lọc rác, nhân tiện đem một số quần áo đã quá chật đối với các con đến cho Zahia. Số đồ cũ ấy bao giờ cũng hữu dụng với một người có bốn đứa con như cô ấy. Mẹ lên phòng con để thông báo mẹ sẽ vắng nhà trong khoảng thời gian làm tất cả những công việc ấy và sẽ quay về sớm thôi.

Con nằm trên giường, chìm khuất trong bóng tối. Mẹ đã mở cửa cuốn bao ngoài cửa sổ và thở dài nói với con rằng chẳng nên nằm lì trong bóng tối mãi như thế. Đôi mắt con ánh lên vẻ mệt mỏi lần buồn ngủ. Mẹ đã đem điện thoại bàn đến bên con và bảo nếu có chuyện gì thì gọi cho mẹ. Và mẹ đã khóa cửa nhà. Thật ngu ngốc! Nỗi lo sợ bị trộm lẻn vào đã choán lấy tâm trí mẹ. Các bà mẹ luôn có thói quen lạ lùng là chỉ nghĩ đến những gì tồi tệ nhất, họ làm mọi việc chỉ để loại bỏ những hoảng loạn ra khỏi đầu. Họ sợ tai nạn trên đường, sợ bệnh tật, sợ đối mặt trực diện với một tên trộm. Nhưng những chuyện ấy vẫn chưa phải là khủng khiếp nhất. Làm sao họ có thể nghĩ đến điều khủng khiếp nhất, đến nỗi đau tóe ra từ sự phi lý nhất trên đời, và sự phi lý ấy đã đẩy con đến chỗ rời khỏi cõi đời này chứ?

Điều khủng khiếp nhất trong sự khủng khiếp đã xảy ra vào ngày hôm đó, thứ Tư ngày 13 tháng Hai năm 2013. Mẹ đã tạt qua khu lọc rác thải như dự kiến, rồi đến nhà Zahia, cô ấy ở cách nhà mình chừng mười phút chạy xe. Do đang ăn trưa cùng với các con nên bạn của mẹ đã lấy thêm hai cái đĩa cho em trai và em gái con. Mẹ và cô ấy đã trò chuyện với nhau về những tác hại của Facebook và sự lan tràn của điện thoại di động. Chỉ riêng tháng Giêng, tài khoản của con báo có đến 3.000 tin nhắn SMS! Mẹ vẫn còn hết sức ngỡ ngàng vì điều đó.

Bỗng nhiên mẹ nghĩ đến con đang nằm một mình trên giường với những dòng tin nhắn khủng khiếp mà bố mẹ đã tìm thấy trong điện thoại của con chín ngày trước. Bố mẹ đã phải ép con đọc mã số mở máy trong lúc con cứ ghì chặt cái điện thoại bằng hai tay với vẻ mặt ngơ ngác.

Bỗng nhiên mẹ cảm thấy cần nói chuyện với con, cần kiểm tra xem mọi chuyện có ổn không. Xem liệu con có bị ngã khi leo từ giường tầng của con xuống? Liệu con có bị trượt chân trong phòng tắm? Điện thoại di động của con không trả lời, điện thoại bàn cũng không. Nỗi kinh hoàng choán lấy mẹ. Lúc ấy vẫn chưa đến 13 giờ, mẹ chạy ào ra xe cùng hai đứa em nhỏ của con. Một linh cảm xấu xâm chiếm tâm trí mẹ. Mẹ vừa lái xe vừa gọi điện thoại như một mù điện. Mẹ để mặc các em trong chiếc xe vẫn còn đang nổ máy

ngay trước nhà và chạy nhanh đến cửa. Cửa vẫn được khóa cẩn thận đúng như lúc mẹ đi, điều ấy đã trấn an mẹ. Mẹ hét lên gọi con ngay khi vừa bước vào nhà. Chỉ có sự yên lặng đáp lại.

Mẹ chạy nhanh lên cầu thang. Con không ở trong nhà tắm. Cửa phòng con đóng chặt, có gì đó chèn cửa ngăn không cho người vào. Mẹ nghĩ là con đang ngồi co quắp đằng sau cánh cửa để không cho mẹ vào lãnh địa của con. Mẹ đẩy mạnh hơn, thì ra là chiếc ghế của con đã chặn cửa lại. Giây phút đó kéo dài như bất tận. Đẩy nữa, đẩy mạnh, khai thông lối vào... Và mẹ đã nhìn thấy con.

Miệng hét váng lên, nước mắt đầm đìa, mẹ bám chặt lấy con, cố gắng nâng con lên để cổ con đỡ bị thít chặt. Không thể thế được! Không thể thế! Mẹ không sao tự gỡ cho con được. Mẹ tìm thấy kéo trong phòng tắm, cắt đứt cái khăn quàng cổ đang khiến con nghẹt thở làm con ngã xuống sàn. Mẹ tát mạnh vào má để đánh thức con, con có vẻ vẫn còn ý thức. Hà hơi tiếp sức. Gọi cấp cứu khẩn cấp, số 18, nhanh lên. Các nhân viên cấp cứu nói rằng họ đang đi về hướng Massy. Không, ở Vaugrigneuse cơ – mẹ gào, mẹ khóc, mẹ ngạt thở. Mẹ thực hiện mát-xa tim mạch cho con hết như họ hướng dẫn qua điện thoại. Con đã nôn được.

Mẹ phải đặt con theo thế nằm nghiêng sang một bên trong vài khắc, rồi lại bắt đầu làm tiếp. Mát-xa, mát-xa nữa, rồi lặp lại lần nữa, tỉnh lại đi con ơi, Marion, mẹ xin con đấy.

Em trai và em gái con vẫn đang ở một mình trong chiếc xe còn nổ máy, những người lính cứu hỏa không tìm thấy đường. Mát-xa, mát-xa, mát-xa. Nhanh lên, báo cho bố con biết, bố vẫn đang đi làm. Nói với bố rằng có chuyện rất nghiêm trọng xảy ra, bố phải về nhà ngay.

Một người lính cứu hỏa ló đầu vào. Ông ta ra lệnh cho mẹ phải đi xích con chó nhà ta lại, con Vanille ấy. Mẹ đã gọi cho gia đình, người thân, gọi cho cô bạn thân nhất của mẹ. Zahia đã rất lo lắng và đến ngay để xem có chuyện gì xảy ra. Cô ấy đón Baptiste còn cô bạn Myriam của mẹ thì dẫn Clarisse đi. “Chị Marion bị choáng một chút” – mẹ đã giải thích cho em gái

con như thế. Những hiến binh đã có mặt, cả ông thị trưởng thành phố cũng tới.

Mẹ đã gào thét, nguyên rửa, sỉ vả mình đến hụt hơi. Mẹ lẽ ra không bao giờ nên để con ở nhà một mình. Mẹ lẽ ra không bao giờ nên đến nhà Zahia. Mẹ lẽ ra không nên để cô ấy bày thêm đĩa ăn cho Clarisse và Baptiste. Mẹ lẽ ra không nên ngồi tán phét với cô ấy. Mẹ lẽ ra nên ôm con trong vòng tay mình và ru dỗ con cho đến tận lúc những ý tưởng đen tối trong đầu con bay đi hết.

Sự tự kết tội cứ bủa vây lấy mẹ. Tại sao mẹ lại đi chứ? Tại sao mẹ lại để con một mình? Tại sao mẹ lại không nhìn thấy có chuyện gì bất thường chứ? Tại sao con lại không nói gì với mẹ? Tại sao lại là con, tại sao lại là mẹ, tại sao lại là chúng mình chứ?

Bố con đã về đến nhà. Vào lúc 14 giờ 30, người ta thông báo với bố mẹ rằng con đã rời bỏ thế giới này mà đi rồi. “Có lá thư nào không?” Không, chẳng có gì cả, những hiến binh trả lời chắc chắn. Bố mẹ quá choáng váng, bàng hoàng, như thể sợi dây nối buộc chúng ta với nhau trong thực tại đã bị cắt đứt đột ngột vậy. Đây chỉ có thể là một cơn ác mộng, một trong những bộ phim tồi tệ nhất mà trong đó người ta để mặc mình bị nhấn chìm hoặc nuốt chửng. Bạn bè của gia đình đến thăm hỏi, chuẩn bị đồ ăn, giặt giũ quần áo, giúp đỡ mọi việc trong khi bố mẹ vẫn đang mắc kẹt trong trạng thái đờ đẫn không phân định được ranh giới giữa cuộc sống trước đây và cuộc sống hiện tại. Cuộc sống cầm chừng. Cuộc sống bị tàn mạt điểm xuyết bởi những nỗi buồn sâu lắng băng khuâng. Cuộc sống mà không còn có con nữa.

Cuộc sống với bốn người. Cuộc sống phải xây dựng lại. Cuộc sống mà bố mẹ sẽ cố gắng sao cho nó thật xứng đáng với Clarisse, với Baptiste. Ừ, đương nhiên phải thế rồi. Nhưng cuộc sống không có con, Marion ạ. Cuộc sống không có con. Bố mẹ và các em vậy là đã nhận cái án chung thân rồi.

Chóng mặt vì những câu hỏi

"Con là máu thịt của mẹ nhưng mẹ đã chẳng thể làm được gì cho con "

Cái chết bí ẩn của con khiến bố mẹ và mọi người sững sờ. Chưa bao giờ con phàn nàn hay than vãn vì cuộc sống buồn chán bất hạnh, bị tổn thương hay kiệt sức gì cả. Không bao giờ con bóng gió nói về cái ý muốn tự chấm dứt cuộc sống này. Liệu có phải con đã thực sự muốn tự kết liễu đời mình không?

Con chắc đã chỉ muốn ngừng cuộc sống của mình tí chút thôi, một khắc, một vài giờ, đó là những gì mà bố mẹ và mọi người đã nghĩ vào buổi chiều hôm đó. Con đã nói thôi đi, và con hy vọng mẹ sẽ về kịp để giải thoát cho con. Con đã thắt nơ cái khăn quàng cổ ấy, và nghĩ rằng cái khăn hần sẽ bị đứt thôi. Đó là một tai nạn. Một khoảnh khắc mông lung lạc hướng. Con đã không quyết định ra đi mãi mãi như thế, không một lời vĩnh biệt. Con đã rất khỏe khoắn mà, Marion, con nhớ chứ, con đã rất khỏe khoắn. Con đã đáng yêu nhường ấy, ngoan hiền nhường ấy, và là học sinh giỏi nhường ấy, hết sức “dễ” nuôi. Mười ngày trước, bố mẹ còn hoan hỉ chúc mừng nhau rằng hạnh phúc biết bao khi có một đứa con gái như con.

Hôm đó là ngày 13 tháng Hai, hôm trước của ngày lễ thánh Valentine. Sự thật hiển nhiên đã xé nát lồng ngực bố mẹ: con chết vì nỗi đau tâm hồn, tình yêu bị tổn thương, đúng thế, Marion, đúng thế phải không? Romain chia tay con và con đã nghĩ tốt hơn là nên chết đi... Ở tuổi 13, ta có khả năng nhìn sự vĩnh hằng trong cặp mắt của người mình yêu.

Nhưng không phải con, Marion ạ, không phải là con. Con đâu có ngốc nghếch đến nhường ấy. Chắc chắn là Romain đã cư xử tồi rồi. Cậu ấy có lẽ đã trút lên con những điều khủng khiếp không thể đặt tên. Nếu không thì con đã chẳng muốn tự vẫn đâu. Nếu cậu ấy hành xử nhẹ nhàng, con chắc đã

lật sang trang mới. Chắc chắn, con đã yêu quá độ, đúng thế. Ngày hôm đó, bố mẹ đã thù ghét cậu ta.

Thứ Hai ngày 11, con đã nói chuyện với mẹ về cậu ta. Con muốn cậu ta biểu thị bằng hành động nhiều hơn, “âu yếm” con hơn trước mặt các bạn của cậu ấy. Mẹ đã cố gắng trấn an con. “Cậu ấy yêu con, Mayon của mẹ, Marion của mẹ ạ. Nhưng mà thế đấy, lũ đàn ông là bọn Cro-Magnon khi chúng tụ tập thành nhóm với nhau.” Giống như trong bài hát của Zazie mà mẹ con mình đã ngâm nga cùng nhau và cùng phá lên cười: “*Tôi là một người đàn ông*”. “Đừng lo nghĩ gì, mọi chuyện sẽ đâu vào đó thôi. Hãy nói với cậu ấy những cảm nhận và suy nghĩ của con. Nhưng cẩn thận nhé, con cũng thế thôi, khi con đứng với những cô bạn thân của con thì các con cũng cười đùa với nhau và đôi khi con cũng quên cậu ấy đó thôi. Romain ấy mà, khi đứng với đám bạn của mình, cậu ấy chẳng khác gì Kakou^{2[*]}. Nhưng khi chỉ có hai đứa với nhau thì các con sẽ cư xử khác.” Mẹ còn nhấn mạnh thêm: “Chuyện là như thế, đã luôn như thế và sẽ còn tiếp tục nữa.” Đó là điều mẹ đã tin, vào ngày 11 tháng Hai.

Con ngã nhào vào vòng tay mẹ, đầm đìa nước mắt, con ấy, đã kịp cao lớn hơn cả mẹ rồi. “Con cảm ơn mẹ, nói chuyện với mẹ thoải mái hẳn.” Con còn nói thêm: “Khóc được thì cũng nhẹ người.” Tối hôm đó mẹ đã không hình dung rằng con đang đau đớn.

Cuộc trò chuyện hôm đó bất thành linh quay lại gõ mạnh vào tim mẹ trong những giờ phút sau cái chết của con. Hôm đó là đêm trước của ngày 14 tháng Hai, ngày lễ của các cặp tình nhân. Con đã từ chối sống qua ngày lễ đó, ngày mà trong giấc mơ thiếu nữ đầy hoảng loạn của con, con đã nghĩ mình không còn là nàng công chúa trong mắt cậu học trò lớp Tám nữa. Thật là một sự phi lý quỷ quái!

Bố mẹ đã hỏi lại những hiến binh xem liệu con có để lại một lá thư nào đó không. Họ đã đảm bảo rằng bố mẹ sẽ là những người đầu tiên được thông báo nếu có bất kỳ thông tin gì. Họ đã mang đi máy tính, máy điện thoại di động của con. Họ cũng gợi ý bố mẹ nếu cần một sự trợ giúp về tâm lý. Trợ

giúp bố mẹ về cái gì mới được chứ? Phải hiểu cho bố mẹ chứ! Chính điều đó đây, đó mới là điều bố mẹ cần. Tìm ra những câu chữ có thể nói lên sự thật, chẩn đoán xem nỗi đau nào đã cuốn con đi ở tuổi 13, cô con gái bé bỏng của mẹ. Buổi tối, bố mẹ đã lục lọi bừa bãi hết như những tên trộm trong phòng ngủ của con, vốn được sắp xếp hết sức gọn gàng, bồn chồn nôn nóng tìm kiếm những dấu hiệu.

Trong cặp sách cũ của con, bố mẹ đã phát hiện ra một chiếc chìa khóa và một ổ khóa được dùng để khóa ngăn tủ cá nhân của con ở trường học, cái cặp sách con đã không còn sử dụng kể từ khi mẹ tặng cho con một cái mới vào hồi tháng Mười hai. Cặp sách mới này thì đầy ứ, được sắp xếp gọn gàng, tỉ mỉ đúng như thói quen của con. Với hộp bút, những quyển vở, thứ nào thứ nấy đều có chỗ riêng của chúng. Bố mẹ đã tìm thấy cuốn sổ liên lạc của con. Có những hai cuốn!

Bố mẹ quay sang nhìn nhau. Làm sao mà con lại có những hai cuốn sổ liên lạc nhỉ? Hoàn toàn bị kích động, bố mẹ lần giở cuốn đầu tiên. Đúng là cuốn mà bố mẹ đã quen thuộc, cuốn mà con đã đưa bố mẹ ký kể từ hôm con bị mất cuốn đầu tiên, cuốn nói về một học trò gương mẫu, gì thì gì, đó là học trò không hề gây rắc rối.

Thế rồi bố mẹ vợ lấy cuốn thứ hai, như thế nó sẽ thiêu đốt bố mẹ vậy. Đó là cuốn mà con đã nói là bị mất hồi tháng Giêng. Vậy là con đã nói dối bố mẹ.

Nín thở, bố mẹ lật giở từng lời đánh giá nhận xét của thầy cô giáo mà con đã muốn giấu kín. Kể từ tháng Mười hai, các thầy cô đã ghi rõ những thay đổi trong cung cách ứng xử, những lần nói chuyện riêng làm mất trật tự trong lớp, nhiều buổi đi học muộn mà không có lý do, kể cả khoảng giữa hai tiết học. Để ký nhận những nhận xét ấy, con đã bắt chước chữ ký của bố, trong khi bình thường thì luôn là mẹ ký sổ liên lạc.

Mẹ nhớ lại hôm con nói bị mất sổ liên lạc. Vào tháng Mười một năm 2012, có thể là tháng Mười hai cũng nên. Cả nhà đã tìm kiếm khắp nơi. Mẹ như đang thấy mình nhắc đi nhắc lại: “Chúng ta sẽ tìm thấy nó thôi, thật

không thể hình dung nổi.” Con đã rất lo lắng: “Con sẽ bị phê bình nếu không có sổ liên lạc. - Bao nhiêu tiền một cuốn sổ liên lạc hả? - 2 Euro, hoặc tầm tầm đó ạ. - Con đã đánh mất nó thì con phải trả tiền cuốn sổ đó là 2 Euro, bằng tiền của con.” Và mẹ đã phải ký một lá thư tuyên bố rằng con đã bị mất sổ liên lạc. “Làm ơn cấp cho tôi một cuốn sổ khác, cảm ơn.” Mẹ đã không hề ngờ vực gì. Bởi mẹ cũng vậy, mẹ cũng hay đánh mất nhiều thứ.

Cuốn sổ liên lạc ấy, cuốn mới tinh, cuốn giả, mẹ đã ký nó hai hôm trước ngày con đi, ngày 11 tháng Hai. Có vài lời của thầy giáo chủ nhiệm gửi tới tất cả phụ huynh, nói rằng: “Nhiều học trò đi lang thang trong hành lang trường giữa giờ học.” Đúng thế đấy “cour” mà không có “s”^{3[*]}. Mẹ đã hỏi liệu con có đi lang thang trong các hành lang không. Con trả lời khe khẽ: “Không, không, con không đi lang thang đâu.” Con đã viết những dòng này vào cuốn sổ khác, cuốn mà con giấu bố mẹ, cuốn hiện giờ bố mẹ đang xem cùng nhau, tìm thất lại, cuốn mà con đã ghi bằng nét chữ trẻ thơ của con: “Marion sẽ bị phạt vì chuyện này”.

Chính trên cuốn này mà các thầy cô giáo tiếp tục ghi những nhận xét và đánh giá của họ. Lúc này đã là những lời rất nghiêm khắc. Chuyện bắt đầu ngày 17 tháng Giêng năm 2013, một tháng trước khi con lìa bỏ thế giới này: “Điện thoại của Marion kêu trong giờ học”. Ngày 22: “Marion có ba buổi đi muộn không có lý do, tháng này học trò sẽ phải làm thêm bài phụ, một bài tập làm văn về chủ đề tôn trọng nội quy, trả bài vào thứ Sáu cuối cùng của tháng Giêng tại văn phòng giáo vụ.” Ngày mùng 1 tháng Hai, mười hai ngày trước khi con đi xa: “Thái độ ứng xử của Marion tệ hẳn trong thời gian gần đây: liên tục nói chuyện riêng và thi thoảng thậm chí thốt ra những từ ngữ tục tằn ngay trong giờ học. Làm ơn nhắc cho học trò nhớ rằng cần giữ thái độ đúng đắn khi thầy cô đang giảng bài.”

Đi học muộn, nói chuyện riêng, không trả bài tập về nhà... Làm sao con có thể tích tụ chùng ấy lời nhận xét, cả chục lời đánh giá nghiêm khắc từ nhiều tuần nay mà bố mẹ lại không hề được thông báo gì về chúng hả? Bố mẹ đáng ra phải được thông báo qua điện thoại, qua tin nhắn SMS, qua thư

điện tử... Người ta đáng ra phải báo động cho bố mẹ biết chứ. Còn con, cô con gái gương mẫu xinh xắn của bố mẹ, tại sao lại có vở kịch này hả, làm ra vẻ bí mật như vậy để làm gì hả con? Con coi bố mẹ là những kẻ ngốc nghếch, già cả lắm cẩm, đám kẻ thù không thể hiểu nổi ư? Con đã sợ bố mẹ nổi giận, la mắng, nghiêm trị con, sợ bố mẹ không yêu thương con nữa ư? Con đã sợ gì hả, đến nỗi phải ẩn mình đằng sau một cuốn sổ liên lạc giả như vậy?

Sự giận dữ xâm chiếm lấy mẹ. Mẹ đã rất giận con. Làm sao mà con có thể hành xử như vậy với bố mẹ chứ? Kể cho bố mẹ nghe những câu chuyện bịa đặt, muốn tìm đến cái chết hơn là đối đầu với sự thật. Có lẽ vì thế mà con đã ra đi để không phải tiết lộ cho bố mẹ biết sự thật mà con đã trải qua, đúng không Marion? Con thực sự tin khi còn bé, khi còn là trẻ vị thành niên, bố mẹ đã luôn là những học sinh gương mẫu ư? Con đã nghĩ rằng bố mẹ không thể nào tha thứ cho con được ư? Bố mẹ đâu có quá nghiêm khắc như thế chứ. Con biết rất rõ là mẹ lúc nào cũng bỏ qua cho con tất cả mọi chuyện, con đã luôn luôn kể cho mẹ nghe cuộc sống của con cụ thể đến từng chi tiết. Thế thì tại sao chứ?

Đó là những câu hỏi cứ quay cuồng trong đầu mẹ, trò đu quay đáng nguyên rủa. Hai tay buông lỏng, bất lực, bố mẹ buộc phải thừa nhận rằng con đã có một cuộc sống hai mặt. Nói một cách chính xác hơn, nó đã lên tầm “bốn chiều” rồi, việc đó đã trượt khỏi tầm tay của bố mẹ, con đã đeo mặt nạ trong chính ngôi nhà của mình.

Con đang học lớp 8C, lớp có môn tiếng Tây Ban Nha tăng cường. Bảng điểm kỳ đầu tiên của con rất tốt. Buổi tối hôm nhận bảng điểm, vào tháng Mười hai, khi được thông báo điểm 20/20 về môn tiếng Tây Ban Nha trong khi con chỉ vừa bắt đầu học môn này, mẹ đã vui biết bao nhiêu, mẹ đã khóc trong niềm hạnh phúc^{4[*]}. Khi ra khỏi phiên họp phụ huynh, qua điện thoại con đã hỏi mẹ: “Thế nào hả mẹ, mẹ tự hào về con chứ?” Ừ, mẹ tự hào về con. Thầy giáo chủ nhiệm đã không ngớt lời ca ngợi con là một học sinh ngoan, chuyên cần và rất đáng mến trong giờ học: “Cô bé thật tuyệt vời, một

trong những học trò khá nhất, chúng tôi tin tưởng em ấy, giá mà chúng tôi có thêm nhiều học trò như cô bé...” Bạn bè thì thoải mái gọi con là “tri thức”, một kiểu ném đá trong các lớp học ít kỷ luật. Con đã yêu. Đã có gì diễn ra kể từ hai tháng nay? Đúng là đôi khi con có vẻ buồn bã, hết như một thiếu nữ đang nghi ngờ những tình cảm của mình và tình cảm của người khác, nhưng chẳng có gì nghiêm trọng cả.

Bố mẹ đã trải qua đêm đầu tiên không có con với nỗi đau đớn khó lòng chịu nổi ấy. Những câu hỏi không lời giải đáp khiến bố mẹ xót xa biết bao nhiêu, nó cứ cuộn lại, quặn thắt: Tại sao con không tìm đến vòng tay bố mẹ mà trú ngụ nếu như con bị hắt hủi hay bạo hành chứ?

Đầu mẹ mông lung bao trùm những nỗi buồn. Mẹ phân tích để tìm kiếm từng nguyên nhân, lý do của con. Con cảm thấy đã mắc lỗi quá nhiều để có thể đối đầu với ánh mắt của bố mẹ. Con sợ bố mẹ thất vọng. Hay bố mẹ là những phụ huynh quá tồi để xứng đáng hoặc có khả năng nghe con thổ lộ. Con hãy hình dung trong tất cả những trường hợp điển hình nhất thì bố mẹ đã rút ra chính cái kết luận này đây. Và nếu những phụ huynh như bố mẹ còn cảm thấy bị mặc cảm tội lỗi một cách khủng khiếp, thì các bậc cha mẹ đặt quá nhiều tham vọng lên con cái họ, các phụ huynh tự kỷ, những người ít quan tâm đến tính cách của con cái họ hơn là hình ảnh mà họ muốn có về chúng thì sao nhỉ?

Vào tối hôm con ra đi, bố mẹ nhận được một cú điện thoại của các hiển binh hỏi về mã số pin của con. Điện thoại di động của con đã tắt, và họ muốn phân tích nó. Đương nhiên rồi, họ vẫn tiếp tục nhấn mạnh rằng bố mẹ sẽ là những người đầu tiên được thông báo nếu như họ tìm ra lời giải thích cho hành động của con.

Vào tầm 15 giờ chiều, bố mẹ đến thông báo cái tin hãi hùng ấy cho em gái con, nó đang ở nhà cô Myriam. Bố mẹ băng qua khu nhà để đến gặp em trong phòng chơi. Mẹ đã không thể cất lời. Bố con cúi xuống gần Clarisse, hết sức nhẹ nhàng: “Bố mẹ phải nói với con một chuyện. Marion đã không bị choáng gì hết. Chị ấy chết rồi.” Em gái con đã gào toáng lên, mắt nó mở

to, tròn xoe hết cỡ. Cặp mắt của em con cứ giữ mãi hình thái như vậy trong suốt nhiều tháng liền.

Bố đã ghì chặt lấy em, cả hai bọn họ đều khóc. Thế rồi bố thì thầm với em: “Nhưng con vẫn còn ở đây, con là đứa con gái bé bỏng của bố mẹ.” Chỉ trong giây lát thôi, em con đã chuyển đổi từ vị thế em gái lên vị thế chị cả rồi. Em con muốn ở lại chơi nhà cô Myriam. Bố mẹ sau đó đã quay lại đón em, và đón luôn em Baptiste đang ở nhà cô Zahia. Bố mẹ muốn cả gia đình mình, cả bốn người còn lại, ở bên cạnh nhau.

Ngày hôm sau, Clarisse muốn đi học như thường lệ. Nhưng trước khi mẹ kịp đưa em đến trường, cô Myriam đã tạt qua nhà thông báo cho bố mẹ biết: “Đừng nên cho bé đi học!”

Trong tay cô ấy cầm tờ nhật báo *Le Parisien* vừa ra ngày hôm đó. Ngay trang đầu, người ta nói về Marion. Đúng thế, về con đấy, con yêu của bố mẹ. Bài báo nói rằng con là nạn nhân của nạn quấy rối học đường, cũng giống như một đứa trẻ khác đã chết ở đâu đó: “Hai trẻ vị thành niên 13 tuổi đã chuyển sang hành động”, bài báo viết. Với cái tiêu đề to tướng, choán hết cả trang nhất như thế này: “Bị quấy rối ở trường học, chúng đã tự tử”. Tác giả bài báo gọi lại một lá thư mà có lẽ con đã để lại, một lá thư mà trong đó con đã viết chi tiết những điều bị ức hiếp, sỉ nhục ở trường và nêu tên những kẻ đã chơi xấu hay dối xử tệ với con.

Bố mẹ đứng đờ người, choáng váng. Con tố cáo ai chứ? Chúng đã làm gì con? Người ta đã tìm thấy lá thư này ở đâu? Làm sao nó lại nằm trong tay của một phóng viên tờ *Le Parisien* chứ?

Bố con và mẹ đã cố gắng liên lạc với ban biên tập của báo nhưng không có kết quả. Rốt cuộc bố mẹ đã để lại một lời nhắn cho nữ phóng viên viết bài báo. Nhưng cô ấy đã không bao giờ gọi lại cho bố mẹ. Ngay ngày hôm ấy cũng như sau này.

Nhưng bỗng nhiên hành động của con mang một ý nghĩa. Một hình ảnh đã bị cuộc chiến đấu khẩn cấp để cứu sống con lúc ấy che mờ đi mất giờ đây

bỗng trỗi dậy trong tâm tưởng mẹ. Con đã treo lơ lửng cái điện thoại di động của mình bên dưới chiếc giường tầng. Từ đó vẫn văng ra một bài hát, luôn là bài hát ấy, ám ảnh, đau nhói. Mẹ đã chỉ thực sự nghe thấy nó khi những người lính cứu hỏa đến giằng con ra khỏi mẹ. Và khi đó mẹ mới nhìn thấy cái điện thoại di động đáng ghét ấy. Nó ở đó, lủng lẳng trên một đầu sợi dây, với kênh sóng của đài radio cứ lặp đi lặp lại. Con đã tự vẫn trong tiếng nhạc, nhưng trước đó, con đã tắt vĩnh viễn chiếc điện thoại di động của mình. Chiếc điện thoại mà mọi rắc rối đều xảy đến từ đó, những lời thóa mạ, sự quấy rối. Đó là vũ khí gậy án. Con đã giết chết nó một cách hết sức biểu tượng.

Đúng thế, đột nhiên hành động của con trở nên có ý nghĩa. Và cơn cẩu giện đã nhấn chìm bố mẹ, một làn sóng ma quỷ dâng trào khiến bố mẹ ngạt thở. Bọn chúng đã khiến con đau đớn biết bao nhiêu để đến mức con phải treo cổ chiếc điện thoại của mình và có ý nghĩ muốn ra đi mãi mãi chứ? Quả là bi ối, quá sức chịu đựng. Còn những người lớn chịu trách nhiệm về con ở trường Trung học cơ sở Jean-Monnet de Briis-sous-Forges thì đã chẳng nói gì cả, chẳng làm gì hết để giúp con tránh khỏi những chuyện đó.

Tuy nhiên, mẹ đã phản ánh với họ rằng con phản nản rất khó tập trung vào việc học trong cái lớp vô kỷ luật ấy. Mẹ đã ba lần đề nghị gặp thầy Hiệu trưởng, nhưng chẳng lần nào thầy ấy chấp nhận gặp mẹ cả. Mẹ đã gọi cho thầy ấy nhiều lần để giải thích rằng bố mẹ muốn đổi con sang lớp khác. Thầy ấy đã đáp lại những đề nghị của mẹ hoặc bằng sự im lặng, hoặc bằng sự khinh bỉ.

Thế là hôm đó, sau khi đọc xong bài báo đăng trên tờ *Le Parisien*, khi phát hiện bài báo này khẳng định con đã là nạn nhân của nạn quấy rối học đường, mẹ căm thù ông thầy Hiệu trưởng ấy vì đã không thấu hiểu cho sự bất hạnh của con. Mẹ căm thù tất cả những ai ở trường học đã không giúp đỡ con, không lắng nghe những phản ánh của chúng ta, không giải mã được nỗi hoảng loạn trong con, không thấu hiểu những lo lắng của các bậc phụ

huynh. Mẹ căm thù tất cả những ai ăn mình trong một “chính sách đà điểu”^{2[*]} độc ác.

Trong cơn giận dữ, mẹ đã bấm số điện thoại của trường học và thông báo cho thầy Hiệu trưởng một cách cộc lốc: “Tôi là mẹ của Marion, hãy chuẩn bị các đồ đạc của cháu đi, chúng tôi sẽ đến lấy. Tôi muốn lấy về tất cả, bất kỳ hình mẫu nào, bất kỳ đồ vật nào thuộc về con gái tôi. Tôi không muốn có gì của Marion ở lại trong trường học của ông nữa, tôi không muốn có liên hệ với ông nữa.”

Trong cơn choáng váng trước cái chết của con, mẹ muốn tránh mọi cuộc gặp gỡ với ông ấy, bởi mẹ nghĩ rằng ông ấy sẽ bối rối và áp úng những lời xin lỗi hoặc chia buồn, mẹ hẳn sẽ không chịu đựng nổi điều ấy. Trên thực tế, chính ông ta cũng chẳng muốn có dính líu gì với nhà chúng ta, mẹ nhận ra điều ấy rất nhanh. Nhưng mẹ thực sự không hiểu. Mẹ rất cuộc vẫn không thể nào hiểu được điều đó.

Lá thư con gửi cho những kẻ quấy rối

“Dẫu con tim tớ không còn đập nữa”

Vào đầu buổi sáng thứ Năm ngày 14 ấy, khi bố đi cùng một cô bạn gái đến trường để lấy sách vở và đồ dùng học tập của con về thì thùng carton đã được đóng gói sẵn sàng, đang để ở phòng giáo vụ. Các nhà báo đã đứng chờ. Bố thoáng nhìn thấy thầy Hiệu trưởng. Thầy Hiệu phó hỏi liệu bố có biết những chi tiết cụ thể, liệu bố đã đọc bức thư và biết được những cái tên. Tóm lại, thầy ấy muốn biết những gì mà bố mẹ đã biết nhưng thầy ấy lại quên nói những lời động viên chia buồn mà bố mẹ chờ đợi trong thời khắc ấy. Xa hơn chút, một bà đang đứng nói chuyện trước máy quay của đài truyền hình, bố con đã không để ý đến chuyện ấy.

Buổi sáng, sau khi đọc tờ *Le Parisien*, bố mẹ đã gọi điện cho các chú hiến binh để kiểm tra câu chuyện về lá thư này.

Con chắc đã để lại lá thư đó mà bố mẹ không được thông báo chẳng? Lại còn rắc rối hơn nữa khi bố mẹ biết được điều đó qua báo chí. Qua điện thoại, các hiến binh đã xác nhận một cách rất gượng gạo rằng có sự rò rỉ thông tin và họ thật sự đáng tiếc. Ngay chiều hôm đó, tầm 17 giờ, một chú thiếu tá đến bấm chuông cửa nhà mình. Chú ấy đến xin lỗi vì việc bố mẹ đã biết chuyện có bức thư con để lại qua báo chí, thề rằng chú ấy đã cho tiến hành một cuộc điều tra nội bộ để phát hiện xem sự rò rỉ kia bắt đầu ở chỗ nào. Chú ấy đem tới cho bố mẹ chiếc phong bì mà con đã để lại, gửi đến trường học với số hiệu học sinh của con gắn trên đó, số 320. Bên trong con để hai lá thư. Và đây là nội dung lá thư nhất, buồn da diết và dịu dàng quá đỗi. Mẹ không sửa lỗi chính tả đâu, con nhé^[*].

Gửi tới lớp 8C và tất cả các lớp khác. Nếu như các bạn nhận được lá thư này thì có nghĩa là tớ đã không còn hiện diện trên cõi đời này nữa. Tớ muốn được nói lời xin lỗi vì những gì tớ đã khiến mọi người phải

chịu đựng hoặc bất kỳ chuyện gì khác nữa nhé. Tớ biết rằng lẽ ra tớ chẳng nên nói những gì tớ sẽ nói ở đây, nhưng giờ thì đã muộn rồi. Tất cả các bạn đều rất tuyệt vời nhưng các bạn đã đi quá xa trong chuyện này. “Đồ đạo đức giả”, “đồ không bạn bè”, “chúng tao sẽ 'chơi' mày khi mày quay lại”, “đồ dằn”, “đồ điểm”, “đồ chó cái”... Ok thôi, tớ đã không nói ra được hết tất cả những gì tớ chất chứa trong tim mình, nhưng bây giờ tớ nói đây, dẫu con tim tớ không còn đập nữa... Cuộc đời tớ đã trôi trượt đi và chẳng ai hiểu nó cả. Người bạn thân nhất của các bạn sỉ nhục các bạn, phớt lờ các bạn, căm thù các bạn... Chloé^{2[*]} tớ xin lỗi, tớ chưa bao giờ xem bạn như là người-lấp-chỗ-trống cả. Với tớ, bạn đã như là một người chị/em gái. Tớ đã rất yêu mến bạn dẫu rằng điều đó hiện giờ không còn đến từ cả hai phía nữa.

Đến đoạn này thì con vẽ hai hình trái tim nho nhỏ, một cái thứ ba bị gạch đi, và một hình mặt cười rầu rĩ ủ ê. Thế rồi con tiếp tục:

Damien, cậu là một người bạn trai tuyệt vời nhưng cậu đã không ủng hộ lẫn giúp đỡ gì khi tớ cần điều ấy. Và cậu đã chỉ khiến mọi việc trầm trọng thêm, hãy biết thế đi nhé. Julia, tớ đã coi bạn như là một người bạn thân, nhưng bạn đã làm tất cả mọi thứ để Chloé bỏ rơi tớ, và bạn đã rất bỉ ổi với tớ, nếu như tớ chết thì một phần là do lỗi của bạn đấy. Maylis, bạn rất đáng mến nhưng mà thôi đi, tớ xin bạn, đừng có gào “Tỏm đến thế là cùng!” ngay trong giờ học nữa. PS: Tớ muốn cảm ơn những con người tuyệt vời mà họ quý mến tớ bởi chính bản thân tớ, chứ không phải vì con người mà tớ không phải thế: Dylan, Lola, Paul, Maxime, Inès, Morgane, Yanis, Benny, Matilda, Léa... và còn một người mà tớ đã yêu hơn bất kỳ ai trên trái đất này, có biệt danh kiwi và toutoune [lại hai hình trái tim], người này sẽ tự nhận ra thôi. **VĨNH BIẾT**... Marion không còn sống trên đời này nữa nhưng sẽ không quên các bạn đâu (Xin lỗi vì những giọt nước mắt rơi trên giấy)...

Bên dưới lá thư, con đã vẽ khuôn mặt một thiếu nữ giống con, có lẽ là khuôn mặt của chính con, với khuôn miệng mím chặt như một đường diềm,

những sợi tóc buông thẳng và hai con mắt mở to tròn chứa niềm hy vọng, sự phân vân. Hay sự hãi hùng đây?

Một cơn lợm giọng choán lấy mẹ khi đọc những gì con viết. “Tớ đã không nói ra được hết tất cả những gì tớ chất chứa trong tim mình, nhưng bây giờ tớ nói đây, dẫu con tim tớ không còn đập nữa.” Marion của mẹ ơi, nước mắt khiến mẹ ngạt thở.

Cùng trong chiếc phong bì gửi trường học, lá thư thứ hai cũng hết sức khủng khiếp. “*Những kỉ niệm đẹp nhất mà tớ đã có cùng các bạn:*” dưới cái títt này, đã chẳng có gì hết. Chỉ là một trang giấy trắng tinh mà thôi.

Thêm một lần nữa, mẹ giận con quá đi thôi. Con đã tự vẫn chỉ vì những đứa ngu ngốc ấy, bởi vì một con bé không yêu mến con, nó đã coi con là “phò”, là “không có bạn bè”, hay là “đồ dân”. Lời lăng nhục quả là khiến người ta phẫn nộ. Nhưng tất cả những chuyện này đều chẳng đáng kể gì, Marion ạ! Và hơn nữa, con lại còn xin lỗi. Xin lỗi vì cái gì, hả con gái bé bỏng khốn khổ của mẹ? Xin lỗi ai chứ? Con đề nghị được tha lỗi, con ấy mà, cô bé ngoan nhất trong tất cả các thiếu nữ.

“Xin lỗi vì những giọt nước mắt rơi trên giấy”, con viết thêm vào. Cho đến lúc này đây, nhiều tháng sau đó rồi, mẹ vẫn không thể nào tin được và run lên mỗi khi nghĩ đến câu này.

Bố mẹ đã đọc đi đọc lại lá thư của con hai lần, ba lần, chuyện đó pha lẫn với câu chuyện về hai cuốn sổ liên lạc, những mẫu thông tin mà mẹ tìm thấy trên mạng Internet, những thứ lặt vặt mà người này người kia nói với mẹ. Rốt cuộc thì cũng phải chuẩn bị tang lễ. Và giới truyền thông bắt đầu bủa vây gia đình ta.

Mẹ đã bị quá sức, quá bị đảo lộn, quá choáng váng, quá bận bịu, không còn đủ minh mẫn để hiểu nổi những gì đang diễn ra. Rất nhanh, mẹ nhận ra rằng chuyện của con giống như một trò chơi ghép hình. Mẹ đã tự nhủ: Mình phải tìm, mình phải tìm ra.

Vậy là mọi chuyện chắc đã bắt đầu trượt dài vào tháng Mười hai. Mẹ lại nghĩ đến 3.000 cái tin nhắn mà bố mẹ đã phát hiện ra trên hóa đơn thanh toán tiền điện thoại cho mỗi tháng Giêng. 3.000 tin nhắn kia mà! Chắc chắn mẹ con mình đã gọi điện cho nhau nhiều lần mỗi ngày, nhưng chẳng thấm thía gì với con số ấy cả! 3.000 tin nhắn và bao nhiêu trong tổng số ấy để trả lời những chỉ trích, những lời chửi rủa, những lời vu khống đây? Mẹ chợt nhớ là lâu nay rất khó gọi vào máy điện thoại di động của con. Mẹ lại nghĩ đến cái buổi tối tháng Hai ấy, chính xác là ngày mùng 4. Hôm ấy, mẹ về nhà như thường lệ vào tầm 18 giờ 45 sau khi đón Clarisse ở trường và Baptiste ở nhà cô trông trẻ. Ngược với thói quen, con không xuống khỏi phòng mình khi mẹ về đến nhà. Mẹ đã phải gọi con nhiều lần liên con mới xuất hiện. Con nắm chặt chiếc điện thoại di động trong tay, đáng vẻ kỳ cục.

Mẹ đã bảo con đưa điện thoại cho mẹ và cả mã số để mở nữa. Ai đó đã gửi cho con những tin nhắn theo mẹ đánh giá là có tính khiêu dâm và nhiều tin nhắn khác không sao hiểu nổi gọi lên những vết bầm, ma túy, những trận ẩu đả. Khiêu dâm ư? Nhất là có một tin nhắn thật khủng khiếp: “Gửi cho tớ một cái hình của ấy để tớ có thể tự sướng nhé”. Con đã nói với mẹ đó là tin nhắn của Romain gửi cho con. Sau này mẹ mới biết đó là một nam học sinh khác. “Không sao đâu mẹ à, chúng chỉ viết vớ vẩn vậy thôi!” Mẹ đã bực mình gắt lên: “Cái gì, chỉ viết vớ vẩn thôi hả? Con biết những gì ẩn chứa đằng sau những từ ngữ này chứ? Đó là một thứ làm mất phẩm giá con người.” Một bà mẹ của một thiếu nữ 13 tuổi không thể chấp nhận những thứ dạng này mà không phản ứng được, con hiểu chứ? Buổi tối, mẹ nhón lấy điện thoại của con khi con đã chìm sâu vào giấc ngủ và chỉ đọc được những lời nhắn dịu dàng của Romain: “Anh yêu em, anh nhớ em nhiều.” Và con cũng chẳng kém gì: “Em yêu anh, anh thương của em, chỉ còn hơn tám tiếng đồng hồ nữa là chúng mình lại ở bên nhau...” Điều đó đã khiến mẹ an tâm.

Trong khi tất cả những kỉ niệm ấy, những câu hỏi này và nỗi đau bất tận đang hiện hữu cứ quay cuồng trong đầu bố mẹ thì vào tối thứ Tư ngày 14, người ta đã gọi điện đến nhà thông báo cho bố mẹ biết rằng bà Phó giám đốc Sở Giáo dục trả lời phỏng vấn trên truyền hình. Cả nhà đã xem qua mạng

Internet. Bố con nhận ra bà ấy ngay. Bố thốt lên: “A, chính là bà đã nói chuyện với các nhà báo khi anh đến lấy đồ đạc của Marion ở trường đây mà!” Trước ống kính máy quay, bà ấy giải thích rằng con đã bị xem như là bia đỡ đạn của các bạn trong lớp: “Đã có những học sinh không thực sự tốt với em ấy, chúng có thể thốt ra những lời nói gây tổn thương, đó chính là những nội dung đang được lan truyền đi trong lúc này. Tôi nghĩ rằng thời gian tới đây chúng ta sẽ biết được nhiều và cụ thể hơn.”

Lúc ở trường học, không một giây phút nào bà ấy nghĩ đến việc chào bố con một câu, nói chuyện với bố hay gửi lời chia buồn tới gia đình, báo trước cho bố mẹ biết rằng bà ấy sẽ nói về con trên truyền hình và lại càng không có chuyện hỏi xem bố mẹ có đồng ý hay không. Bà ấy thậm chí còn nêu cả tên riêng của con mà không hề được sự cho phép của bố mẹ.

Sáng hôm sau, thứ Sáu ngày 15 tháng Hai, bố mẹ được triệu tập đến sở hiến binh. Mẹ run lên: “Các ông chắc chắn con bé đã không bị hãm hiếp chứ?” Mẹ cảm thấy hãi hùng trước ý tưởng rằng con có thể đã bị đánh đập, là nạn nhân của những bạo hành cơ thể. Dẫu con đã chết rồi, chẳng còn gì hãi hùng hơn có thể xảy đến với con được.

Các hiến binh tiếp bố mẹ riêng rẽ và đặt rất nhiều câu hỏi. Bố mẹ là ai? Con trước đây như thế nào? Các mối quan hệ với con là gì? Những câu hỏi theo thủ tục thông thường để nắm được tư cách pháp nhân của bố mẹ. Đã quá đỗi bị choáng nên mẹ quên mất một ít. Thế rồi họ hỏi bố cũng như hỏi mẹ – mãi sau này thì bố mẹ mới hiểu tại sao – rằng liệu con có một tài khoản Facebook không. “Không, theo tôi biết thì không” – mẹ đã trả lời như thế. Sau buổi hỏi han ấy, các hiến binh muốn biết bố mẹ có làm đơn khiếu kiện không? Bố mẹ nói có. Bố mẹ kiện đám học trò có tên trong lá thư, kiện trường học và kiện tất cả những ai, mà theo cuộc điều tra, sẽ bị phát hiện là ít nhiều có trách nhiệm liên đới đến cái chết của con. Về đến nhà, bố mẹ đã cùng bàn về chuyện này. Bố mẹ tự đặt câu hỏi: Thế nếu con đã có một tài khoản Facebook thì sao? Khi còn đang học lớp Bảy, con đã xin phép mẹ được mở tài khoản. Mẹ đã nói không, mới mười hai tuổi thì không thể có

Facebook được. Một tháng rưỡi trước khi con ra đi, con lại mè nheo mẹ lần nữa. “Con không có tài khoản Facebook, trong khi tất cả mọi người đều có. Tất cả mọi người đều la cà ngoài phố, chỉ con là không.” Chuyện đó đã khiến mẹ phát bực: “Con đi la cà ngoài phố để làm gì hả?” Mẹ khi ấy đang tắm cho các em của con, lúc ấy là 19 giờ, mẹ thở hắt ra: “Thôi được, nghe này Marion, hãy kết thúc năm nay đã. Rồi lên lớp chín, chúng ta sẽ có quy định mới, con sẽ mười bốn tuổi và sẽ có tài khoản Facebook của con.”

Đúng ra thì con không vào được mạng Internet từ chiếc máy tính đặt trong phòng con. Nhưng trên thực tế liệu bố mẹ có chắc chắn rằng con đã chẳng tự mở một tài khoản Facebook rồi không? Tóm lại bố mẹ chẳng biết gì về chuyện đó cả. Bố mẹ hoàn toàn lúng túng.

Chính vì thế nên mẹ đã vào Facebook. Mẹ đã tìm theo tên con, Marion Fraisse. Mẹ chẳng thấy gì có hơi hướng của con cả, chỉ là những cái tên giống nhau mà thôi.

Trong cặp sách của con, mẹ tìm thấy cuốn sổ nhật ký học đường, trong đó con ghi lại những ngày có bài kiểm tra, v.v... Trên trang đầu tiên có ghi họ và tên con, số điện thoại và một địa chỉ Email. Mẹ bật máy vi tính và bắt đầu thử những mã số, chỉ là lần mò thôi. May mắn là một trong những số đó đã đúng. Khi mở hộp thư của con, mẹ thấy có những thư nhắn: “Bạn có tin báo trên Facebook.” Và thế là mẹ vào được tài khoản của con. Con xuất hiện dưới một cái tên giả: *Mayonfraisie*. Con đã mở tài khoản này vào ngày mùng 7 tháng Mười hai, một tháng trước khi con lại hỏi xin phép mẹ cho mở một tài khoản! Con chắc đã cảm thấy có lỗi, con muốn được sự cho phép của bố mẹ để có thể an tâm.

Mẹ đã nhận ra rằng mẹ bị chặn vào tài khoản. Con cũng chặn luôn cả tài khoản của cậu, em trai của mẹ. Vào thời kỳ đó, chỉ có mẹ và cậu là hai người duy nhất trong gia đình có tài khoản trên Facebook.

Con đã chặn mẹ và cậu để không vào được một tài khoản mà con nhận được những tin bình luận vợ vẫn, nhưng cũng có cả những tin nhắn hải

hùng. Ví như: “Mày sẽ bị đá thẳng vào mặt cho coi.” Đã có chuyện gì xảy ra với con vậy hả?

Mẹ đã nhìn thấy những chữ đầu tiên của các câu. Những câu mà ta có thể đọc trong mục báo có tin nhắn, ở phần lịch sử tin nhắn. Nhưng khi vào đó, mẹ nhận thấy rằng các tin nhắn ấy đã bị xóa đi. Điều ấy khiến mẹ rúng động. Nếu như chính các bạn con cảm thấy có nhu cầu phải xóa những tin nhắn đó vào ngay hôm sau ngày con ra đi, thế có nghĩa là chúng có điều gì đó tự trách rồi, đúng không?

Mẹ bắt đầu ngồi suy nghĩ. Chẳng khó khăn gì để đoán phần tiếp theo của những câu bị cắt xén. Chúng phí công xóa đi những tin nhắn ấy – *trang này không thể tìm thấy được* –, thì mẹ vẫn có thể nhìn phần đầu một lời chửi rủa mà đoán ra được đoạn kết của nó. Chúng đã không phủ lên con những lời khen đâu, đúng không hả? Không khó để mẹ có thể hiểu được điều đó. Và thật đau đớn khi không biết một cách cụ thể, thật đau đớn khi hình dung, đau đớn khi nghĩ đến những gì con phải cảm nhận mỗi lần điện thoại của con rung lên mà lại không thể giúp gì được cho con nữa. Đau đớn làm sao khi chỉ có những tin báo vớ vẩn này là chắc chắn mà thôi.

Và đến đây, mẹ bắt đầu tiến hành công việc của một thám tử, nó đã lấy đi của mẹ nhiều tuần nhiều tháng liền. Nhiều tháng liền để lần lại những gì mà mẹ không biết về cuộc sống của con, về những gì đã có thể xui khiến con cắt đứt với cuộc đời này.

Nhưng trước hết, mẹ đã gọi điện cho các chú hiến binh để báo tin cho họ biết. Ngược với những gì bố mẹ nghĩ, con đúng là đã có một tài khoản Facebook. Từ ngày mùng 7 tháng Mười hai, gần thời kỳ con làm “mất” cuốn sổ liên lạc, thời kỳ con đã phải lòng và yêu Romain.

Và đây, cậu người yêu ấy đây này, cậu ấy gửi cho mẹ một tin nhắn vào ngày 15 tháng Hai. Cậu ta đã làm gì để bảo vệ con hả? Con không nêu tên cậu ta trong số những kẻ quấy rối con, nhưng liệu cậu ta có đồng lõa không? Mẹ giận cậu ta, hết như mẹ giận tất cả, bởi mẹ vẫn còn chưa đủ minh mẫn

để hiểu hết toàn bộ những thông tin được tiếp nhận, để phân định rạch ròi trách nhiệm của từng người trong sự ra đi của con.

Mẹ còn giữ lại tin nhắn SMS của cậu ấy, nhận được vào lúc 20 giờ 48: “Chào bác, cháu xin lỗi vì đã làm phiền. Cháu chỉ muốn chân thành chia buồn với bác. Romain.” Mẹ đã chửi rửa lại bằng cái tin nhắn này: “Ai đã cho cậu số điện thoại của tôi hả? - Cháu đã hỏi một người trong phố và họ không muốn được nêu tên ra ạ. - Tôi phải biết tên của người ấy, nếu không tôi sẽ đề nghị hiến binh tiến hành một cuộc điều tra. Chuyện này là bất hợp pháp. Không phải ai cũng có được số điện thoại của tôi đâu. Làm ơn trả lời tôi nhanh đi. - Là Mathilde ạ, cháu chỉ muốn bày tỏ sự lễ độ và phải phép thôi mà, thành thật xin lỗi, thưa bác.”

“Cậu có thể làm điều ấy đấy, Marion đã chết rồi!”, mẹ đã viết một cách điên cuồng. Lần này mẹ thực sự tin rằng cậu ta đã tham gia vào. Và còn con bé Mathilde này nữa, đứa mà con quen biết từ khi đi học mẫu giáo, liệu nó có thuộc nhóm mà con tố cáo trong lá thư của con không? Romain đáng thương, hôm đó mẹ đã đối xử bất công với cậu ấy.

Sự im lặng của trường học

"Thưa bà, cuộc sống vẫn tiếp tục"

Phải chuẩn bị đám tang, mẹ mới chỉ loáng thoáng nói qua chuyện này. Các nhà báo đến gõ cửa, cố tìm hiểu xem đã có chuyện gì xảy ra. Tòa Thị chính đã có câu lệnh cho tất cả mọi người: “Chớ có nói gì hết.” Thế nhưng, những lời đồn đại vẫn rì rầm lan đi. Một bà ngồi lê đôi mách luyên thuyên rằng đã biết rõ nguyên do, bà ta kể: “Không, không hề nhé, chẳng có chuyện quấy rối gì đâu, lý do chuyện xảy ra không đến từ trường học.”

Họ nói rằng qua công việc nên chồng bà ấy đã tra được hồ sơ. Mẹ đã đến gặp bà ta: “Này, nếu như chị thực sự có những thông tin quan trọng, hãy đưa chúng cho sở hiến binh. Còn nếu như không biết gì thì chị nên im miệng đi!” Sau đó, mẹ được biết rằng một số người truyền tai nhau rằng: “Nora đang tức giận rồi.” Mẹ nghĩ rằng mọi chuyện đã bắt đầu từ đây. Đúng thế Marion ạ, mẹ đã nổi giận. Vì các cơ quan truyền thông mà gia đình mình phải giấu cả đám tang của con. Mẹ đã đến nhà tang lễ vào buổi tối để không gọi sự chú ý. Không gian ở đó lúc nào cũng vắng vắng những bản nhạc êm dịu, nhẹ nhàng. Con đẹp như một trái tim xinh xắn vậy. Họ đã bảo mẹ chọn quần áo cho con. Mẹ đã đeo hoa tai cho con, ngoài ra còn có một chiếc vòng đeo tay *Peace and Love*. Với con thì lúc nào cũng là Hòa Bình và Tình Yêu, con đã nói vậy!

Một hôm mẹ đang ở nhà tang lễ thì có ai đó cảnh báo mẹ rằng các nhà báo đang rình rập trước cửa nhà mình. Mọi người đã phải giấu ngày giờ an táng con. Thật là khủng khiếp, khủng khiếp làm sao! Có quá nhiều thứ phải xử lý, chọn quan tài, chọn hoa... May là có bố ở đây giúp mẹ, bởi mẹ chẳng thêm quan tâm đến hoa, mẹ không muốn có mặt ở đây. Bố mẹ chỉ có hai câu hỏi trong đầu: “Marion, tại sao con lại làm chuyện này hả? Tại sao con lại không nói gì với bố mẹ?” Còn mẹ, mẹ đã nói chuyện với con hết như một

mụ diên. Mẹ không ngừng nhắc đi nhắc lại: “Marion, con đã có tất cả mọi thứ, con có mọi thứ, tại sao con làm vậy?”

Mẹ tìm kiếm những dấu vết, mẹ lục trong đồng hồ đặc của con, mẹ lục tung mạng Internet, mẹ vào tài khoản của các bạn con để xem chúng có viết gì trên trang của chúng không. Cùng với bố, mẹ phát hiện ra một diễn đàn đã được lập ra để tưởng nhớ con: “RIP Marion Fraisse”, có nghĩa là “*Rest in peace Marion Fraisse*”. An nghỉ. Có rất nhiều lời nhắn gửi. Một số nói: “Uầy, bây giờ mọi người đến đây mà khóc, nhưng trước đây tất cả đều đã kêu bạn ấy là phò kia mà”. Rốt cuộc mẹ cũng nhìn thấy mặt trái của bức màn trang trí. Một học sinh nữ trong lớp con đã viết: “Tớ không tìm ra từ gì để chỉ rõ phẩm chất của chúng tớ, chúng tớ đã cư xử quá ngu xuẩn và ngốc nghếch với cậu”. Những từ đó được ký tên hằn hoi, bởi các bạn con viết bằng chính tài khoản Facebook của chúng. Những học sinh mà con đã nêu tên trong lá thư để lại đều không có mặt trong số đó.

Thực ra, tất cả mọi người đều biết. Diễn đàn sau đó bị gỡ xuống nhưng mẹ đã có những bản copy màn hình và đem hết đến sở hiến binh vào Chủ nhật ngày 17 tháng Hai.

Cho đến tận ngày 21 tháng Hai, ngày diễn ra tang lễ, các bạn bè cũng như gia đình đều đã đến. Nhưng không có ai khác. Không một ai gọi điện cho mẹ để xin cung cấp thông tin. Không có một phụ huynh học sinh nào, không một thầy cô giáo, không có lấy một cán bộ hành chính của trường học nơi con đã theo học gọi điện cho mẹ để hỏi xem ngày và giờ diễn ra buổi lễ.

Vào hồi 11 giờ hôm đó, tại nhà thờ ở Vaugrigneuse. Cả nhà bước vào gian chính trên nền nhạc của Verdi. Thế rồi toàn cử tọa nghe Céline Dion hát: “Em chỉ có anh trên đời, để nói với em về tình yêu, chỉ có anh đáp lời khi gặp nạn em kêu [...] Và nếu như mất anh rồi, em nghĩ mình cũng sẽ chết thôi, anh biết không^{8[*]}?”

Trong buổi lễ, bố mẹ đã cho chiếu những bức ảnh của con, khuôn mặt nhỏ nhắn thông minh của con, tươi cười, cởi mở, tất cả niềm hạnh phúc ấy

run rẩy qua hàng nước mắt của bố mẹ và người thân. Mẹ đã đọc bài mà mẹ viết cho con: “Con yêu của mẹ, máu thịt của mẹ.” Và đây là một đoạn trích:

“Con thương yêu, bởi con đã trở thành đứa con gái đầu tiên của bố mẹ, xin hãy cầm tay bố mẹ để tiếp thêm sức mạnh cho bố mẹ đi xa hơn. Hãy cho bố mẹ lòng can đảm để vượt lên, để đạt tới niềm hạnh phúc sáng ngời đó, nơi mà con đã đến trước cả bố mẹ.”

Và mẹ đã kết thúc bằng niềm hy vọng này:

“Con ơi, bố mẹ và những người thương yêu con sẽ nhớ sự có mặt bằng xương bằng thịt của con, nụ cười của con, và mẹ cũng tin chắc rằng tình yêu con dành cho bố mẹ và mọi người sẽ là vĩnh cửu.”

Sau đó tất cả cùng nghe ca khúc của Tal: “Chúng ta có quyền mơ, khi tôi có ước mơ, chẳng gì có thể ngăn tôi được nữa. Tôi khiến em tồn tại, quá mạnh mẽ, đến nỗi tôi tin rằng đó là thật^{9[*]}.” Rồi em gái Clarisse của con đã đọc hai bài khá khó được trích từ trong cuốn Phúc âm. Với câu này, thay cho lời kết: “Cũng bằng cách ấy, chúng ta tin điều đó, những ai đã ngủ vùi do chúa Jésus thì Chúa Trời sẽ dẫn họ đi cùng với Con Trai của Người. Như vậy, chúng ta sẽ mãi mãi ở cùng với Chúa Trời. Hãy nhớ lấy những gì ta vừa nói, và hãy trợ giúp tinh thần cho nhau.” Cô Coco, bạn thân nhất của mẹ đã đọc một bài viết của Saint-Exupéry, trích từ tác phẩm *Hoàng Tử Bé*, và cậu Salem, em trai của mẹ có câu này rất hay: “Cháu đã đi rồi, cháu đã được chấp đôi cánh của gió cho chuyến du lịch cuối cùng của mình mà chỉ tâm hồn mới biết được lối đi.” Tất cả mọi người bước ra, đi sau chiếc quan tài của con. Cô Adèle mà con rất quý ấy, đã hát đi hát lại: “Đôi khi tình yêu kéo dài, nhưng đôi khi chính nỗi đau lại thế chỗ cho nó.” Tên của bài hát này là *Someone like you*. Với mẹ, điều ấy có nghĩa là: “Chẳng có ai như con.” Rồi tất cả đến nghĩa trang. Mỗi người đặt một bông hoa trắng.

Ông bà, bạn bè, tất cả những người thân của nhà mình đều đến đưa tiễn con. Họ tất thấy đều rất tử tế. Nhưng đã không có bất kỳ một học sinh nào trong lớp con, không có bất kỳ một thầy cô nào của trường học, không có

bất kỳ một đại diện nào của các hội phụ huynh học sinh, không có lấy một người quản sinh, không có lấy một cán bộ của trường đến dự. Đương nhiên rồi, chúng ta đã không đăng những trang quảng cáo cho lễ an táng của con vì sợ giới báo chí xoi mói. Nhưng rất dễ để hỏi thông tin kia mà. Họ không đến bởi vì họ đã không muốn, hoặc bởi vì họ bị ai đó ngăn cản.

Không một ai trong số họ đã gọi điện cho mẹ. Họ chẳng gửi câu chữ nào qua hộp thư của mẹ, cũng như những hộp thư khác. Ngay lập tức, ngay sau ngày con qua đời, gia đình mình đã có cảm giác là những kẻ gây phiền nhiễu. Ta dẫu sao cũng có thể hy vọng một chút tình người chứ, một chút lòng tốt chứ, đúng không?

Tại sao lại có sự im lặng ấy của các thầy cô giáo, một sự vắng bóng hoàn toàn? Cho đến ngày hôm nay đây, Marion ạ, để cố gắng hiểu thì mẹ đã đi đến chỗ ngoại suy: Thế nếu họ muốn đi nhưng bị phụ thuộc thì sao?

Thứ Năm ngày 14 tháng Hai, khi thông tin được loan đi, trường đã mở một phòng hỗ trợ tâm lý. Một số học sinh kể rằng khi chúng bày tỏ mong muốn được nói chuyện với gia đình mình thì thầy Hiệu trưởng đã đáp lại: “Không, không, đừng có liên lạc với họ, họ vẫn chưa sẵn sàng đâu.” Mẹ của một học sinh muốn gửi hoa đến viếng thông qua trường học thì con trai của bà ấy nhún vai: “Chả cần đâu, thầy Hiệu trưởng đã vứt hết hoa đi luôn rồi.”

Sáng hôm đó, chắc chắn là mẹ đã nói hơi cộc lốc với ông ấy. Mẹ muốn gạch hằn tên ông ấy ra khỏi suy nghĩ của mình, hết như mẹ đã muốn gạt khỏi đời mình tất cả những gì vừa xảy ra. Chắc chắn là bố mẹ đã gửi đơn khiếu kiện vào thứ Sáu, nhưng giữa khoảng thời gian ấy cũng chẳng có bất kỳ ai lên tiếng cả. Ông ấy giải thích rằng theo đề nghị của bố mẹ nên từ hôm ấy, ông đã không liên lạc với “gia đình”. Nhưng nhiều tháng sau thì mẹ biết được rằng ngay hôm thứ Tư ngày 13 tháng Hai, vào buổi tối hôm con qua đời, ông ấy đã gửi một lá thư điện tử cho toàn thể đội ngũ giáo viên, thông báo cho họ về những gì đã xảy đến với con và nhắc nhở họ bằng những từ ngữ này: “Không tiếp xúc trực tiếp với gia đình, cảm ơn.” Ông ấy đã viết câu đó trước khi nói chuyện với mẹ qua điện thoại, trước mọi phản ứng công

khai. Phải mãi sau này mẹ mới khám phá ra điều ấy. Đó là lý do tại sao bố mẹ không hề cảm thấy được an ủi hay động viên bởi nhà trường. Lòng trắc ẩn, sẻ chia là thứ không nằm trong chương trình.

Ngày 19 tháng Hai, hai ngày trước khi diễn ra lễ an táng con, mẹ đã gửi lá thư đầu tiên đến Tổng Thống, đồng thời gửi một bản sao đến Bộ trưởng Giáo dục, hồi đó còn là ngài Vincent Peillon. Trong thư đó mẹ nhắc lại buổi phỏng vấn của bà Phó Giám đốc, bà ấy không những đã tự động công khai tên riêng của con khi chưa có sự cho phép của gia đình, điều này là bất hợp pháp, mà còn nêu rõ rằng con là một học sinh nhút nhát, giữ kẽ, không có bạn bè và là một học sinh giỏi. Làm sao bà ấy dám nói như thế về một bé gái mới 13 tuổi mà bà ấy không hề quen biết chứ? Làm sao bà ấy dám tung ra những bình luận mà không hỏi ý kiến gì của bố mẹ lẫn việc thông báo trước rằng sẽ phát biểu trên truyền thông chứ? Ngay lập tức, mẹ cảm thấy ban giám hiệu nhà trường đã chặn mọi ngả. Đó chính là điều mà mẹ muốn Tổng Thống và Bộ Trưởng hiểu được. Mong sao không ai bị nhầm hết: có những thủ phạm, những đứa mà con đã nêu đích danh trong lá thư để lại, và cả đám người lớn đã tự che mờ mắt mình trước những gì diễn ra xung quanh.

Khi để mặc Marion bị bắt nạt và ngược đãi, bị chửi rủa ngay trong giờ học, bị hành hung mà họ không hề can thiệp và không hề có bất kỳ thông báo gì cho gia đình chúng tôi biết, các nhân viên của Ngài, thưa ngài Peillon, đã không hoàn thành chức trách của họ. Và khi để mặc cho mọi thứ diễn ra như vậy, họ đã cho phép những kẻ quấy rối kia hành động mà không hề phải chịu bất kỳ sự trừng phạt nào, cuối cùng đã đẩy con gái tôi đến chỗ tự vẫn. Vậy thì các ngài hiểu chứ, thưa Tổng Thống và Bộ Trưởng, rằng trong chuyện này những người đại diện của các ngài đã có những thiếu sót nghiêm trọng, họ đã không đảm bảo được sự an toàn cho con gái tôi, một học sinh xuất sắc, tươi tắn và đầy nhiệt huyết yêu đời. Đáng buồn thay, câu chuyện lan đi và nhiều gia đình đã liên hệ với chúng tôi để nói rằng con cái họ [trong các lớp khác] cũng bị quấy rối trong cùng trường Trung học cơ sở này.

Trong lá thư ấy, mẹ nhắc cho các nhà chức trách nhớ rằng mẹ đã đề nghị nhiều lần thầy Hiệu trưởng và Phó Hiệu trưởng cho con đổi lớp. “Họ đã đảm bảo với tôi sẽ có những bố trí sắp xếp cần thiết” để giải quyết những vấn đề rắc rối, nói cụ thể rằng họ không thể đổi lớp cho con vì sĩ số các lớp hiện có. “Đây, thực tế đáng buồn là đây. - mẹ viết thêm - Marion đã chết vì điều đó và những tên đao phủ của cháu vẫn tiếp tục cuộc sống của chúng ở trường học như thể chẳng có chuyện gì xảy ra.”

Mẹ đã trình bày cụ thể với hai ngài Tổng Thống và Bộ Trưởng rằng nhân buổi trao bằng điểm tổng kết học kỳ vào tháng Mười hai năm 2012, mẹ đã đề nghị thầy Hiệu trưởng “báo cho tôi biết mọi sai sót hoặc thay đổi gì trong thái độ và cách ứng xử của Marion, cháu đang rất khó chịu vì những rắc rối trong lớp mà tôi biết được qua các tin nhắn SMS”. Mẹ kể cho hai nhà chức trách tối cao ấy nghe những gì mẹ đã phát hiện khi lục tìm trong phòng của con, rằng con đã có những hai cuốn sổ liên lạc.

Chuyện là Marion đã đến muộn và chỉ có thể vào lớp sau gần 25 phút trong khi cháu đã có mặt ở trường rồi. Chúng tôi đã không hề nhận được bất kỳ cú điện thoại nào gọi đến để thông báo điều này. Cháu đã ở đâu giữa khu trường Trung học cơ sở này trong chừng ấy phút chứ? Điều gì đang xảy ra trong ngôi trường này khi không một ai quan tâm lo lắng trước những thay đổi quá đổi đột ngột như vậy?

Mẹ còn trích dẫn lại ở đây vài ba đoạn nữa phản ánh rõ nét những câu hỏi mà bố mẹ không ngừng đặt ra cho chính mình.

Khi người lớn mà bạn đặt niềm tin để mặc cho bạn bị chửi rủa, bị đày đọa, và chính các bạn học của bạn quấy rối, dọa giết bạn ngay trong trường học hoặc thông qua Facebook mà không có bất kỳ một người lớn nào trong trường can thiệp, thì phải làm gì bây giờ? Trong lá thư của mình, Marion đã nói rằng cuộc sống của cháu bị đảo lộn mà không ai biết gì hết.

May mắn là con đã để lại một lá thư. Không có những câu từ mà con giải bày trên trang giấy trước khi kết thúc cuộc đời mình thì bố mẹ hẳn đã

tin một cách xuân ngốc rằng con chết vì mối tình thoáng qua của một thiếu nữ. Bố mẹ chắc đã chẳng bao giờ hiểu được. Con đã giải thích hành động của mình. Con đã cho nó một ý nghĩa. Giờ nhiệm vụ của bố mẹ là phải làm vẻ vang nó bằng cách kêu gọi sự chú ý của tất cả mọi người, của mọi tầng lớp để tâm đến những tổn thất của nạn bắt nạt, quấy rối học đường bởi lẽ cộng đồng người lớn vốn chỉ thích bị che mờ mắt, thích giảm tầm nghiêm trọng hoặc thích phũ tay cho qua.

Chính vì thế mà mẹ nhấn mạnh trong lá thư này:

Chúng tôi muốn đề nghị các ngài nhận trách nhiệm về tấn thảm kịch này và đưa ra những biện pháp sao cho những đứa trẻ đã bắt nạt Marion, đe dọa cháu trên Facebook, đe dọa miện trước mặt các thầy cô giáo, [...] phải bị trừng phạt bằng biện pháp truy tố nhân danh việc bảo vệ trẻ thơ.

Đúng vậy, chúng ta cần được biết rằng thể chế nhà trường cùng chịu chung nỗi đau này, phải chịu trách nhiệm, hỗ trợ bố mẹ và thậm chí phải đi trước bố mẹ để tìm ra sự thật. Thay vào đó, họ lại đứng vào thế tự vệ, như thể là bố mẹ, phụ huynh của Marion, là những kẻ gây rối, là kẻ thù của họ. Và họ thậm chí còn chẳng thêm gửi cho con một vòng hoa viếng, như thể con chưa bao giờ là học trò của họ vậy, con yêu ạ.

Trong những tuần sau đó, mẹ nhận được những lời nhân chứng tiết lộ rằng ban giám hiệu nhà trường đã tự khép mình lại đến mức nào từ sau ngày con ra đi. Với một sự ám ảnh, hình như là thế: tự bảo vệ, làm như thể đã chẳng có chuyện gì xảy ra, che đậy những vấn đề rắc rối. Mẹ không hề nghe nói rằng qua chuyện này người ta đã khiến cho lũ trẻ trở nên nhạy cảm hơn trước nguy hiểm của nạn quấy rối, bắt nạt, rằng người ta đã dạy cho chúng nên cân nhắc những câu nói bóng gió xỏ xiên của chúng, nên đo lường để biết rằng lời nói có thể giết người.

Ngược lại, một số bậc phụ huynh đã kể cho mẹ nghe rằng khi họ lo lắng trước không khí trường học và cố gắng gợi chuyện Marion thì thầy Hiệu trưởng lại, thẳng thừng quát vào mặt họ: “Các ông bà không biết gì hết,

chớ có nói về những gì mà các ông bà không biết nhé.” Thứ Sáu, hai ngày sau khi con chết, một bà mẹ đã được triệu tập đến trường học. Thầy Hiệu trưởng đã bắt bà ấy ký vào đồng giấy tờ với lý do: “Con gái bà có tư tưởng muốn tự vẫn, hãy đem nó về nhà đi.”

Bà phụ huynh kia ngạc nhiên: “Chuyện liên quan đến những gì xảy ra với Marion phải không?” Ông ta liền đáp lại: “Không, không, những gì xảy ra với Marion, đó là do gia đình em ấy thôi.” Do một sớm một chiều phải tìm ra một trường Trung học cơ sở khác nên bạn nhỏ ấy đã được ủy thác cho bố và phải sống xa mẹ.

Con hiểu ra chứ, hả Marion? Trừ những người biết rõ chuyện gì đã xảy ra, còn lại thì tất cả các bạn học sinh trong trường đều đi nghỉ đông vài ngày sau đó và đều mang trong đầu lời giải thích ấy: “Nó tự vẫn là do gia đình nó, không được nói về chuyện ấy, không được liên hệ với họ.”

Một tối, mẹ đã nao núng. Không thể chịu được sự im lặng của nhà trường về chuyện này thêm nữa nên mẹ đã gọi điện cho thầy giáo chủ nhiệm của con, là thầy giáo dạy môn Thể dục. Khi ấy là tháng Ba, sau lễ an táng con mấy tuần. Lúc ấy chắc tầm khoảng từ 21 giờ 30 đến 22 giờ, sau bữa tối. Chính vợ thầy nhắc máy và chuyển cho thầy. “Chào thầy, tôi là mẹ của Marion” - mẹ giải thích ngay. Thế là ngay tức thì, thầy ấy đáp lại: “Tại sao bà lại gọi điện cho tôi?”

Thầy đã không hề nói “Chào bà”. Thầy đã không hỏi xem tình hình gia đình ta như thế nào. Thầy đã không nói lời chia buồn. Không có gì hết, chỉ là lời phản kháng ấy: “Tại sao bà lại gọi điện cho tôi?”

Mẹ bắt đầu lại, như thể có một sự nhầm lẫn nào đó: “Vâng, tôi là mẹ của Marion, Marion Fraisse, em học sinh đã tự vẫn.” Ông ấy vẫn nhắc lại câu ban nãy: “Tôi biết, thưa bà, tại sao bà lại gọi cho tôi?”

“Thầy còn nhớ chứ, khi thầy trao cho tôi bảng điểm tổng kết học kỳ của Marion vào tháng Mười hai năm ngoái, tôi đã khóc biết bao nhiêu vì xúc động. Cháu là một học sinh ngoan và học giỏi. Còn bây giờ, tôi khóc vì cháu

đã chết rồi.” Ông ấy đã nói với mẹ: “Đúng thế, nhưng bà ạ, bà không nên gọi điện cho tôi.” Mẹ vẫn không nản: “Có điều gì đó xảy ra vào trước hôm Marion tự vẫn. Thầy đã có mặt ở đó. Giờ học cuối cùng của cháu trên đời này là giờ dạy của thầy. Đã có chuyện gì xảy ra vậy thầy?”

Mẹ chẳng có bất kỳ chứng cứ cụ thể nào, nhưng mẹ cảm thấy rằng có chuyện gì đó đã diễn ra trong giờ học này, thông qua những tin nhắn cá nhân trên Facebook. Chúng đã chọc ghẹo con ở phòng thay đồ vì ngực con và vì trang phục của con. Mẹ muốn biết. Ông ấy đã lẩn tránh bằng cách nhắc đi nhắc lại rằng mẹ không được gọi điện cho ông ấy, và ông ấy có câu nói này mới thật là khủng khiếp làm sao: “Cuộc sống vẫn tiếp tục, bà ạ.”

Nhưng đâu có tiếp tục với con, hả Marion, với con thì không. Với bố mẹ và gia đình ta nữa, cuộc sống sẽ chẳng bao giờ còn được như xưa. Mẹ bắt đầu khóc: “Nhưng quả là tôi không hiểu, Marion đã nói với tôi thầy là một người rất tốt, có thể thầy biết điều gì đó chẳng?” Thế nhưng ông ấy vẫn nhất mực nói: “Không bà ạ, bà đừng gọi điện cho tôi nữa.”

Mẹ đã bẻ lại: “Thế thầy không cảm thấy gượng gạo gì khi dạy những đứa đã bắt nạt Marion đến chết ư?” Ông ấy trả lời: “Tôi không có sự lựa chọn. Người ta đã đề nghị tôi tiếp tục dạy, thế nên tôi tiếp tục thôi.” Mẹ thậm chí còn không biết liệu mẹ và ông ấy có chào tạm biệt nhau không nữa.

Bố mẹ bị lẻ loi

"Tại sao chị muốn biết hả?"

Trực diện với sự im lặng của nhà trường, bố mẹ hiểu rằng sẽ phải tiến hành một cuộc đấu tranh để tìm ra sự thật. Bố mẹ đã cảm thấy lẻ loi khủng khiếp khi đối diện với cái chết huyền bí của con. Đương nhiên là bố mẹ cũng có bạn bè, gia đình, sự ân cần của các cô chú hiến binh, và nhất là chú luật sư của gia đình mình, chú tên là David Père, một người đàn ông tuyệt vời, rất cẩn trọng, đã chắt vạt ngược xuôi, không kể giờ giấc, luôn luôn có mặt khi cần.

Nhưng không ai có thể tiến hành thứ công việc cần mẫn như bố mẹ đã làm. Hỏi han tất cả các cô bác muốn giúp đỡ, vào tra tất cả các trang mạng xã hội và theo đuổi mọi dấu vết mà mẹ đã có trong tập hồ sơ về con, ngày nối ngày, cho đến tận lúc viết nên cuốn sách này. Không ai có thể đặt mình vào vị trí của một người mẹ, của một người bố được, những người mong chọc thủng bức màn huyền bí của một cuộc đời mười ba năm ngắn ngủi. Cuộc đời của con đã bị dừng lại quá sớm bằng tiếng kêu hãi hùng trong một sự tự vẫn lặng câm.

Rất nhanh, mẹ cũng đã hiểu ra rằng mẹ sẽ vấp phải sự chống đối của số đông. Mẹ có thể bị cuồng ám, nhưng làm sao lại không bị cuồng ám khi một sự im lặng dày đặc rơi xuống chặn ngang đường bạn đang đi chứ? Sự tự tử trở nên quấy rầy khi nó không được giải thích. Nhưng con đã để lại lá thư ấy. Sự tự tử còn quấy rầy hơn nữa khi những người chịu trách nhiệm đã bị chỉ đích danh bởi kẻ xấu số thiệt phận kia lại vẫn ngang nhiên sống như chưa từng có chuyện gì xảy ra. Huống hồ chuyện lại liên quan đến trẻ thơ.

Nếu không thì giải thích thế nào về những phản ứng gần như là thù hận mà bố mẹ đã phải đối đầu chứ? Một chiều Chủ nhật, mẹ đang ở vườn hoa công cộng cạnh nhà mình, cùng với các em, các chú dì và các em họ của con

nữa. Ở đây, mẹ đã gặp các bạn trai học cùng trường với con. Đương nhiên rồi, mẹ đã trò chuyện với họ: “Các cháu có tin tức gì không, đã có chuyện gì xảy ra với Marion, các cháu có biết không?” Họ nói: “Không, không ạ, chúng cháu chỉ thấy nhớ bạn ấy thôi.” Tóm lại là mẹ và các bạn ấy trò chuyện với nhau như thế.

Bất ngờ có một bà đi tới. Bà ấy chào mẹ, rồi bà ấy xấn xồ một cách rất hung hăng: “Tại sao chị lại muốn trò chuyện với bọn trẻ hả?” - “Tôi cần được biết.” - “Tại sao chị lại muốn biết? Tại sao chị lại tìm cách để hiểu chuyện hả?” Mẹ ấp úng: “Ô, dẫu sao thì...” Bà ấy tuôn ra: “Chị không phải là hiến binh, chị không được dò hỏi.” Sau đó, bà ấy còn nói thêm: “Sao lại có thể như thế, con gái chị đã không nói gì với chị ư?”

Mẹ bắt đầu bực mình: “Có chứ, có, nó đã nói với tôi rằng nó muốn tự tử!”, nói rồi mẹ đã bỏ đi. Nhưng ngay sau đó mẹ nghĩ cần chứng minh cho lời nói của mình: “Đương nhiên là nó đã chẳng nói gì với tôi cả! Khi con trai chị đi học về và đi thẳng vào phòng nó, chị hỏi mọi chuyện có ổn không, nó trả lời ‘Ổn ạ!’, thì chị sẽ không tra vấn nó chứ. Con chị ngoan ngoãn và học hành tấn tới thì chị không tưởng tượng ra cảnh đó được đâu!”

Lúc ấy em trai của mẹ đã lên tiếng. Cậu ấy đã cố gắng giải thích cho bà kia nghe các bước tiến hành của gia đình mình. “Có lẽ chúng ta có thể giúp được những đứa trẻ khác, đấy cũng là một cách phòng ngừa.” Cậu ấy phác họa một hình ảnh song song với chính sách phòng ngừa các tai nạn. Người ta đã cho đặt những điểm gập ghềnh lồi lõm để khiến các phương tiện giao thông chạy chậm lại, những đường sống trâu, máy ra-đa, hiến binh, cảnh sát,... và tỉ lệ chết vì tai nạn giao thông đã giảm.

Không ít người chê bai sau lưng mẹ: “Nora đã thay đổi, chị ấy đang nổi giận, chị ấy đặt quá nhiều câu hỏi.” Cuộc tìm kiếm sự thật của mẹ khiến họ thấy phiền phức^{10[*]}, mẹ xin lỗi vì dùng thành ngữ này.

Một số thì chỉ lo lắng thôi. Họ không biết có những gì trong hồ sơ. Mẹ không có quyền tiết lộ những tên riêng mà con đã viết trong lá thư của mình,

không ai có quyền xuất bản chúng. Mẹ nghĩ rằng các học sinh có liên quan chắc phải đặt câu hỏi rằng chúng có mặt trong bản danh sách đã được con cẩn thận ghi ra trên giấy trắng mực đen đó không. Vào tháng Chín năm 2013, sáu tháng sau cái chết của con, khi ấy mẹ ghi tên em gái con vào diễn đàn các hiệp hội, thì mẹ của Chloé, chắc đã rình rập tìm kiếm mẹ từ lâu rồi, liền nhảy xổ đến trước mặt mẹ: “Con gái tôi không được khỏe.”

Bà ấy đã không đến chia buồn cùng gia đình mình. Mẹ thở hắt ra: “Còn con gái tôi thì đã chết rồi kia.” Bà ấy cố đeo bám: “Vâng, nhưng con gái tôi không được khỏe.”

- “Thì hãy cho nó đi khám bác sỹ tâm lý!” Khi mẹ nói câu ấy thì Chloé đã ló ra từ sau một gốc cây. Mẹ nó giải thích: “Con gái tôi muốn biết liệu tên nó có bị nêu trong lá thư không.” Mẹ đã nhìn cô bạn của con, cô-bạn-cũ thôi: “Chloé, cháu đã làm tổn thương Marion, đúng không? - Không ạ. - Cháu đã giữ quan hệ bạn bè với bạn ấy chứ?- Không ạ. - Chuyện gì đã xảy ra vào ngày 12 tháng Hai hả? - Cháu không nhớ. - Cháu đã không còn là bạn của Marion nữa à?”

Đến đoạn này thì cô bé im lặng. Mẹ nhắc lại bằng một giọng khẳng định: “Cháu không còn là bạn của Marion nữa à?” Nó đã xác nhận: “Không ạ. Cháu đã kết bạn với Maylis, Julia, Clémentine.” Nói cho rõ ra tức là với những đứa đã bắt nạt con, Marion ạ. Mẹ đã kết luận: “Ờ, ừ, OK... Nghe này, trước mặt mẹ cháu, ở ngay đây, và trước mặt cô, nhìn thẳng vào mắt nhau, cháu nói rằng cháu không nhớ gì hết và cháu đã không làm gì khiến Marion đau đớn, thế thì cháu sợ cái gì hả?”

Mẹ nó đã xen vào và làm quá lên: “Ờ, đúng là thế thật! Nghe này Nora, chẳng có gì phải lo lắng cả.” Rồi mẹ nói thêm: “Đấy, đúng thế! Bù lại, đừng bao giờ mở lời trò chuyện gì với tôi nữa, chớ có lại gần tôi nhé.” Mẹ nó đã tiếp tục: “Con gái tôi đã làm một bản tường trình, tôi muốn biết có gì trong đó.” Bà ấy hy vọng mẹ sẽ nói gì với bà ấy đây? “Tôi không phải là luật sư” - mẹ nói. Bà ấy vẫn cứ đứng lì lại đó. Bà ấy muốn biết trong hồ sơ có những gì. Dẫu mẹ có muốn nói cho bà ấy biết thì mẹ chắc không có quyền được

nói. Mẹ đã đuối khéo: “Đến sở hiến binh hoặc thuê một luật sư là biết liền, ngay cả tôi đây cũng không được tra cứu hồ sơ ấy.” Vào lúc đó bà ấy mới thì thầm: “Con gái tôi sợ chị.”

Quả là nghiệt ngã. Con ở đây, Marion à, trong tim mẹ. Mẹ biết rằng con bé đó đã bỏ rơi con, nó đã khiến con phải chịu đau đớn, và giờ mẹ phải giữ bình tĩnh để nghe những lời trách cứ của mẹ nó. “Chị nghe này, đó là việc của nó.” - mẹ đáp lại. Thế là bà ấy đã giáng xuống mẹ: “Mọi người đều nói về chị, rằng chị trở nên hung hăng, rằng chị luôn nổi giận.” Mẹ ngó trân trân vào mặt bà ấy: “Thế thì cứ để họ tiếp tục nói về tôi đi!”

Cho mãi đến tận lúc này đây, khi ngồi viết những dòng chữ này, hơn một năm sau ngày con ra đi, mẹ vẫn đang tự hỏi làm thế nào mà mẹ đã có thể tránh nổi giận khi nghe thấy những câu chuyện dạng đó chứ. Người ta đã đối xử như thế mẹ là một kẻ phạm tội, như thế mẹ là thủ phạm, như thế chính mẹ vi phạm pháp luật khi đề nghị được nghe giải thích những lý do đã có thể xúi con thốt lên: “Ngừng lại đi, tôi không chơi nữa!” vậy.

Phải chăng bố mẹ không xứng đáng với sự quan tâm chú ý tối thiểu nhất, được lắng nghe, được hưởng chút kiên nhẫn? Phải chăng bố mẹ không hề có sự đồng hành trong cuộc tìm kiếm sự thật này? Nói cho cùng, họ hận con vì đã tố cáo những bạn học của con. Con đã bẻ gãy luật im lặng. Họ chỉ quên mất rằng con đã phải trả giá cho điều ấy bằng chính cuộc đời của mình.

Tất cả vào nơi trú ẩn! Cái thỏa thuận chung khép mình trong im lặng ấy đã khiến mẹ bị ấn tượng khi được kể cho nghe về phiên họp Hội đồng ủy ban vào tháng Ba năm 2013, phiên họp đầu tiên sau cái chết của con. Ở Hội đồng, một số người đã đặt câu hỏi nên ủng hộ gia đình ta như thế nào. Có một nữ dân biểu phụ trách ban Thanh-Thiếu niên trong thành phố Vaugrigneuse của chúng ta và đồng thời cũng là một người quản lý trường Trung học cơ sở của con, nằm cách đây ba ki lô mét. Đúng ra, mẹ và bà ấy khá hợp ý nhau. Ở thì mẹ đã nghĩ thế. Rất nhiều lần mẹ đã nói chuyện với bà ấy qua điện thoại và không ít lần cầu khẩn bà ấy chuyển lớp cho con nhưng không có kết quả.

Tối đó ở ủy ban, nữ quản lý ấy đã giơ tay: “Tôi muốn phát biểu về vụ Marion.” Và bà ấy đã nói... Mẹ thật khó mà viết hết ra đây, bởi ý kiến ấy đã khiến mẹ tổn thương đến nhường nào. Bà ấy nói một hồi rồi trình trọng trang nghiêm: “Tôi đề nghị quý vị không nên kết tội cho trường học.”

Chỉ thế thôi! Điều đó còn vang vọng mãi bên tai mẹ. Đường nhiên là mẹ không đến trường Trung học cơ sở nữa. Nhưng trong trường Tiểu học, mẹ nhìn thấy những khuôn mặt tỏ thái độ muốn đến tiếp cận với mẹ. Một số người không biết phải làm thế nào để nói chuyện với bố mẹ, như người phụ nữ này đã đến ngồi cạnh mẹ vào tháng Sáu năm 2013, nhân một buổi gala khiêu vũ mà mẹ đã đưa các em con đi. Cô ấy thì thầm: “Này, tôi không biết phải nói với chị thế nào...” Mẹ đã trả lời cô ấy: “Chị không cần phải nói đâu, tôi thấy hết mà. Chị mỉm cười với tôi từ xa, một cử chỉ gật đầu hay một cái vẫy tay với tôi là đủ rồi.” Bố mẹ có thể đoán ra được những người đã không nói lời nào nhưng nơi họ toát lên lòng trắc ẩn, sự chia sẻ, ân cần.

Mẹ hẳn có thể liệt kê tên của tất cả những người đó, như chú chủ nhà khách mà cả nhà mình đã đến đó ở trong kỳ nghỉ tháng Hai sau cái chết của con, đã biểu thị với bố mẹ và các em một sự quan tâm tế nhị bất tận, một sự nhân ái đầy tình anh em.

Ở cuộc bầu cử địa phương vào tháng Ba năm 2014, mẹ đã ra ứng cử vào vị trí cuối cùng. Mẹ không muốn được bầu. Nhân một phiên họp công khai mà mẹ có tham dự, thì một trong những bà mẹ phụ huynh ấy, vốn thù địch với mẹ, đã đến gặp bạn của mẹ là cô Zahia: “Chị phải nói chuyện với Nora đi. Kể từ khi thảm kịch xảy ra, thành phố nhỏ này đã bị cắt làm hai rồi. - Thế là thế nào? Thảm kịch nào? - À vâng... thì từ cái chết của Marion, chị thấy đấy, cô ấy không còn nói chuyện với tôi nữa. - Cô ấy không nói chuyện với chị nữa thì chị không đến gặp cô ấy được à? - Không. - Cô ấy đang ở đây này, cách chị vài mét thôi, đến gặp cô ấy đi. - Không, không được đâu, là chị ấy chứ, hãy đến nói chuyện với cô ấy, tôi sẽ không đến đâu. Phần lớn mọi người đều quay lưng lại với cô ấy rồi.” Cứ như thế mẹ là người mắc lỗi vậy. Mẹ đã phá vỡ sự bình yên của thành phố nhỏ. Đây là thứ mà người ta

trách móc mẹ. Và hơn nữa, mẹ muốn biết sự thật về những gì đã xảy ra. Thật rắc rối quá đi!

Làn sóng thù địch này cứ thế trôi nổi quanh gia đình mình, hoặc người ta kể cho bố mẹ nghe, hoặc bố mẹ tự đoán ra, củng cố thêm cảm giác đơn độc mà bố mẹ đã cảm nhận được khi đối đầu với nhà trường. Thế giới học đường đã tạo thành một khối chống lại chúng ta. Dẫu sao thì đó cũng là cảm giác của bố mẹ bởi không một ai bộc lộ hay lên tiếng cả. Sau lễ an táng, bố mẹ muốn lấy bảng tổng kết đầu tiên của học kỳ hai^{11[*]}, vừa được trao cho học sinh khối lớp Tám. Bố mẹ muốn kiểm tra xem bảng điểm này có phản ánh sự thay đổi nào đó nơi con không. Ban giám hiệu nhà trường nói rằng sẽ gửi bảng điểm theo đường bưu điện nhưng bố mẹ không đồng ý. Bố mẹ hy vọng được nghe giải thích về thái độ và kết quả học tập của con trong tháng Giêng và đầu tháng Hai đó.

Mẹ đã cầu cứu đến đại diện hội cha mẹ học sinh để bác ấy can thiệp nhằm có được một buổi hẹn. Bác ấy đã nói với mẹ: “Tôi sẽ làm.” Và mẹ đã phải giục bác ấy không biết bao nhiêu lần qua điện thoại và tin nhắn SMS. Một hôm, bác ấy bắt máy rất vội vã: “Tôi đang ở trước cổng trường đây, tôi đón bọn trẻ.” Mẹ liền lợi dụng cơ hội: “Chị đã đến gặp thầy Hiệu trưởng chưa?” Khi bác ấy trả lời là chưa, mẹ đã tiếp tục: “Sao chị lại không vào gặp thầy Hiệu trưởng và đề nghị ông ấy cho một buổi hẹn nhỉ?” Rốt cuộc, mẹ nhận được một tin nhắn thông báo rằng mẹ đã “được thỏa mãn”: “Chị sẽ đến Évry để nhận tài liệu vào hồi 9 giờ 30.” Évry, đó là Sở Giáo dục. Xa lắm! Ở đó chả ai biết con là ai cả. Mẹ đã trả lời bà ấy rằng sẽ không có chuyện đó. Bố mẹ sẽ không đi Évry. Trường Trung học cơ sở của con cách nhà năm phút chạy xe, và cho dù thế nào đi nữa, bố mẹ muốn được đón tiếp.

Đó là cả một cuộc chiến kéo dài và đầy phiền phức. Mới đây mẹ phát hiện ra rằng thầy Hiệu trưởng đã viết thư cho Sở Giáo dục về việc bố mẹ đề nghị được nhận bảng điểm học kỳ của con từ chính tay thầy ấy: “Tôi có buộc phải tự tay trao cho họ không?”

“Tôi có buộc phải tự tay trao cho họ không?” Như thế bố mẹ là kẻ thù số một vậy. Đúng là bố mẹ đã đưa đơn kiện ông/bà X¹²[*]. Thử đặt ông ấy vào vị trí của bố mẹ thì ông ấy sẽ làm gì chứ? Nhưng nếu như vị Hiệu trưởng này ít hèn nhát và có phẩm cách hơn, ông ấy chắc đã chấp nhận cách tiếp cận của bố mẹ. Ông ấy hẳn đã đứng ra lãnh trách nhiệm của mình, sẵn sàng chia sẻ nó với những người đã có thể báo động hoặc ngăn cản con lao về phía cái chết. Nhưng không. “Tôi có buộc phải tự tay trao cho họ không?” Thực tế ông ấy lại đi hỏi xem mình có được phép không, ông ấy muốn được bảo trợ.

Vì tình người thôi, ông ấy lẽ ra nên tiếp đón bố mẹ và đối đầu với phản ứng đầu tiên của mẹ vào buổi sáng sau hôm con qua đời, nên nhân đôi sự quan tâm đối với gia đình ta, cha mẹ của con, em gái và em trai con.

Bố mẹ đã gọi đến văn phòng của Bộ trưởng Vincent Peillon. Nơi đây dẫu sao cũng đã dành thời gian gọi điện chia buồn với gia đình vào ngày tổ chức tang lễ. Họ đã tiến hành một cuộc điều tra hành chính. Ở cấp độ này, họ dường như không trơ lì hoàn toàn, dẫu rằng sau này nghĩ lại, bố mẹ có cảm giác đã bị dẫn đi lòng vòng...

Hai tháng sau cái chết của con, ngày 15 tháng Tư, nhờ sự trung gian hòa giải của Éric Debarbieux, đại biểu đại diện của Bộ, tác giả của một bản báo cáo về bạo lực học đường, và có lẽ cũng do đề nghị của chính phủ, cánh cửa trường Trung học cơ sở của con cuối cùng cũng mở ra. Bố mẹ cũng yêu cầu sự có mặt của bà Phó Giám đốc Sở Giáo dục, người đã phát biểu trên kênh truyền hình *France 3* vào ngay sau ngày con qua đời, và thầy giáo chủ nhiệm lớp con. Đã chẳng có ai trong hai người này đến cả. Cũng chẳng có ai trong hai người này gửi một câu xin lỗi hoặc giải thích đến bố mẹ.

Không một ai đón đợi bố mẹ và những người khác ở cổng trường. Khi vào đến tiền sảnh, tất cả được tiếp đón bởi một cô quản sinh và một cô làm ở phòng giáo vụ của Sở Giáo dục, được bà Phó Giám đốc phái đến. Thầy Hiệu trưởng đứng trên tầng hai, tại cửa dẫn vào khu quản lý.

Trong văn phòng của thầy ấy còn có mặt thầy Phó Hiệu trưởng, bảng điểm tổng kết của con đặt trên mặt bàn họp. Bố con và mẹ đã ngạc nhiên trước sự vắng mặt của hai nhân vật mà bố mẹ hy vọng được gặp. Mẹ đã nhắc lại từng từ một những câu nói được kênh truyền hình *France 3* sử dụng, trước khi đưa micro cho Trợ lý Giám đốc, người này đã không chối cãi: “Marion đã trở thành bia đỡ đạn của một số em. Điều này đã được ban thanh tra Sở Giáo dục xác nhận.”

Mẹ nhắc cho họ nhớ rằng mẹ đã đề nghị nhiều lần để họ đổi lớp cho con. Họ trả lời là không thể mà không phủ nhận luồng không khí đáng ghét của lớp 8C. Mẹ đã hỏi thầy Hiệu trưởng liệu thầy có suy nghĩ về hồ sơ của con chưa, kể từ ngày con qua đời, thầy ấy đã có câu trả lời khủng khiếp như thế này: “Không, tôi đã không suy nghĩ gì cả.” Bảng điểm mà họ đưa cho bố mẹ kết thúc bằng một điểm 20/20 trong môn Đời sống học đường. Trong khi đó, ở cuốn sổ liên lạc của con, suốt ba tuần trước khi con tự vẫn, các thầy cô giáo của môn Đời sống học đường và Giáo dục công dân đã nhận xét rằng có sự thay đổi hành vi, nhiều buổi muộn giờ không lý do, nói chuyện riêng, nói bậy, chửi bậy, không nộp bài tập về nhà... Vậy từ đâu mà ra điểm số 20/20 này chứ?

Người ta đã trao cho bố mẹ một tấm carton được chùng mười lăm học sinh viết những câu nhắn gửi kỉ niệm với con trên đó. Mẹ hỏi xem chúng có ký tên không. Thầy Hiệu trưởng đã trả lời lạnh nhạt: “Ồ không, chẳng có bất kỳ một cái tên nào hết!” Trên ngưỡng cửa phòng làm việc của thầy ấy, vào ngày 15 tháng Tư, thầy đã hỏi bố mẹ rằng liệu các giáo viên có thể “tưởng niệm Marion” không, bố mẹ đã từ chối do đang có cuộc điều tra. Sự tưởng niệm có ý nghĩa nhất hẳn sẽ là sự có mặt của vài thầy cô vào ngày hôm ấy.

Đã quá muộn rồi. “Tưởng niệm Marion” trong khi thầy chủ nhiệm lớp thậm chí còn chẳng thèm nhích chân đến buổi họp này ư? Bố mẹ đã quá thất vọng trước thái độ của họ từ hai tháng nay. Bố mẹ đã biết được quá nhiều điều sau chuyện này.

Do mẹ tự cho phép mình được lên tiếng, nên thầy Hiệu trưởng đã ngăn mẹ lại: “Ô này thưa bà, bà muốn điều khiển buổi trò chuyện hôm nay sao?” Mẹ đã hỏi thầy ấy ai là người quản lý trang mạng của trường. “Sao bà lại muốn biết?” Mẹ vẫn kiên quyết hỏi: “Tôi muốn biết ai là người phụ trách xuất bản các bài trên trang này.” Là thầy ấy. Những đoạn video được quay trong các giờ học môn tiếng Tây Ban Nha vẫn luôn được phát đi. Con là một trong những học trò giỏi nhất môn này. Hình ảnh con hiện ra rất nhiều trong các đoạn video ấy. Điều ấy khiến mẹ đau đớn. Mẹ cần lôi con ra khỏi trường học, như thế nếu thế thì mẹ vẫn còn cứu sống được con. Bực mình, mẹ buột miệng: “Ông không cảm thấy bối rối khi Marion đã chết rồi mà các đoạn video cứ chạy mãi sao?” Thầy Hiệu trưởng đã đáp lại rằng cái đó nằm trong máy, và điều đó không liên quan gì đến mẹ. “ông thật là tử tế, đó là con gái tôi, đúng không?”

Có những bí ẩn cần được làm sáng tỏ về cái tủ đựng đồ của con ở trường. Bố mẹ tìm thấy ổ khóa và chìa khóa trong cặp sách cũ mà con đã không còn sử dụng từ ít nhất là hai tháng rồi. Làm sao con có thể xếp đồ dùng học tập của con vào đó được hả? Bố mẹ đã kết luận rằng con không còn sử dụng cái tủ đựng đồ đó nữa. Nhưng tại sao?

Con đã cùng sở hữu cái tủ đựng đồ đó với Chloé, người được coi là bạn thân nhất của con, rồi lại trở thành một trong những nhân vật chủ chốt của vụ quấy rối bắt nạt. Liệu có phải chúng đã cấm con không được sử dụng tủ đựng đồ đó nữa không? Liệu có phải con đã không còn được quyền ở trong khu vực này của phòng thay đồ, nơi mà mọi người đều biết rằng con đã bị quấy rầy không?

Mẹ đã hỏi thầy Hiệu trưởng liệu những đồ đạc mà người ta trả lại cho bố mẹ vào ngày 14 tháng Hai có đúng là nằm trong tủ đựng đồ của con không. “Vâng, vâng, hoàn toàn đúng như thế!” - thầy ấy trả lời. “Làm sao mà ông biết được? - Có tên của em ấy trên đó. - À không, không có trên tất cả mọi đồ vật đâu, dầu sao thì cũng không như trên đĩa bánh ga tô đâu, ví dụ thế.” Thực ra, bố mẹ muốn biết ai đã mở khóa tủ đựng đồ này. Các hiến binh

à? “Không, đó là em học sinh mà Marion đã cùng chia sẻ tủ đựng đồ.” Vậy là, bố mẹ sẽ chẳng bao giờ biết liệu đồ đạc của con có bị lựa chọn xử lý không. Bố mẹ sẽ chẳng bao giờ tìm ra lời giải đáp cho điều bí ẩn về ổ khóa bị bỏ rơi trong cái cặp sách cũ, như thế con đã từ bỏ nó rồi.

Thầy Hiệu trưởng trách mắng mẹ: “Tôi biết rõ chuyện bà nói chuyện với các học trò, tôi biết rõ bà nói chuyện với các giáo viên.” Thế nên mẹ đã nhảy dựng lên: “Tôi có quyền giao lưu, cho đến khi nào có những bằng chứng ngược lại, thì tôi vẫn có thể nói chuyện với ai tôi muốn chứ, thưa thầy!”

Sau cùng, ông Éric Debarbieux đã rất ngạc nhiên: “Ông vẫn còn chưa gửi lời chia buồn đến gia đình ư?” Thế nhưng, thầy Hiệu trưởng không trả lời gì hết.

Một bó hoa hồng đỏ

"Tớ sẽ không mặc váy nữa"

Sáng nào mẹ cũng đến thăm con ở nghĩa trang. Mẹ quay lại đó vào buổi tối để đốt những cây nến. Tất cả các ngày thứ Sáu, mẹ đều thấy ở mộ con một bó hoa hồng đỏ. Không có tên, chẳng có gì cả, chỉ có những bông hồng đỏ nằm đó. Mẹ tự hỏi ai đã có thể đặt chúng ở đây cho con nhỉ, điều đó khiến mẹ lẩn cấn đôi chút, vì mẹ chẳng biết gì.

Vào giờ ăn trưa một ngày thứ Sáu, khi ra khỏi nhà một người bạn, mẹ đã vô thức đi thẳng một mạch trên con đường dẫn đến nghĩa trang. Thay vì rẽ trái thì mẹ lại rẽ phải, và chiếc xe đã đưa mẹ đến bên con. Chuyện cứ thế diễn ra mà mẹ chẳng suy nghĩ gì, con hiểu chứ?

Và ở đó, bên mộ con, mẹ nhìn thấy một người đàn ông đang khóc. Ông ta gần như là khóc nức nở lên vậy. Thật kỳ lạ, người đàn ông này đã nhỏ lệ vì con. Màn kịch đang diễn ra trước mắt khiến mẹ lạnh cứng cả người. Điều gì đã làm cho ông ta phải khóc vì con đến như vậy chứ?

Mẹ đã kêu lên bằng một giọng cụt ngủn: “Ông làm gì ở đây vậy hả? Ông là ai?” Ông ấy từ từ quay lại. Mẹ không biết ông ấy, nhưng mẹ đã nhận ra những đường nét trên khuôn mặt. Con trai ông ấy rất giống bố. Đó là bố của Romain.

Ông ấy tự giới thiệu. “Tôi là bố của Romain”, ông ấy nói. “Vâng, tôi biết, tôi có thể thấy điều đó.” Mẹ đã gần như nổi giận. “Nhưng ông đang làm gì ở đây hả? Tại sao ông lại khóc chứ?” ông ấy có vẻ như đang tuyệt vọng: “Tôi đã bị suy sụp, cả Romain cũng thế.” Ông ấy giải thích rằng kể từ cái chết của Marion thì ngày nào ông cũng đến đây. “Chiều thứ Sáu, tôi đến cùng với Romain để đem hoa hồng cho Marion.”

Khi thầy mẹ cứ đứng đó với dáng điệu tần ngần, nửa ngờ vực, không biết phải phản ứng thế nào, ông ấy liền nói: “Nếu con trai tôi đã làm bất kỳ điều gì gây nên thảm kịch này, tôi sẽ để bà toàn quyền xử lý nó.” Rất nhanh, ông ấy nói rõ thêm: “Nhưng Romain đã nói với tôi rằng nó không bao giờ làm điều gì có hại cho Marion. Ngược lại, nếu nó có dính dáng đến cái chết của con gái bà, tôi sẽ trao nó cho pháp luật xử lý.” Rồi ông ấy xin lỗi vì đã không ra mặt trực tiếp bên cạnh bố mẹ: “Tôi đã không đến, tôi đã không liên hệ với ông bà là bởi nhà trường đã nói với chúng tôi rằng không được liên hệ. Người ở trường học đã gọi điện và lần nào cũng nhắc lại với chúng tôi điều đó.” Ông ấy còn nói thêm rằng các phụ huynh khác cũng như ông ấy, đã hy vọng được gặp bố mẹ để bày tỏ sự ủng hộ của họ nhưng bị ngăn chặn, cản trở.

Con biết không, vào lúc mẹ đang viết những dòng này thì người cha ấy vẫn đến thường xuyên và mỗi lần đều nán lại rất lâu. Một hôm ông ấy đã thốt lên: “Dẫu bà có tin tôi hay không thì với tôi mà nói, chính con dâu của tôi đã ra đi đấy!” Con hình dung nổi không, Marion của mẹ, rằng mọi người vẫn còn yêu quý con nhiều đến mức nào? Và mỗi thứ Sáu hàng tuần, Romain vẫn đều đặn mang tặng cho con một bó hoa hồng đỏ.

Vào mùa xuân năm 2014, gia đình Romain cũng đã quyết định kiện đòi bồi thường. Cuộc sống của Romain cũng bị xáo trộn. Bạn ấy đã bị tấn công, không ai còn nói chuyện với bạn ấy nữa. Một số người nói rằng con tự vẫn là vì bạn ấy. Romain đã phải chuyển trường, ghi tên vào một trường Trung học cơ sở khác, ở một thành phố khác, nơi ông bà của Romain sinh sống và bạn ấy ngủ ở nhà ông bà hai đêm trong tuần, nhưng vẫn sống trong cùng thành phố như xưa, nơi bạn ấy thường xuyên chạm mặt những người đã hành hạ con. Điều đó đã để lại vết tích trên một cậu bé mới 13 tuổi. Bạn ấy đã rất chật vật để lấy lại tinh thần.

Romain chỉ vừa mới kết thúc năm học. Do bạn ấy rất bất hạnh sau sự ra đi của con nên bố mẹ bạn ấy phát điên vì hoảng loạn. Họ đã báo động đến nhà trường: “Hãy để ý đến cháu, nếu có bất kỳ chuyện gì xảy ra, hãy báo

ngay cho chúng tôi.” Trên thực tế thì chẳng có ai để ý đến bạn ấy cả. Những vụ rắc rối lạ lùng lần lượt xảy tới. Ví như một hôm bạn ấy kể cho bố mẹ mình nghe là đã bị triệu tập đến phòng y tá. Một học sinh nữ vừa mới cứa mạch máu của chính mình. Cô y tá, người cho gọi Romain tới, đã đề nghị nữ học sinh kéo tay áo lên cho Romain thấy hai cánh tay đầy máu của mình. Bạn ấy đã vô cùng sửng sốt. Không ai hiểu nổi tại sao cô y tá lại làm thế mà không cần đến sự cho phép của gia đình. Người ta nói rằng đó là theo lời đề nghị của nữ học sinh kia. Thế nên bố mẹ của Romain rất bức mình vì chuyện này. Họ đã phản đối trước ban giám hiệu: “Tại sao các vị lại làm thế hả? Để kết tội nó sao?”

Một ngày khác, bạn ấy có giờ học vào 9 giờ sáng thì lúc 11 giờ nhà trường gọi điện thông báo với bố mẹ bạn ấy rằng con trai họ không đến lớp. Điện thoại của Romain thì không thấy trả lời. Hoảng sợ, họ chạy đi tìm con trai khắp nơi. Tầm trưa thì trường học gọi lại: “Tốt rồi, chúng tôi đã tìm thấy con trai ông bà. Cô y tá đề nghị cậu ấy đi cùng một học trò đến phòng y tế của trường và cô ấy đã quên thông báo với chúng tôi chuyện đó. Do Romain không có mặt khi điểm danh, dưới mắt chúng tôi, trò đó đã không đến lớp.”

Bố mẹ Romain đã đề nghị được gặp ban giám hiệu. Họ đã phải rất khó khăn để sắp xếp một cuộc hẹn, cuối cùng họ cũng thành công. Nhưng buổi hẹn đó lại bị hủy vào ngay ngày hôm trước, mẹ nghĩ thế, và người ta cũng chẳng thêm đề nghị họ một buổi khác. Họ đã không bao giờ nhận được câu trả lời cho những lá thư họ gửi. Cuối cùng họ đành gửi một lá thư đến Sở Giáo dục, trong đó giải thích rằng họ muốn rút con trai ra khỏi trường Trung học cơ sở này vì lý do an toàn và họ đề nghị được gặp ban quản lý của Sở để chuyển trường cho con. Ở Sở Giáo dục, đối diện với câu chuyện mà bố Romain kể lại, ban giám hiệu vẫn còn cố gắng làm giảm tối đa tính trầm trọng của vấn đề. Thế nên, bố mẹ Romain đã xin nghỉ phép để chăm nom bạn ấy và cả gia đình về quê. Khi quay trở lại, họ nhận được thư của trường học đòi gia đình giải thích cho sự vắng mặt của Romain trong tháng Sáu.

Nhưng vào thời kỳ gặp bố của bạn ấy thì mẹ vẫn không biết toàn bộ chuyện này đâu. Mẹ đã chắc chắn về Romain rồi. Con và bạn ấy yêu nhau, dẫu sao thì cũng như khi người ta yêu nhau ở tuổi 13 ấy. Không nhất thiết là sẽ yêu nhau suốt đời, nhưng ở độ tuổi đó người ta còn chưa biết gì nhiều về chuyện đó đâu. Hoặc cũng có thể là không biết gì. Hiện giờ, khi mẹ đã khám phá ra dòng chảy xuyên suốt trong những tin nhắn của con và giải mã được những ẩn ý về nội dung trên Facebook và trên điện thoại di động của con, thì mẹ hiểu rằng một phần trong con đã ngấm lớn lên, khu vườn bí mật của con, khoảng riêng tư nho nhỏ của con.

Mẹ đã ngỡ mẹ biết hết mọi thứ về con. Những người mẹ yêu thương con cái mình đôi khi chậm hiểu những điều như thế, con thấy rồi đấy. Mẹ đã nhìn thấy con trở thành một thiếu niên. Nhưng đôi cánh của con cũng phát triển. Con đã không gọi bố mẹ để được trợ giúp khi bị vướng vào trò chơi bỉ ổi trong thế giới riêng của giới trẻ vị thành niên. Giữa niềm tự hào của trẻ mới lớn còn non nớt và sự lo ngại trẻ thơ sợ làm bố mẹ thất vọng, con đã quá đơn côi khi chịu sự đau đớn đó.

Mẹ giận Romain vì cậu ấy đã bỏ mặc con với sự cô độc ấy. Mẹ không chắc rằng cậu ấy không phải chịu trách nhiệm về sự tuyệt vọng của con như những đứa khác, những đứa mà con đã nêu tên trong lá thư để lại.

Một tháng sau khi con đi xa, mẹ vẫn còn đắm chìm trong làn sương mù. Vào cuối tháng Mười hai, con đã thông báo cho mẹ biết rằng con và Romain yêu nhau. Mẹ con mình đã nói với nhau mọi chuyện. Về gần như tất cả mọi thứ, và bây giờ thì mẹ hiểu rồi. Con đã không sợ khi kể cho mẹ nghe về cậu người yêu của con. Nhưng những lời đe dọa, những lời chửi rủa, thóa mạ, thì con im lặng. Như thế con không muốn vấy bẩn lên bố mẹ vậy, như thế điều đó chỉ phát triển trong thế giới ảo mà thôi.

Con đã nói với mẹ rằng bạn ấy đỉnh nhất, không giống như những bạn khác. Bạn ấy có tất cả những phẩm chất tốt: trau chuốt kỹ lưỡng, thích thời trang, đó là một điểm tốt. Bạn ấy “đẹp trai hết tâm”. Và chuyện đó là có thật, đó là một chàng trai trẻ khôi ngô, lịch lãm và tinh tế. Cũng rất nhạy cảm

nữa, mẹ nhận ra điều ấy kể từ dạo đó. Ngoài ra mẹ còn khám phá ra rằng bạn ấy giống con, hay cả thẹn và nhút nhát. Con đã không ngừng nói với mẹ: “Romain khác mọi người, bạn ấy không giống những bạn khác.” Điều ấy đã khiến con hạnh phúc vô cùng tận. Con cũng thế, con tự cảm thấy mình khác với những bạn khác. Các con đã tìm thấy nhau.

Khi gặp một thành viên trong gia đình thì ngay lập tức con dí điện thoại của mình vào mặt họ: “Xem này, là Romain đó.” Cả nhà ăn sáng, trưa và tối bằng Romain. Cả nhà đã cười rất vui vì chuyện đó.

Đúng vậy, con phát điên lên, con phát điên vì bạn ấy. Thứ Tư ngày mùng 2 tháng Giêng, mẹ đã lái xe đưa con đến hiệu McDonald’s. Các con có hẹn ở đó để ăn trưa cùng nhau. Điều đó chẳng gây ưu phiền gì cho mẹ. Mẹ đã luôn nhắc con: “Không sao cả, miễn là con đừng có làm gì bậy bạ và các điểm số của con không bị hạ bậc.” Ý tưởng của mẹ là nếu ta càng cấm thì lũ trẻ sẽ càng làm những chuyện bậy.

Con đã yêu theo cách của con. Lúc nào cũng hết mình, rất dữ dội. Con đã có một bạn trai hồi lớp CM1^{13[*]}. Cậu bạn học lớp CM2. Năm sau cậu ấy rời trường để lên cấp II, vào lớp 6. Khi biết rằng cậu ấy thích một thiếu nữ khác, con đã rất buồn. Mẹ có cảm giác hình như con đã găm vào đầu mình hình ảnh lý tưởng của một cặp đôi không thể chia lìa: “Mình gặp một người thì đó là chuyện cả đời.” Có những bản chất như thế. Có thể con đã mơ về một số phận giống hệt như số phận của cháu gái mẹ, người chị họ của con. Chị ấy đã gặp và yêu người chồng hiện thời của mình từ hồi lớp 8 hoặc lớp 9 gì đó và mười lăm năm sau, họ vẫn sống với nhau.

Con đã sống trong địa ngục. Con đã đến lớp vì Romain chứ không phải vì ai khác. Romain đã thổ lộ với mẹ, đôi khi con nói với bạn ấy rằng: “Lý do khiến tớ đến trường học thường xuyên là vì cậu đấy.”

Tất cả những tin nhắn SMS tình tứ mà con gửi cho Romain, rồi cậu ấy gửi cho con, cứ qua lại như thế không ngớt. Con và Romain, giữa tầm từ 16 đến 19 giờ, các con chỉ dành thời gian nhắn tin cho nhau thôi, như thế các

con đang thực sự nói chuyện với nhau vậy. Đó là một cuộc hội thoại liên mạch không ngừng nghỉ. Cả hai đứa các con đều nhút nhát, nên dễ dàng cởi mở, thả lỏng người hơn khi nhắn tin cho nhau.

Thật không may là việc giao tiếp với các bạn khác lại không diễn ra tốt đẹp như vậy. Và vào đêm trước ngày 13 tháng Hai, con đã cắt đứt quan hệ với Romain bởi cho rằng vì con mà bạn ấy gặp rắc rối. Con đã gửi cho bạn ấy một tin nhắn SMS với nỗi buồn vô hạn: “Chúng mình phải dừng lại thôi kẻo bọn họ cũng sẽ dày vò cậu.”

Ngày hôm đó, những tin nhắn đổ tới như mưa rào theo khắp các ngã. Với con hôm đó thì sự căng thẳng đã đạt tới cực điểm. Con đã nhận được tin nhắn từ một học sinh khác thông báo với con, hoặc đe dọa con rằng: “Ở trường có đầy tin đồn về mày rồi đấy.” Nhưng thông điệp cuối cùng mà con nhận được vào ngày thứ Tư lại là một tin nhắn từ Romain. Một tin nhắn khủng khiếp. Đây là nội dung cậu ấy đã viết cho con vào lúc 11 giờ 49: “Bọn chúng nói xấu cậu kinh khủng^{14[*]}.”

“Nhổ vào mặt”... Làm sao người ta có thể nói như thế với con chứ? Đó là “bạn trai” của con, thực sự cậu ấy đã nhắn một điều như thế cho con ư? Đó chính là tin nhắn cuối cùng mà con nhận được ư? Mẹ không nghĩ cậu ta xứng đáng với danh hiệu bạn trai đâu. Vài phút sau, con đã bắt tay vào hành động.

Cái tin nhắn đó, rất lâu sau này mẹ mới phát hiện ra. Thực ra, hai đứa con đã liên lạc với nhau rất nhiều trong những giờ trước khi con lìa đời. Nhưng mẹ đã nhận thấy điều tồi tệ nhất về tất cả những người xung quanh con vào thời điểm ấy. Con hiểu chứ, lúc ở nghĩa trang mẹ đã không muốn đón tiếp bố Romain bằng vòng tay rộng mở của mình.

Sau đó thì mẹ đã hiểu. Tất nhiên là cậu ấy lẽ ra đã chẳng nên nhắn như thế, nhưng cậu ấy không thể hình dung nổi rằng sau đó con sẽ tự vẫn. Và lại mẹ đã kiểm tra, 95% các tin nhắn mà cậu ấy gửi cho con đều rất ân cần tử tế. Trong đó có một hoặc hai tin nhắn khiến mẹ bất bình. Nhưng ở tuổi nào

cũng vậy thôi, khi yêu người ta không phải lúc nào cũng hoàn toàn đồng ý với người kia.

Romain là một trong số những học sinh mà các chú hiến binh đã thẩm vấn vào hai hôm sau ngày 13 tháng Hai. Cậu ấy đã xác nhận con là nạn nhân của nạn quấy rối và bắt nạt. Cậu ấy đã đưa ra hai, ba cái tên. Chưa bao giờ đọc lá thư của con nhưng cậu ấy đã chỉ định cùng những cái tên như con nhắc đến. Hơn nữa, cậu ấy cũng dùng từ ngữ giống hệt con để nói về những đứa đó. Cậu ấy giải thích rằng một đứa con gái tên X. đã rất “bỉ ối” với con, đó cũng chính là tính từ chỉ phẩm chất mà con đã sử dụng trong lá thư vĩnh biệt ấy: “Bạn đã rất bỉ ối với tớ, nếu tớ chết thì một phần là do lỗi của bạn đấy.”

Romain đã giúp mẹ hiểu ra một số chi tiết chính. Chẳng hạn như chuyện hai tuần trước khi chết, mẹ đã đưa con đến thăm vị bác sỹ của gia đình, con còn nhớ chứ? Con đã gãy rộc đi, hai tay bầm tím và không sao nắm lại được. Mẹ đã lo ngại rằng con đang dần phát triển căn bệnh biếng ăn. Bởi có biết bao trẻ vị thành niên sợ béo. Bác sỹ đã trấn an mẹ. Ông ấy đã cho rằng con ăn kém là do phải đeo bộ máy kẹp chỉnh hình răng. Nhưng Romain đã tiết lộ rằng con hầu như chẳng ăn gì ở căng tin cả, chỉ ăn mỗi bánh mì. Trong suốt thời thơ bé, mọi người đã cho con là mũm mĩm. Những viên cortisone mà con thường dùng khi xưa để điều trị chứng dị ứng đường hô hấp, đã gây cho con cảm giác thèm ăn, và con béo lên. Nhưng con thôi dùng thuốc ấy từ hai năm nay, và con đã lại biếng ăn.

Trong nhiều ngày tháng sau đó, cậu ấy dần thổ lộ với mẹ những chi tiết khác. Ban đầu, cậu ấy đã phải vật lộn rất nhiều để quyết định nói ra. Cậu ấy sợ những đòn trả thù, bố cậu ấy đã viết cho mẹ thế. Nhưng dần sao thì cậu ấy cũng dần dần kể ra. Nhờ Romain mà bố mẹ đã biết được rằng vào một ngày cuối tháng Giêng, hai ba học sinh khác đã cản trở và gây hấn với con trong hành lang. Chúng đã tháo giày của con và “quăng” chúng đi, cậu ấy nói với mẹ thế. Ở đâu thì mẹ không biết. Và con đã phải đi chân trần. Chẳng

ai phản ứng gì. Romain kể với bố mẹ rằng vào ngày chụp ảnh cả lớp thì con cũng gặp rắc rối với nhóm bạn luôn quấy rối con.

Và mẹ hiểu hơn đáng điều con trong bức ảnh chụp cả lớp hôm ấy, khuôn mặt buồn buồn gây xúc động với một nụ cười mơ hồ máy móc. Mẹ hiểu rõ hơn cái tin nhắn SMS con viết cho Romain mà mẹ đã tìm thấy. Một tin nhắn trong đó con cảnh báo rằng: “Tớ sẽ không mặc váy nữa, rút kinh nghiệm những gì đã xảy ra lần trước.” Hai ba học trò nam đã chặn con lại trong sân trường trước buổi chụp ảnh cả lớp, kéo váy con lên và sờ soạng vào mông con.

Con đã mặc váy bởi chủ đề của bức ảnh bắt buộc phải mặc: trang phục dạ hội, hoặc trang phục lịch sự, mẹ không nhớ nữa. Con đã ăn vận theo đúng yêu cầu và rốt cuộc trong giờ ra chơi trước lúc chụp ảnh, con đã bị mấy thằng khốn đó sờ soạng! Con là nạn nhân của sự sờ mó mơn trớn. Và sau đó, chính con lại bị gọi là “phò” ư?

Romain đã kể đúng y chang những việc như vậy cho bố cậu ấy nghe và ông ấy kể lại cho mẹ. “Hãy hỏi con trai ông xem nó có thử cố gắng bênh vực Marion không?” - mẹ đã hỏi lại. Tội nghiệp cậu bé! Người yêu của con đã thừa nhận là có can thiệp vụ đôi giày trong hành lang, nhưng vụ cái váy thì không. Chuyện đó xảy ra trong sân, có đến mấy đứa con trai xúm vào kéo váy của con, đặt tay lên mông con, nó không coi con ra gì hết. Chúng gồm ba đứa, mẹ nghĩ thế. Romain đã không can thiệp. Cậu ấy sợ. Các quản sinh cũng chẳng thèm nhúc nhích. Cậu bạn của con đã không dám tới gặp mẹ. Giống hệt mẹ, bạn ấy mặc cảm bởi một cảm giác tội lỗi. Bạn ấy tự trách bởi đã không nhìn thấy, đã không biết giúp con. Bạn ấy rất khó diễn đạt bằng lời. Mẹ vẫn giữ liên lạc với bố của bạn ấy. Qua những cuộc trò chuyện như thế này, mẹ dần dần phát hiện ra rằng Romain và mẹ nuôi dưỡng cùng một thứ cảm giác giống nhau đối với con. Mẹ muốn nói rằng Romain sử dụng cùng những thành ngữ giống như mẹ để nói về con. Mẹ và bạn ấy đều rất gần gũi với con. Một hôm, Romain không được khỏe, bố bạn ấy đã gọi và đề

nghe mẹ gọi điện nói chuyện để củng cố tinh thần cho Romain. Bố mẹ cậu ấy hoảng loạn, bạn trai của con đã không trả lời những cuộc gọi của họ.

Bạn ấy đã bắt máy khi nhìn thấy số điện thoại của mẹ: “Phải nghe điện thoại khi bố mẹ cháu gọi nhé, cháu biết đây, họ đã rất sợ”, mẹ thì thầm. Bạn ấy trả lời là do khi ấy đang ngủ.

“Cháu biết không, Romain - mẹ tiếp tục nói - cháu đã chứng kiến những gì xảy ra rồi chứ?” - “Cháu biết ạ.” Bạn ấy bắt đầu khóc: “Nhưng tại sao Marion lại chẳng nói gì với người thân của mình chứ? - Thế là thế nào hả, nó đã không nói chuyện với người thân của mình? - Với bác, với cháu, với chúng ta là gia đình của bạn ấy, nói với chúng ta, những người yêu thương bạn ấy.”

Romain đáng thương. Rồi bạn ấy nói với mẹ: “Chính sự ganh ghét đố kỵ đã đẩy những đứa khác đến chỗ gây hấn với bạn ấy. Marion rất xinh, Marion rất nhộn và thông minh quá đỗi, bạn ấy có tất cả, và điều đó thì cực kỳ khó chịu đối với một số đứa.” Bạn ấy đã hiểu chuyện như vậy và điều đó không xa sự phân tích của mẹ.

Romain rất khó có bạn gái mới. Cậu ấy đã thử với một cô nhưng chuyện đã không kéo dài quá hai ngày. Một hôm, bạn ấy thì thào: “Cháu không thể nói dối bạn ấy, rằng Marion luôn ở trong đầu cháu.” Đương nhiên rồi, mọi sự sẽ bình ổn lại thôi, rồi sớm muộn bạn ấy sẽ lại yêu. Nên thế, con hiểu chứ?

Lớp 8C

"Câu có đang nghiêm túc không vậy?"

Ở kỳ khai giảng năm học này, ta hẳn có thể làm một bộ phim hài đấy. Con nhớ không? Vào tháng Bảy năm 2012, con đã bị tai nạn xe đạp, con bị gãy xương chày và phải chịu một cuộc giải phẫu. Vào tháng Chín, chân con vẫn còn phải bó bột vài ngày nữa, con phải chống nạng để bước đi. Không sao, mẹ không phải là bà mẹ duy nhất đưa con đi học. Thực ra, ngày khai trường có rất nhiều phụ huynh hộ tống con cái mình đến lớp.

Sơ đồ phân bố các lớp và danh sách học sinh được dán trên bảng trong sân. Mẹ dường như vẫn còn nghe thấy tiếng con thốt lên: “Ôi không, lại là chúng ư?” Con vào lớp để nhận bảng thời khóa biểu và thực hiện những nghi thức của ngày khai trường. Hai tiếng đồng hồ sau, mẹ đến đón con. Con đã cáu kỉnh: “Cả một đồng hồ lớn ở trong lớp!”

Người ta có thể nghĩ đó chỉ là do sự sáng khoái của ngày khai trường thôi. Nhưng những chuyện như thế đã không dừng lại. Chẳng ai nghe gì trong lớp học cả. Tối nào cũng vậy, con đều kể cho mẹ nghe điều gì đó: “Mẹ này, một bạn X. bị đuổi rồi.” Hoặc: “Lại nữa mẹ ạ, một bạn Y. đã chửi cô giáo.”

Mỗi ngày khi đi học về, con đều gọi điện cho mẹ để thông báo đã về đến nhà an toàn. Và chuyện cứ tiếp tục: “Có một bạn nữ đã mở nhạc rất to trong giờ học... Vài bạn học sinh đã đứng dậy ngay giữa giờ học... Bạn Z. đã ném cả cuốn sổ liên lạc vào cô giáo và gọi cô ấy là đồ đần...” Tóm lại, luôn có chuyện gì đó xảy ra ngoài sự ồn ào thường nhật.

Con đã nói với mẹ: “Thực ra thì chúng con chẳng học được gì hết. Thầy giáo mất mười lăm, hai mươi phút để ổn định trật tự, sau đó mới có chút ít thời gian để học. Và mười lăm phút trước khi giờ học kết thúc thì tất cả đã lại đứng lên, gây ồn ào bất tận.” Mẹ không biết liệu chuyện đó có diễn ra với tất cả mọi tiết học không nhưng đó là chuyện thường nhật. Mẹ muốn nhấn mạnh rằng ngày nào con cũng đều kể cho mẹ nghe một sự va chạm nào đó ở lớp. Mẹ tin rằng sự ồn ào kinh khủng nhất thường diễn ra trong giờ học môn tiếng Tây Ban Nha hoặc môn Toán, và nhất là môn Giáo dục công dân. Mẹ đã khuyên con nên cố gắng tránh xa tất cả những chuyện đó, nhưng tự tách mình ra khỏi một nhóm thì đúng là khá phức tạp.

Thế đấy! Mẹ đã đón nhận những lời trao gửi tâm sự của con với một sự lo lắng bồn chồn, như con hẳn đã biết. Một buổi họp toàn trường được lên chương trình vào ngày 12 tháng Mười. Không thể có chuyện bỏ lỡ buổi họp hôm đó được. Họp tổng thể, toàn trường tập hợp tất cả các lớp, các khối, với sự có mặt của thầy Hiệu trưởng, thầy Phó Hiệu trưởng, các giáo viên chủ nhiệm. Từng người trong số các nhà chức trách ấy sẽ được giới thiệu với các phụ huynh học sinh. Người ta đặt những câu hỏi thông thường. Sau chừng một giờ, các phụ huynh đi theo giáo viên chủ nhiệm của con cái họ đến một phòng học, và tại đây các giáo viên có liên quan cũng sẽ ghé qua để trao đổi.

Khi mẹ đến nơi, lúc ấy chắc phải 17 giờ. Ngay lập tức mẹ nghe thấy các phụ huynh thì thào trong lúc tìm chỗ ngồi trong nhà ăn mà lúc ấy đã được bày biện để chuyển thành phòng họp: “Ôi trời ơi, chị đã thấy chuyện xảy ra ở lớp 8C chưa?”

Mẹ đã gửi cho con một tin nhắn SMS: “Mẹ đã nghe một bác phụ huynh nói về lớp con, không được tuyệt lắm nhỉ.” Bà Lucchini ở phòng Giáo vụ hoàn toàn đồng ý với chuyện này. Sau buổi họp toàn trường thì thầy giáo chủ nhiệm - thầy dạy môn Thể dục của con - đã dựng lên một bức tranh khá kinh khủng về lớp con. Nói tóm lại, nó gần như chẳng có kỷ luật hay trật tự gì hết. Nó như là cái chợ vậy, và lúc nào cũng như thế. Thầy giải thích rằng thầy tin tưởng nơi những học sinh ngoan để thiết lập lại trật tự, tạo ra sự gắn

kết chặt chẽ trong lớp. Thầy nhấn mạnh vào việc lớp không có tinh thần tập thể. Các giáo viên dạy môn Thể dục thể thao thường nhạy cảm trong lĩnh vực này. Không, trong lớp này không có tinh thần tập thể. Luôn là một em X. chống lại em Y., một nhóm này kình địch nhóm kia, những học sinh ngoan chống đối các học sinh hư, nhóm chăm chỉ chống lại nhóm ngỗ ngáo. Rất nhiều học sinh đành hanh phá vỡ luồng không khí học tập. Lớp học không có tính tập thể, và thầy ấy không sao điều khiển nổi.

Hôm đó là ngày 12 tháng Mười. Sau năm tuần học, thầy giáo dạy Toán đã khẳng định các học sinh đã bị muộn chương trình học đường, các em không chịu học hành, và rằng nói chuyện riêng trong lớp khiến cho việc dạy học bị tê liệt. Tóm lại, buổi họp đã kéo dài ba tiếng đồng hồ và mọi người không còn chịu nổi nữa. Các phụ huynh bắt đầu lần lượt lên tiếng. Họ cố gắng để hiểu chuyện. Như thường lệ, những người phát biểu là các bố mẹ có con cái nghiêm túc và chịu khó học. Các phụ huynh của những học trò vô kỷ luật thường lảng tránh và cúi đầu.

Vào cuối buổi, mẹ đã nán lại để nói chuyện với thầy chủ nhiệm. Mẹ còn nhớ, mẹ đã cố nài nỉ: “Hãy thông báo cho tôi biết nếu có bất kỳ chuyện gì xảy ra.” Mẹ và thầy đã trao đổi chừng mười lăm phút và mẹ ra về. Khi về đến nhà, Marion à, mẹ con mình đã trò chuyện. Mẹ đã gửi cho con nhiều tin nhắn để kể cho con nghe những gì được đưa ra tranh luận ở buổi họp.

Mẹ đã khuyên con nên nghe các chỉ định của thầy giáo chủ nhiệm: “Nghe này, con hãy làm những gì thầy ấy nói, cần phải tránh xa đám gây rối ra, buộc chúng giữ trật tự.” Rất ngoan ngoãn theo cách của mình, con đã đáp lại: “Ok, con sẽ làm như thế.” Con đã nói chuyện ấy với các bạn gái. Nhưng vài ngày sau con có vẻ rất bối rối khi đi học về: “Mẹ ạ, con đã bị la ó đấy.” Mẹ đã cố gắng trợ giúp tinh thần cho con: “Đó là lời khuyên của thầy giáo con mà, thầy ấy phải điều chỉnh lớp học chứ.”

Khi con tự mình đứng lên hàng đầu thì các bạn khác sẽ hành chọi với con thôi. Con đã rất giỏi trong môn tiếng Tây Ban Nha, cô giáo thường xuyên gọi con phát biểu. Lúc cô ấy quay phim dạng diễn tập các vai mà

người ta thường tổ chức trong các giờ học tiếng nước ngoài thì con hiện diện rất nhiều trên màn hình. Chúng đều có lý do con ạ. Con đã đạt điểm 20/20 trong lớp học tiếng Tây Ban Nha này đây, mẹ nhắc lại cho con nhớ nhé. Con thấy đấy, mẹ vẫn còn chưa nhắc lại chuyện đó, rằng con đã được quay phim nhiều hơn những học trò khác. Đấy có thể là lý do khiến chúng trách cứ con mà không nói cho con biết. Chúng coi thường con. Tất cả những gì có giá trị trong mắt chúng ta thì bị mất giá trong cái lớp học đó. Ta bị coi là “con đần” khi ta chăm học, nói cách khác đứa nào học giỏi thì lại bị coi là một “con hề”.

Thứ Tư, mẹ ở nhà để có thể chăm sóc ba chị em con. Ít nhất là hai lần, vào tháng Mười hai, mẹ đã thấy con khóc khi đi học về. Đôi khi thái độ của con rất kỳ cục trong suốt cả buổi tối. Con kể rằng mỗi lần đề nghị lớp giữ trật tự thì con bị la ó. Chúng chế giễu con. Con đã thông báo với mẹ là sẽ không can thiệp vào chuyện đó nữa.

Mẹ đã nhiều lần gọi điện đến trường đề nghị họ giải quyết. Ở phòng trực tổng đài, người ta luôn luôn nói với mẹ rằng thầy Hiệu trưởng và Phó Hiệu trưởng không có mặt ở đó, rằng họ sẽ gọi điện thoại lại, nhưng họ đã chẳng bao giờ làm.

Rồi thì mẹ cũng đã nói chuyện được với thầy Hiệu trưởng qua điện thoại. Thầy ấy nói với mẹ rằng không nên lo lắng, rằng chuyện sẽ đâu vào đấy cả thôi. Và chính khi ấy mẹ đã đề nghị được đổi lớp cho con: “Marion rất khổ sở”. Thầy ấy giải thích rằng chuyển lớp là điều không thể. Mẹ khẩn khoản: “Xin hãy cố gắng, cháu không sao học tập được, đi học về là cháu khóc, cháu không được khỏe.” Nhưng thầy vẫn trả lời: “Chuyện sẽ đâu vào đấy thôi.” Mẹ vẫn cố nài: “Nếu còn tiếp tục xảy ra tình trạng này, tôi đề nghị thầy đổi lớp cho cháu.” Thầy ấy đã lẩn tránh: “Vâng, vâng, tôi sẽ thông báo kịp thời đến bà.”

Do con không được khỏe, mẹ đã giục thầy ấy qua điện thoại: “Tiết học tồi tệ nhất chính là giờ học môn Giáo dục công dân, thầy hiểu chứ, chính trong giờ học này mà lớp học như cái chợ nhất. Một giờ học môn Giáo dục

công dân mà như thế ư? Chuyện rồi đại hết chỗ nói! Giáo viên phụ trách môn này không đủ trình độ!” Thầy ấy đã thừa nhận rằng cô giáo ấy còn rất trẻ và không sao kiểm soát được lớp học của mình. Mẹ bức xúc: “Thêm lý do nữa rồi! Hoặc thầy cho củng cố lại trật tự, hoặc hãy chuyển lớp cho Marion.” Thầy ấy sẽ không thể nói rằng đã không biết tình hình của con, rằng thầy không biết con đã phải chịu đựng khổ sở đến mức nào. Thầy Phó Hiệu trưởng - phụ trách khối lớp Tám - cũng đã biết.

Các giáo viên đều bị dính dáng vào chuyện này. Luồng không khí lớp học trở nên không thể chấp nhận nổi. Hai hoặc ba học sinh đã bị đuổi khỏi trường, nhưng chúng lại được thay thế bằng những học sinh khác. Những chiếc ghế trống nhanh chóng được lấp đầy. Một học sinh thứ ba đã là đối tượng của phiên họp Hội đồng kỷ luật và tạm thời bị đuổi học. Học trò đó đã ném cuốn sổ liên lạc vào mặt cô giáo dạy môn Giáo dục công dân rồi trốn khỏi trường bằng cách trèo qua cổng chính. Năm trước, học sinh này đã trốn học một buổi chiều cùng với một em khác. Hình như cô trưởng ban tư vấn giáo dục (CPE) đã đề nghị lớp con không nên tiết lộ vụ rắc rối này. Dẫu sao thì đó cũng là điều con đã thổ lộ với mẹ. Con đã rất sốc trước sự thiếu tính cứng rắn của nữ giáo viên này và sự thiếu kỉ cương bao trùm lên lớp học. Con ngờ vực những giờ dạy của cô ấy. Với con, đó gần như là một sự tra tấn khi phải đến học môn này.

Rồi con tiếp tục tâm sự: “Vẫn còn tình trạng la ó, thầy Hiệu trưởng đã đến và kêu ầm lên trong lớp, một học sinh nữ đã bị phạt mẹ ạ...” Con không chịu nổi khung cảnh đó nữa. Mẹ đã nhận ra sự hoảng loạn trong con.

Mẹ không biết liệu con đã là nạn nhân của chửi rủa và thóa mạ vào mùa thu đó hay chưa. Mẹ biết rõ con mà, luôn cố gắng để xem tất cả chỉ là chuyện đùa. Những người mà con không thích, qua lời kể của con, đều không thể xâm phạm đến con được.

Nhà chúng ta cách trường Briis-sous-Forges nơi con theo học ba ki lô mét. Có hai bến xe buýt cạnh nhà, một bến gần hơn bến kia. Thường xuyên, con đứng đợi một mình ở bến gần nhất. Mẹ đã ngạc nhiên và hỏi khi thấy

con không đến cùng các bạn khác ở bến sau đó thì con nhún vai: “Không ạ, con bắt xe ở bến cạnh nhà mình, gần hơn và con được thoải mái.” Bây giờ thì mẹ hiểu tại sao rồi. Khi biết có khả năng chạm mặt Alice ở bến sau đó, con đã thích ở một mình hơn.

Chi tiết này cũng như các chi tiết khác hẳn đã có thể đánh động mẹ. Đôi khi gửi cho con một tin nhắn vào buổi sáng, mẹ thường hỏi con ngồi cạnh ai trong xe buýt: “Có Alice, nhưng con không nói chuyện với nó, con ngỗ ầy!” Con nghĩ cô bé ấy không thích con. Nó vẫn chành chọe con từ hồi mẫu giáo mà. Con nói rằng: “Con chả thèm để ý, nó không khiến con quan tâm, thế thôi.”

Con vẫn còn một vài người bạn thân ở trường. Rồi còn có Romain. Con đã đến trường vì cậu ấy. Cậu ấy cũng vậy. Cậu ấy đã xác nhận với mẹ điều này. Cả hai bọn con giống nhau, các con đều đến trường học rồi trở về nhà luôn mà không la cà mất thì giờ. Nếu các con tan học vào lúc 15 hoặc 16 giờ, thì các con ra về bằng chuyến xe buýt đầu tiên. Các con không ở lại đó như những bạn khác, lang thang cho đến tận 17 giờ.

Con kể cho mẹ nghe những chuyện nho nhỏ xảy ra ở trường của con: “Thằng X. chọc ghẹo con.” Thi thoảng thì cũng khá nhộn: “Bạn nữ Y. đã đi giày cao gót, bị ngã đập mặt, đúng là chả ra làm sao cả.” Những tiểu tiết như thế vốn hoàn toàn tách biệt nhau. Bây giờ mẹ mới ngộ ra rằng những câu chuyện thủ thi vụn vặt của con tuy nhìn bề ngoài chẳng có gì nhưng lại được tráng lên những bức thông điệp tinh tế tuyệt vời.

Khi con đã nói một lần, hai lần, ba lần rằng con không có túi móc Longchamp, mẹ đã chẳng phản ứng gì. Mẹ đã không lường được điều ấy có ý nghĩa đến mức nào với con. Việc con không có túi móc Longchamp ở tuổi 13 thì với mẹ có vẻ như chẳng có gì là nghiêm trọng cả. Con chẳng vì thế mà lờ dờ cuộc đời, đó là điều mẹ đã trả lời con. Mẹ còn nhắc lại với con: “Điều quan trọng là những điểm tốt. Và không phải với một cái túi móc Longchamp mà con có được 18 hay 20/20 điểm trong môn Toán.”

Mẹ đã nhầm. Giờ mẹ ngộ ra rằng ở tuổi này, điều quan trọng để được chú ý, được nổi tiếng, đó chính là thị hiếu, là hình ảnh, tóm lại là vẻ bề ngoài. Còn mẹ, mẹ đã tính theo IQ.

Con biết không, Marion của mẹ, sau cùng thì mẹ cũng đã đổi ý rồi. Mẹ nhớ vào cái ngày mà em Clarisse đi Grand-Bornand cùng với lớp thiên văn học, khi em học lớp 4. Mẹ đã nhìn thấy hai học sinh còn rất bé, chắc chưa cao đến một mét đầu, phô ra một cái túi mác Longchamp thay cho túi đeo lưng, và có một cái iPad. Không, không phải là những đồ chơi nho nhỏ để chơi cho qua giờ trong xe buýt đâu, mà là iPad thực sự! Chắc chắn là mẹ và một số người khác đứng cạnh đã tái dại mặt luôn. Mẹ không đứng cùng hàng với kiểu phô trương khủng điên ấy. Điều đó không phải là quan điểm giáo dục của mẹ.

Một hôm mẹ đã mềm lòng trước một cái túi đen điểm những hàng đính xinh xắn, kiểu dáng mà con rất thích. Mẹ đã mua tặng nó cho con. Hôm sau, con đã hết sức hân hoan khi đi học về: “Mẹ à, bọn chúng nói rằng đó là một cái túi Vanessa Bruno. Vanessa Bruno là ai hả mẹ?” Mẹ rụng rời cả người. Trước hết, đó không phải là túi hiệu Vanessa Bruno. Và tự nhiên con được quan tâm bởi vì vừa có đồ vật đang thịnh hành. Các cô trò nhỏ mười hai, mười ba tuổi này đang sống trên hành tinh nào vậy?

Trước Noel, tầm mừng 7 tháng Mười hai, mẹ đã tới nhận bảng điểm học kỳ của con. Thầy giáo chủ nhiệm lớp tiếp lần lượt từng phụ huynh, bình phẩm các điểm số và những đánh giá về thái độ học tập. Thầy nói rằng con là một học sinh ngoan, rằng con thuộc một trong số những học sinh đứng đầu lớp, rằng con hành xử tốt. Điều duy nhất các giáo viên nhắc nhở là nét tính cách chung của hai mẹ con mình: họ trách con là hay nói nhiều.

Con đạt điểm trung bình là 16/20. Với điểm 18 hay 19 môn Đời sống học đường, 20 môn tiếng Tây Ban Nha, 17 hay 18 môn Tiếng Anh, 14 hay 15 môn Toán. Con đã rất thành công. Mẹ đã gọi lại môi trường lớp học khi nói thêm rằng con có những rắc rối. Chính lúc ấy thầy chủ nhiệm thông báo rằng có hai học sinh trong lớp sẽ rời khỏi trường. Mẹ đã nói với thầy về học

sinh thứ ba mà mẹ biết kể từ hồi học Mẫu giáo và cậu ta chuyển biến lớp học thành cái chợ. Thầy giáo con đã phản đối rằng đó là một học trò thông minh: “Trò đó sẽ được theo một kỳ giáo dục đặc biệt, chúng tôi sẽ để mắt đến em ấy.”

Mẹ ra về mà lòng hồ hởi bởi cuộc gặp gỡ đó. Với mẹ, tình hình vậy là đã được kiểm soát. Những kẻ gây rối sẽ rời trường học. Về đến nhà, mẹ đã chúc mừng con vì đạt điểm số cao. “Con chỉ còn một việc phải giải quyết, đó là đừng nói chuyện riêng trong giờ học nữa.”

Chuyện đó theo gen của gia đình rồi, chuyện nói nhiều ấy mà. Mẹ thật chẳng ở vị trí tốt nhất để trách cứ con điều này. Làm sao mà giận một học sinh giỏi tự cho phép mình một chút nhược điểm nho nhỏ được chứ? Khi ta làm việc tốt, ta có khuynh hướng tự nhủ: “Mình ít nhất cũng có quyền được hưởng cái này!” Thế nên trong môn Thể dục, môn học của thầy chủ nhiệm, con đã không cấm mình cười, không cấm mình nói chuyện phiếm, và theo dõi các trận đấu bằng một con mắt chẳng lấy gì làm quan tâm lắm. Thực ra, giữa thời kỳ bị bó bột ở chân và thời kỳ phục hồi chức năng thì con đã chỉ ngồi trên hàng ghế băng để tham gia vào các giờ học Thể dục.

Mọi thứ diễn ra như thế những điểm tổng kết tốt đã chấp cánh cho con vậy. Theo như mẹ phát hiện được khi xem tài khoản Facebook của con thì con đã mở tài khoản ngày mừng 7 tháng Mười hai, ngày nhận bằng điểm tổng kết học kỳ. Mẹ hình dung con đã tự nhủ: “Mẹ sẽ tự hào về mình, bố cũng hài lòng, và mình sẽ tiến tới, chỉ cần làm như những bạn khác, mình sẽ thử xem.” Có thể có những ngưỡng cửa trong cuộc đời mà ta muốn băng qua.

Mẹ đã thấy trong những cuộc trao đổi qua lại trên Facebook rằng có đứa gièm pha cơ thể con. Chúng nói rằng con chẳng có ngực gì cả, và chúng sẽ chờ xem những gì chúng có thể nhìn thấy trong phòng thay quần áo ở trường khi con học lại môn Thể dục.

Con đã quay lại học môn Thể dục vào tháng Giêng. Con lẽ ra nên mặc sẵn quần áo thể thao khi đến lớp. Nhưng con lại quá điệu đà để không thể

mặc quần áo thể thao suốt cả ngày được. Vậy nên con buộc phải thay trang phục trong phòng thay quần áo.

Chính vào tháng Giêng đã có chuyện gì đó không ổn xảy ra. Những lời giễu cợt đã trở nên khó chịu đựng. Vào tháng Mười hai, mẹ hình dung rằng con rất thích thú với Facebook. Con trò chuyện vui vẻ cùng bạn bè, khám phá một thế giới mới mẻ. Nhưng màn báo động đầu tiên đã kịp xuất hiện khi một học sinh nam và một học sinh nữ bị đuổi khỏi trường. Một cô bạn thân của con đã viết cho con bé ấy: “Bọn tớ sẽ rất nhớ bạn.”

Và con, Marion, con đã đùa vui mà viết một câu: “Trong chốc lát, cô gái tóc đen đã biến thành cô gái tóc vàng^{15[*]}”, một trò cân não giữa đám con gái với nhau. Một bạn nam lúc ấy liền nhảy vào bình luận và ném vào con một câu thật tục tĩu: “Nói lắm thì mày cũng chỉ là một con phò thôi.”

Khi ấy mẹ đã thấy con rời khỏi trạng thái Facebook chuyển về hệ “Tin nhắn cá nhân” và viết cho cậu con trai kia: “Tại sao cậu lại nói tớ là con phò vậy, tớ đã làm gì cậu hả? Cậu có nghiêm túc không vậy?”

Kể từ lúc đó, câu ấy đã trở thành câu cửa miệng của con. Mỗi lần bị chửi hay bị hạ nhục, con đều phản ứng với câu nói đầy lo lắng và sùng sốt: “Cậu có nghiêm túc không vậy?”.

Bạn nam nói con là “con phò” hôm đó đã đáp lại rằng: “Chỉ là trò đùa cho vui thôi mà.” Nhưng điều đó đã không khiến con cười. Con đáp trả: “Ừ, nhưng cậu đừng có nói tớ là phò như thế nhé.”

Khi ấy là giữa tháng Mười hai. Thế rồi con ít kể về lớp học hơn, chuyện đã yên ắng đi một phần. Con đi chơi cùng Romain, các con đã quần quýt nhau được một thời gian rồi. Các con trò chuyện qua lại với nhau khá nhiều trong kỳ nghỉ Noel. Và ngày mừng 2 tháng Giêng, mẹ đã lái xe đưa con đến buổi hẹn hò chính thức đầu tiên với cậu ấy ở nhà hàng McDonald’s. Con và Romain đã ở bên nhau hai hoặc ba giờ. Khi về nhà con đã rất hoan hỉ.

Con đã kể cho mẹ nghe rằng Chloé, một người được cho là bạn con không thích con đi chơi với Romain. Bạn ấy đã ra một kiểu như tối hậu thư: “cậu ta hay là tớ”. Mẹ nhớ là con đã tập trung vào người bạn trai của mình.

Và đây, con đã chấp cánh bay lên, điểm số của con rất cao, con đi chơi cùng với bạn trai của con. Sự ghen tuông ganh ghét nơi một số bạn gái con đã phình to dần. Lần này thì không còn chỉ là những học sinh bị đuổi khỏi trường nhảy vào ném đá nữa. Không phải chỉ là những người mà con đặc biệt không ưa nữa.

Không, lần này là những bạn thân, các bạn trai và bạn gái thuộc nhóm thân thiết của con, chúng công kích con. Mẹ nghĩ chính điều đó đã khiến con bị xáo trộn. Qua những tin nhắn mẹ đọc được trên Facebook, sự tấn công đến từ mọi phía. Mẹ hình dung luồng không khí ngọt ngào khủng khiếp, cảm giác bất an, sự lo âu sâu muộn dần dần bao bọc lấy con...

Ba ngày đáng nguyên rủa

"Ngày mai tờ sớ đến trường"

Nỗi ám ảnh của mẹ, đó là tái hiện lại những sự kiện mà chúng nối tiếp ràng buộc nhau cho đến mức con quyết định tự kết liễu đời mình. Mẹ muốn hiểu cái mối chẳng chịt đã dẫn con đến điểm mà theo con thì mọi chuyện vậy là không thể vẫn hồi được nữa. Con có biết cảm giác của mẹ là như thế nào không? Con đã bị tiết diệt bởi một làn sóng mưu mẹo nhỏ mọn tầm thường, chính chúng đã khiến con bị sảy chân, rồi chúng cuốn con đi, khiến con lảo đảo, con dần dần bị ngạt thở trước khi quăng mình trên cát với chút hơi tàn, không còn hồn sống nữa. Mẹ thật khó khăn để sắp xếp lại theo trật tự những mẩu thông tin mà bố mẹ đã tìm được vào đúng chỗ của chúng. Mẹ gặp khó khăn để truyền thối logic vào câu chuyện về sự ác tâm tập thể hoàn toàn phi lý này. Có thể nói đó là tình trạng vô kỷ luật, hành động độc ác vô cơ trong các hành lang trường học. Mẹ hình dung ở nơi khác cũng thế. Cùng thứ bạo lực không phanh trong tất cả các trường học. Mẹ không hiểu tại sao lũ trẻ lại chửi rủa thóa mạ lẫn nhau. Vui thích nằm ở chỗ nào?

Mẹ không hiểu tại sao người ta lại để mặc cho chúng hoành hành như thế. Người lớn có ích lợi gì khi để bị giẫm lên chân như vậy? Tất cả các giám sinh, các giáo viên đó, phải chăng họ nút hết lỗ tai lại để không nghe thấy gì hay sao? Liệu đó có phải là sự lười biếng, thờ ơ hay bất lực đã kết án họ vướng vào căn bệnh bàng quan trước lũ nhóc vốn đã vượt quá mọi kỉ cương? Đúng thế, mẹ thú nhận là không thể hiểu được.

Tuy nhiên, có một tầm quan trọng trong câu chuyện của con mà mẹ hiểu rõ ngọn ngành. Dầu không muốn, con đã đóng vai của kẻ giờ đầu chịu báng. Khắp nơi trong xã hội này, người ta luôn tìm những kẻ bị bắt nạt, người sẽ phục vụ cho việc giải tỏa mối hoảng loạn chung, sự khó ở của một nhóm, và cho nhu cầu được đập đầu vào cái gì đó, trong trường hợp này là

người nào đó. Do mất phương hướng, do bị cản trở, do bị cấm đoán, người ta sẽ ném đá đến chết kẻ mà họ quyết định chỉ ra, bởi kẻ đó khác họ, quá đẹp hoặc quá xấu, quá thông minh hoặc quá ngây thơ, quá béo hoặc quá gầy, quá lớn hoặc quá bé, có một màu da khác họ. Và con, con gái yêu của mẹ, con quá đẹp, quá chuyên cần và là học sinh quá ngoan.

Chuyện này khiến ta nhoẻn cười, sự ngưỡng mộ của mẹ dành cho con ấy mà. Tuy nhiên đó là thật đấy, mẹ xin thề: con xinh xắn, con có mái tóc thật đẹp, có nụ cười tỏa sáng, có tính hài hước. Đám con trai để ý đến con vì con không giống những đứa khác. Chúng thích kiểu thiếu nữ như thế, tự nhiên, cực kỳ đơn giản, không tinh vi. Con làm lũ con trai hài lòng đấy. Một bác gái đã thổ lộ với mẹ rằng con trai Raphael của bác ấy đã yêu thầm con. Cậu ấy đã khóc rất nhiều khi con lìa đời. Bác ấy không đến dự lễ an táng con nhưng sau đó đã gửi cho mẹ một tin nhắn chia buồn. Rồi bác ấy cũng gọi cho mẹ vào một ngày Chủ nhật và kể cho mẹ nghe rằng hầu như tất cả các buổi tối, con trai đều kể cho bác ấy nghe một điều gì đó về con, bởi trong lớp, chỗ ngồi của các con không xa nhau.

Bác ấy còn nói với mẹ rằng năm học đó cũng đã rất nhọc nhằn đối với con trai bà. Đã có lúc đi học về mà bạn ấy đôi khác hoàn toàn. Thứ Ba ngày 12 tháng Hai năm 2013 ấy, hôm trước ngày con lìa bỏ thế giới này, con đã đến gặp bạn ấy trước khi rời khỏi trường học. Con đã thì thầm: “Cả cậu nữa, cậu cũng nghĩ như những đứa khác hả?” Bị lúng túng, bạn ấy đã ấp úng: “Nhưng cậu đang nói về cái gì, những đứa khác là như thế nào?” Đó là cuộc trò chuyện cuối cùng mà bạn ấy và con nói với nhau.

Rất cần phải quay lại những ngày này, ngày 11, ngày 12 và ngày 13 tháng Hai năm 2013. Quả là phức tạp để lần tìm lại con qua những mẩu thông tin mà mẹ có thể nhật nhạch được, Marion ạ.

Mẹ có thể tóm tắt lại tình hình như sau:

1. Con gầy rộc đi. Vài ngày trước đó mẹ đã đưa con đi khám bác sỹ. Bác sỹ nói con kém ăn là do máy kẹp chỉnh răng. Mẹ không biết rằng con đã không ăn gì ở căng tin. Con đã không nói chuyện này với bác sỹ hay với mẹ.

Ai đó nói rằng cặp đùi con quá to và con đã tin họ, đưa con khờ khạo của mẹ, con quá thanh thoát và xinh xắn.

2. Một nhóm nhỏ đã hành chọi con ở lớp học hay trong các hành lang, gây hấn với con trên Facebook, dọa nạt con bằng những tin nhắn trên điện thoại di động, và con bắt đầu loạng choạng trong sự ác tà ác ý này.

3. Con đã tin rằng để được chấp nhận, cần phải cố gắng cho giống bọn chúng. Thôi không là một trong những “tri thức” của lớp nữa, một thiếu nữ chuyên cần quá ngoan ngoãn.

Vậy là sự việc bắt đầu từ ngày 11. Theo những gì mẹ hiểu, con đã viết một tin trên Facebook. Nhưng mẹ đã không tìm thấy nó trong phần gửi lần phần thông báo có tin, cũng không có trong hồ sơ pháp lý. Mẹ đã không bao giờ tìm thấy vết tích của cái tin nổi tiếng mà các bạn đã khiển trách con. Con chắc đã nói một đứa con gái nào đó là “đàn”. Có nghĩa là người ta có thể rửa con ăn mặc khó coi và thóa mạ con, nhưng con thì không, con cần phải cẩn thận.

Bù lại, kể từ đó mẹ đã tìm thấy nhiều cuộc hội thoại mà con trò chuyện với Matteo, cậu bạn học cùng lớp, người đã không bao giờ còn xuất hiện ở trường kể từ ngày con rời khỏi thế giới này, và cho đến tận ngày hôm nay đây mẹ vẫn không hề biết tại sao.

Bốn ngày trước đó, thứ Năm ngày mùng 7 tháng Hai năm 2013, các con đã đùa cợt cùng nhau. Mẹ không chắc chắn lắm. Chuyện không được rành mạch, cũng không thực sự là đùa vui, dầu các con đã lạm dụng từ “mdr” có nghĩa là “buồn cười đến chết đi được”. Ví dụ: “Kiểu gì đi nữa, sẽ chẳng ai tin những gì Ấy nói đâu. Đó là đồ chết dẫm bởi vì Ấy là đồ chết dẫm!!! CỤP MẮT XUỐNG!!!” (Matteo). Và con đã trả lời: “Ok ok, mdr. Tớ cũng thế thôi! Tớ là con ngốc và tớ tự hào mình là con ngốc đấy. Cụp mắt xuống khi tớ nói với Ấy nhé!!! Ấy là đồ vô dụng, chẳng ai thích Ấy cả. Nhưng mà thôi, cứ lạc quan lên nhé, mdr.”^{16[*]}

Trong đêm thứ Bảy sang ngày Chủ nhật, sau nửa đêm một chút, tinh thần con suy sụp cùng cực. Matteo gửi cho con một tin nhắn mới: “Marion à? Ổn chứ?” Và con đã đáp lại: “Tại sao tất cả mọi người đều hỏi tớ về cái đó vậy?”

Và đây là đoạn hội thoại sau đó, mẹ đã cắt bớt đi một chút, rất ít thôi: “Tớ không biết... Nhưng... Ổn chứ? - Không, chả ổn tẹo nào. Tớ bị trầm uất lắm. Tớ không còn là bạn của Romain nữa, còn con cá vàng của tớ thì chết rồi. Giờ tớ lại gặp rắc rối với Chloé nữa. - Ôiiiiiii Marion! - Thôi đi, nghiêm túc đấy! - Ấy biết trong cuộc sống có những lúc lên cao lúc xuống thấp, nhưng điều quan trọng nhất là luôn luôn giữ được đầu ngẩng cao... - Ôi, giờ đây tớ gần như đang ở mức thấp nhất. Tớ vẫn còn những người bạn thực sự và gia đình tớ, nhưng lúc nào tớ cũng cảm thấy muốn khóc, có thể nói ‘Tớ chỉ là đồ chết dẫm!’ - Thôi nào, Marion. Đừng nói thế! Không đúng đâu. Không phải bởi vì ta cãi nhau với ai đó mà ta không còn là bạn với nhau nữa. Tất cả những chuyện này chỉ là tạm thời thôi. Đó như là một cái ngưỡng phải vượt qua. Và cái ngưỡng này, nếu Ấy cần sự giúp đỡ thì có những người khác luôn có mặt để giúp Ấy mà! Bởi họ đánh giá cao Ấy và họ có lý do của họ. Tớ sẽ chẳng bao giờ để Ấy nói rằng Ấy là một con chết dẫm đâu bởi điều đó hoàn toàn không đúng.”^{17[*]}

Thế rồi con không trả lời nữa.

Matteo sau đó còn viết tiếp cho con nữa: “Ấy còn đó không?” Hôm sau, sáng Chủ nhật, Matteo lo lắng với suy nghĩ đã khiến con tổn thương và xin lỗi vì chuyện ấy. Ôi, cậu bé đáng thương!

Toàn bộ chuyện đó, mãi sau này mẹ mới khám phá ra. Thế nên vào tối thứ Hai, con đã bị suy sụp. Con đã nói chuyện với mẹ về Romain, còn mẹ thì vẫn bám lấy ý nghĩ chắc đã có một trận cãi cọ vụn vặt và con lại suy diễn linh tinh. Trên thực tế, con đã vào mạng Facebook bằng điện thoại di động của con. Con đã gửi đi cái tin kỳ bí không sao tìm lại được vết tích kia. Bắt đầu từ đó, con nhận được vô vàn lời chửi rủa thóa mạ. Chúng báo trước rằng

con “hắn sẽ bị nhận đầy mắt”, rằng chúng sẽ không quên “chăm sóc” con, v.v...

Ngày 12, con đến trường, và chúng nhảy xổ vào con. “Chúng quấy quả Marion” - một cậu con trai, vốn là một trong số những kẻ đã nói con là phò, thú nhận với mẹ. Cậu ta còn nói thêm: “Có rất nhiều đứa đã gọi bạn ấy là phò.” Khi mẹ hỏi về chuyện gì đã xảy ra vào ngày 12, thì cậu ta đã kể cho mẹ những gì cậu ta nhìn thấy: “Bạn ấy đã bị chặn lại ở phòng thay đồ, gần phòng đỏ.” Trên thực tế thì gần đây tử đưng đồ cá nhân.

Một học sinh khác đã thổ lộ với mẹ nó rằng, hôm đó hay có thể là một hôm khác, con đã bị chúng lấy com-pa đâm vào đùi. Làm rõ những cảnh này khiến mẹ hãi hùng. Con bị đâm bằng đồ vật ấy ư, con ấy? Con đã hết sức thận trọng đến nỗi lấy một mẫu cục tẩy gắn lên mũi nhọn của com-pa để khỏi bất cần làm đau một ai đó.

Thế rồi vào thứ Ba ngày 12, con đã đến học môn Thể dục. Hôm đó lớp tổ chức một bài tập về phòng cháy chữa cháy. Toàn bộ cái nhóm nhỏ quấy rối con đã tập hợp lại để chống phá con. Trong lúc báo động, chúng đã lần lượt tung ra những lời đe dọa: “bọn tao sẽ đâm thủng mắt mày”, “bọn tao sẽ ‘chơi’ mày”, v.v... Bọn chúng có thể đã đánh con. Trên Facebook con viết rằng đã bị hạ nhục. Buổi tối hôm ấy con đã gửi tin này tới một cô bạn gái: “Ngày mai tớ sợ đến trường lắm, cứ nhìn những gì đã xảy ra hôm nay mà xem.”

Sau đó, con chắc đã đi ra sân trường. Cả nhóm nhỏ đó đã chửi bới con. Chắc đã chẳng có ai phản ứng gì cả. Các quản sinh đã không bảo vệ con. Người bạn gái thân nhất của con cũng không hé miệng. Chắc đã không có một ai nhúc nhích gì. Con đã đề nghị đến phòng y tế trường. Cô y tá không có mặt ở đó. Thế là con đến phản ánh ở phòng giáo vụ. Con giải thích rằng tim con đập mạnh và con bị đau đầu. Mẹ biết chuyện này khi đọc hồ sơ tư pháp. Bởi chưa bao giờ và không một ai báo cho mẹ biết cả. Trường học đã không gọi cho mẹ. Chuyện tim đập mạnh không hẳn là quan trọng. Thế nhưng mẹ đã đề nghị được thông báo ngay lập tức khi có rắc rối.

Tin nhắn duy nhất mẹ nhận được hôm đó là đến từ con, Marion ạ. Vì điện thoại di động bị cấm ở trường học nên con đã trốn trong nhà vệ sinh để gọi điện cho mẹ. Đó cũng là nơi duy nhất ta có thể được che chắn yên thân trong một trường Trung học cơ sở khi cảm thấy bị truy đuổi.

Con đã nói với mẹ: “Con muốn về nhà, con cảm thấy không được khỏe.” Mẹ sẽ không bao giờ quên những từ mà con đã thốt ra, chúng không hề hé lộ cho mẹ biết chút nào về gánh nặng thực tế đang đè lên con. “Con cảm thấy không được khỏe”, đó là một câu nói giảm, nói tránh thôi! Mẹ chồng của mẹ, tức bà nội con đã đến đón và đưa con về bằng xe hơi. Khi ấy chắc là tầm 13 giờ 30.

Lúc về đến nhà, con vẫn gọi cho mẹ như mọi ngày: “Mẹ à, con đã về đến nhà rồi.” Mẹ đã khuyên con nên nghỉ ngơi. Mẹ gọi lại cho con sau đó ít lâu để thông báo rằng mẹ bắt đầu rời khỏi văn phòng. Phải mất từ một tiếng đến một tiếng rưỡi để đi từ văn phòng về nhà, còn phải đón các em con nữa. Mẹ về đến nhà vào khoảng 18 giờ 30. Con không được khỏe. Con bị đau họng - đó là con nói thế. Đau vì đời bất hạnh thì đúng hơn. Đau vì gánh nặng mà con phải chịu đựng. Mẹ đã biết được rằng vào chiều hôm đó, ngay khi vừa về đến nhà thì bọn chúng đã xúm vào gọi điện cho con để chửi rủa. Ngay khi con vừa cúp máy, chúng liền gọi lại. Còn khi con muốn gọi cho ai đó thì họ không trả lời. Thế rồi những cuộc gọi lại tiếp tục. Nếu con không bắt máy thì chúng lại gọi vào điện thoại bàn.

Điện thoại di động về nguyên tắc là bị cấm tại trường học. Bọn chúng đã làm thế nào để tất cả đều gọi được cho con chứ? Bọn chúng chuyền tay nhau một cái điện thoại ư? Đó là một buổi chiều kinh hoàng đối với con, con gái yêu của mẹ. Con đã sợ, rất sợ. Con đã cảm thấy bị truy đuổi, hết như một con vật bị đám thợ săn dồn vào đường cùng ở vùng đất trống. Maylis đã nhắn cho con: “Bọn tao sẽ đến mấy đứa liền, tao sẽ báo cho cả nhà tao đến nữa, bọn tao sẽ phá cửa nhà mày”. Và con đã tin điều ấy, con là đứa vốn hay sợ mà.

Trên Facebook, vào tầm 21 giờ, Yoan thông báo cho con: “Ở trường có đầy lời đồn đại về Ấy.” Còn con, khi ấy đã suy sụp tinh thần: “ừ, tớ biết rồi... Làm ơn đi Yoan, nói cho tớ biết họ nói những gì về tớ. Nghiêm túc đấy!” Vào tầm 22 giờ, có một status của Chloé - cô bạn cũ thân nhất của con từ thời mẫu giáo: “Đã nói là bạn của nhau suốt đời, Marion và Mathilde, bây giờ là bạn muôn thuở, hai thiên thần của tôi.” Như thế con đã chết rồi vậy. Dù gì thì đó cũng là theo cách hiểu của mẹ.

Con đã cảm thấy vô cùng đơn độc vào hôm thứ Ba ngày 12 đó. Đường nhiên rồi, con có Romain, bố mẹ và các em, nhưng con đã vấp phải sai lầm khi giấu bố mẹ cái tài khoản Facebook này và cuốn sổ liên lạc. Con không thể nói tất cả với bố mẹ nữa.

Những đứa trẻ mười ba tuổi càng ngày càng cần sự tán thành của đám bạn đồng lứa. Sự tán thành của cha mẹ nói chung, chúng có rồi và coi điều đó hết như một điều đã được thừa nhận. Điều khó chinh phục hơn dưới mắt chúng đó là cảm giác thuộc về một nhóm, bước vào một cộng đồng nhỏ khép kín thân diệu của tuổi vị thành niên mà trong đó chúng làm hài lòng lẫn nhau.

Lúc này cộng đồng nhỏ khép kín ấy lại trở thành một thảm kịch tàn nhẫn, một cái kìm đang siết lại xung quanh con. Và môi trường học đường - nơi đáng ra nên là lá chắn - thì đã không phản ứng, không bảo vệ con, không báo động đến bố mẹ, phụ huynh của con. Hết như một khu không-luật-pháp vậy. Lại cả lời cảnh báo này nữa: “Có đầy lời đồn về Ấy ở trường học.” Cô bạn thân nhất thì gửi con vào “cõi vĩnh hằng”. Quả là quá nhiều thật. Chúng vu khống sau lưng con, chúng chửi rủa con, chúng đánh con, chúng sờ soạng con trong các góc trường học. Đúng là quá đáng quá! Làm sao mà nhiều kẻ lại cố bám dai dẳng theo người khác thế nhỉ? Chúng vứt bỏ con ở trường học. Chúng bỏ mặc con cho số phận, dưới ánh mắt thờ ơ của người lớn phụ trách. Với mẹ, đó như thể là chúng đã ám sát con, đúng thế, ám sát con. Mẹ sẽ không bao giờ tha thứ cho điều ấy!

Mọi niềm tin chắc chắn của con đã bị sụp đổ. Tất cả mọi nền tảng của con đã biến thành những mảnh vụn. Ba ngày trước khi con lìa đời, ngày Chủ nhật, con đã viết cho Matteo: “Được rồi, tớ đang ở tầng thấp nhất đấy, bọn họ có thể nói rằng tớ chỉ là một con chết dẫm.” Matteo là một trong những người yêu mến con. Bạn ấy đã không chịu đựng được cái chết của con. Kể từ đó, người ta không bao giờ còn nhìn thấy bạn ấy ở trường nữa. Mẹ không biết hiện giờ bạn ấy ra sao rồi. Nhưng hôm đó Matteo đã trả lời con: “Ôi, cậu đừng nói thế đi.” Con đã tiếp tục: “May mắn là tớ còn có gia đình và vài người bạn.”

Ngày 13, ngay khi mẹ để con một mình, con đã vào mạng Internet và gõ hàng chữ “*Làm thế nào để tự tử?*” trên một trang tìm kiếm thông tin.

Ước mơ trở thành kiến trúc sư

"Con được gọi là Bà Century"

Mẹ đã kể cho con nghe con từ đâu đến chưa nhỉ? Tất nhiên là rồi chứ! Bố con và mẹ đã gặp nhau không xa nơi đây lắm đâu. Nhà mẹ ở thành phố Massy. Bố thì ở ngay bên cạnh, Palaiseau. Chuyện diễn ra đơn giản lắm: David, bố con ấy, chơi thân với chú người yêu cô bạn thân nhất của mẹ. Thế nên mọi người gặp gỡ nhau thường xuyên. Hồi đầu, bố mẹ chỉ gặp gỡ giao lưu thôi, không hơn. Mẹ 21 tuổi, đang theo học khoa luật ở Seaux. Bố con khi ấy đã 25 tuổi và đi làm rồi. Mẹ đã có một tuổi thơ tuyệt vời. Gia đình có hai trai và hai gái. Đó là một gia đình ít tiền nhưng rất giàu tình yêu, rất giàu tính hài hước. Gốc xứ Kabylie^{18[*]}, ông ngoại con đã đến Pháp vào cuối cuộc chiến tranh Algérie. Hồi ở trong nước, ông là mục đồng. Ông đã gặp bà ngoại ở ngay làng mình.

Hồi đầu, ông đi viễn xứ một mình. Cứ hết thời hạn hợp đồng làm việc này đến hợp đồng làm việc khác, ông cuối cùng đã xin được vào làm việc trong xưởng in. Bà ngoại con đã đến xem hợp cùng ông và làm nghề trông trẻ tại nhà. Thế nên nhà mẹ lúc nào cũng có đầy trẻ em. Đó là nhà của Chúa lòng lành, “quán cà phê”. Nói vậy bởi lúc nào cũng có người đang dùng cà phê. Ông bà ngoại đã nuôi dạy mẹ cùng các bác và dì trong sự tôn trọng nước Pháp và giá trị dân chủ của quốc gia này.

Bố của con, David, chỉ có một người em trai kém chín tuổi. Ông nội con là nhân viên của hãng RATP^{19[*]}, ông lái tàu trên đường B - mẹ nghĩ thế - rồi sau đó là những chuyến tàu chạy đêm. Bà nội con thì điều hành một ban dân sự.

Yêu nhau, bố mẹ đã ở với nhau khoảng hai hoặc ba năm trước khi dọn đến Palaiseau. Hai năm sau, bố mẹ quyết định mua một căn hộ ở Saint-

Germain-lès-Arpajon, nơi đó hơi xa Paris nhưng giá rẻ hơn một chút. Mẹ đã bỏ giảng đường đại học để theo một trường về quản lý. Môi trường đại học Luật không phù hợp với mẹ.

Con chào đời ở Longjumeau ngày 11 tháng Tám năm 1999, ngày Nhật thực toàn phần. Con là một đứa trẻ rất ngoan và xinh xắn. Rất nhanh, con đã ngủ đêm mà không quấy gì cả. Đứa trẻ sơ sinh đáng mong ước, chỉ biết ăn, ngủ và cười, bắt đầu đi khi được một tuổi, thật dễ nuôi biết bao. Con đúng là nguồn hạnh phúc tràn trề của bố mẹ!

Con trở nên độc lập rất nhanh, lúc nào cũng hoan hỉ. Con rất thích đi nhà hàng. Con ngồi ngoan bên bàn ăn từ hai đến ba tiếng khiến bố mẹ rất tự hào về con. Mọi người phở lên con những từ ngữ êm dịu. Bố mẹ vẫn thường gọi con là “tia nắng mặt trời” của bố mẹ. Hôm ở nhà thờ, trong buổi lễ trước khi an táng, mẹ đã nghĩ rất nhiều đến điều ấy khi nghe cô Rihanna hát: *“Con là vì sao băng mà cô nhìn thấy, đẹp ngất ngây. Khi con ôm cô trong vòng tay, cô thấy sống động biết bao, chúng ta tựa như những viên kim cương tỏa sáng trong bầu trời đêm”*^{20[*]}.

Bố mẹ đặt biệt hiệu cho con là Mayon, bởi hồi bé xiu con cứ phát âm tên của mình như thế. Và rồi dần dần đổi thành Mayonnaise, một số người thì gọi là Marionnelle, chuyện này khiến mẹ muốn khóc quá mỗi khi nghĩ đến. Khoảng thời gian đó êm dịu quá đổi và thanh bình biết bao.

Bố mẹ đã bán căn hộ cũ đi để mua một mảnh đất ở Vaugrigneuse và cho xây ngôi nhà này. Đúng thế, chính là ngôi nhà mà con đã rời bỏ chúng ta để ra đi mãi mãi. Bố mẹ không còn muốn tiếp tục sống ở đây mà không có con nữa, chỉ còn bốn người thay vì năm người như trước đây. Vào lúc mẹ đang viết những dòng này thì bố mẹ đã rao bán nó rồi. Cả nhà mình sẽ chuyển đến sống ở một nơi khác, Clarisse, Baptiste và bố mẹ. Xây dựng một cái tổ mới, cố gắng gầy dựng những ước mơ mới.

Clarisse đã sinh ra ở đây. Con đã rất vui sướng. Có thể nói là con đã mong chờ điều ấy. Rồi khi em đến, chắc chắn là con hơi thất vọng. Một đứa

trẻ sơ sinh, nó chẳng nhúc nhích gì, nó chẳng chơi với ai, tóm lại là nó chẳng hữu dụng lắm. Thật là ngạc nhiên khi mà tất cả mọi người cứ nhìn thấy nó là thốt lên: “Ô!” rồi “A! Bé xinh quá!” Con đã không hiểu tại sao người ta cứ ngây ngất trước con người bé tí bé tẹo và chưa hề làm nên kỳ tích nào ấy. Một hôm con đã nói với mẹ: “Mẹ nói rằng con sẽ chơi với em bé, nhưng con không thể đâu!”

Con khi ấy đã bốn tuổi rưỡi rồi. Mẹ muốn tránh cho con khỏi ghen tị với em bé nên vẫn cố gắng dành thời gian cho con. Bố mẹ cứ xen kẽ nhau lên kế hoạch thực hiện mọi thứ riêng với con, chẳng hạn như đi xem phim, những hoạt động mà với một đứa trẻ sơ sinh thì không thể. Bố mẹ đã đề nghị bạn bè mỗi khi họ đến chơi thì ngoài gói quà mừng trẻ sơ sinh nên mang tới cho con một cái gì đó nho nhỏ, một cái kẹo, một sợi dây cước để tết Scoubidou... Nếu không thì thật khủng khiếp đối với một đứa trẻ khi chứng kiến những món quà tới tập được đem đến cho đứa bé mới sinh, còn mình chẳng có gì hết!

Con đã được một cô giữ trẻ trông mà không hề gặp bất kỳ rắc rối nào. Trước khi con đi mẫu giáo một năm, mẹ đã bắt đầu chuẩn bị cho con ngay từ tháng Giêng trong khi tháng Chín mới khai giảng. Bố con cứ chế giễu mẹ: “Theo anh nghĩ thì chỉ cần nhìn em làm là con gái chúng ta đã hiểu rồi đấy!”

Ngày khai trường mẹ đã đưa con đi. Mẹ sẽ nhớ đến hết đời ngày hôm ấy. Mẹ dẫn con vào lớp. Phần đông các em bé đều khóc, có những bé khóc sướt mướt, còn con thì chẳng khóc gì cả. Con tươi cười. Con nhanh chóng làm quen với nơi chốn và các đồ chơi. Thế rồi con đến bên mẹ và nói: “Mẹ ơi, mẹ có thể về được rồi!” Mẹ không khỏi ngỡ ngàng: “Con đuổi mẹ đi ư?” Và bởi các bà mẹ vốn là những cỗ máy sản xuất sự lo lắng, nên mẹ đã tự hỏi tại sao con lại không khóc nhè, điều đó khiến mẹ băn khoăn quá. Không, chuyện đúng là không bình thường rồi. Chắc chắn là con đã giấu đi một nỗi buồn rất lớn rồi.

Mẹ đã đi lẩn quất trong các khu phố từ 8 giờ 30 cho đến tận 11 giờ 30 mà trong lòng cứ lẩn cấn rằng có điều gì đó không ổn. Mẹ đã đến đứng chôn

chân trước hàng rào sắt của cổng trường ngay khi vừa 11 giờ và đợi rất lâu, lòng bồn chồn lo lắng. Khi nhận ra mẹ, con rất ngạc nhiên: “Ơ mẹ, sao mẹ lại đến? Con phải ăn ở căng tin mà.” Mẹ đã phải giải thích là không, con không ăn trưa ở căng tin. Con cố nài nỉ: “Có mà, con ăn ở căng tin mà.” Con đã rất thất vọng khi mẹ đưa con về nhà.

Từ sáu tháng trước, mẹ đã tưới đẫm lên con những điều vô cùng thú vị về trường học, và thế là kết thúc. Marion đáng thương của mẹ, đó là sự thất vọng học đường đầu tiên của con. Con đã nói với mẹ: “Nhưng sau đó ta sẽ quay lại trường chứ mẹ?” - “Không, con yêu ạ. Không phải hôm nay mà là sáng mai.” - “A, vâng ạ!” Nhưng ngay sau đó mẹ đã chỉnh sửa lại: “À không, ngày mai là thứ Tư. Sẽ là ngày sau đó...” Con đã luôn thích đi học. Con thậm chí đã say mê trường học, thật là một sự mỉa mai quá đi! Với con, đó là cái vui nhất trần đời, các giáo viên, các hoạt động, các trò chơi, giờ ra chơi ở sân trường. Với các hoạt động ngoại khóa, bố mẹ đã ghi tên cho con theo học baby-gym, rồi vào tầm 5 tuổi, con theo học ở GRS^{21[*]}. Sau đó con học các giờ khiêu vũ jazz hiện đại, con còn học môn điền kinh và học làm gốm nữa.

Bố mẹ dần dần hiểu rằng con thích ngành xây dựng, đương nhiên là trước khi biết con muốn trở thành kiến trúc sư. Từ hồi bé tí, con đã luôn nhặt nhạnh lại tất cả những gì chúng ta muốn vứt vào thùng rác, những mẫu giấy, những hộp đồ rỗng. Chẳng hạn như một hộp đựng giấy ăn, con cắt ra và làm những con búp bê bằng bìa các tông rồi đặt vào đó. Con chưa bao giờ quan tâm đến búp bê Barbie cả. Con thích tự mình sáng tạo ra những nhân vật của chính mình. Đôi lúc con khiến mẹ kinh ngạc. Mẹ là người vốn chẳng đủ kiên nhẫn ngồi xếp bức tranh hình mười mảnh nhưng lại nhìn thấy con xếp thành công khi mới ba tuổi. Lên năm tuổi, con đã ghép được bức tranh hình một trăm mảnh. Và cuối cùng, con đã trộn tất cả các mảnh với nhau và xếp lại nhiều bức tranh ghép hình cùng một lúc. Con đã khiến cho việc làm khó lên và điều ấy khiến con thích thú!

Khi lên lớp 4, con thông báo cho bố mẹ biết rằng con muốn trở thành kiến trúc sư. Con rất nhận bởi khi mới lên 3 hoặc 4 tuổi thôi, mỗi lần đi nghỉ, con đều có một kiểu cách rất nực cười khi đi thăm nhà là kiểm tra mọi nơi mọi thứ. Tám sáu, bảy tuổi, con đã giúp bố làm những công việc trong nhà mình ở Vaugrigneuse. Con đã tò mò làm thế nào để xây được một ngôi nhà. Con có niềm say mê với xi-măng, thích phác họa các đồ án công trình. Bố của con đã làm việc rất nhiều trong ngôi nhà mà chúng ta sẽ rời đi đây. Bố là một người rất thích làm công việc sửa chữa nhà cửa. Bố đã làm việc như một gã điên vậy.

Ở nhà những người khác, con hay bình phẩm về cách trang trí và đưa ra những nhận xét quyết định. “Chỗ này là cổ điển, là hiện đại, là đương đại...” Bố mẹ gọi con là quý bà Century, con khiến bố mẹ mỉm cười với ước mơ làm kiến trúc sư của con. Con thích tất cả những gì thuộc về cấu trúc, con tự mình dựng lên chúng, bắt đầu từ con số không. Cùng với các bạn học, con đã đến thăm bảo tàng ở Villette, Paris. Mỗi lần về con đều rất hoan hỉ.

Con thích sự hiện đại. Khi đi miền núi để trượt tuyết, cả nhà mình ở trong một ngôi nhà gỗ, con đã nhận mặt: “Cái này hả, một dạng cũ rích mà, phát khiếp lên được!” Bố mẹ đã luôn nói với con: “Khi bố mẹ già, con sẽ đẩy xe cho bố mẹ và xây cho bố mẹ một ngôi nhà nhé.”

Ở trường mẫu giáo, con có vài người bạn. Nhưng các bác ở phòng giữ trẻ đã báo động cho mẹ biết về việc những đứa trẻ phân phát giấy mời đến dự sinh nhật chúng và con chưa bao giờ được mời. Họ nói: “Điều này khiến chúng tôi thấy áy náy quá. Marion luôn có mặt để giúp chúng tôi dọn dẹp những bức tranh ghép hình và đồ chơi. Nhưng khi một đứa trẻ đến và phân phát các giấy mời, thì cháu lại đến đứng vào một góc và chờ đợi mà chẳng ai nghĩ đến cháu cả.”

Bố mẹ không hiểu tại sao. Mẹ đã quyết định đối đầu với khó khăn này. Mẹ đã mời những đứa trẻ đến nhà, mời hết đợt này đến đợt khác. Mẹ tổ chức những buổi sinh nhật hay những buổi tiệc nho nhỏ vì nghĩ rằng nếu con mời các bạn thì đến lượt con sẽ được mời thôi. Và đó chính là điều đã

diễn ra. Đó là những kỉ niệm đẹp mỗi khi mẹ nghĩ đến. Than ôi, tất cả chỉ là kỉ niệm mà thôi.

Mẹ đã rất vui thích khi mang bầu con, rồi đến Clarisse cũng như Baptiste. Các con là sự thành công của bố mẹ, cả ba đứa, là kết quả những ước mơ của mẹ. Niềm khao khát của mẹ là các con được sống vui vẻ, hạnh phúc.

Con đã là một đứa trẻ cực kỳ mạnh mẽ, giỏi chịu đựng. Mẹ hiếm khi nhìn thấy con khóc, con chẳng quấy rầy ai với những nỗi buồn vặt vãnh của con. Con làm hết sức mình để những người khác được vui, sẵn sàng quên hẳn mình đi. Thực ra thì con đã quên mình rồi. Con đã tin rằng con không đáng gì nữa, rằng cuộc đời con chẳng quan trọng gì. Con đã tự nhủ: “Mình đẹp, thông minh, nòng hậu, vui vẻ mà làm gì, mình chẳng đáng gì cả, mình sẽ quên mình đi, mình biến thôi.”

Ấy thế mà có đấy, mẹ nhắc lại, con đã rất can đảm. Con rất thích nước. Con đã theo môn bơi lội rất lâu. Con sẵn sàng bơi trong nước mà mẹ cho rằng lạnh giá. Con đi trượt tuyết, con học diễn kịch, và môn nào con cũng làm hết mình. Con say mê Florence Foresti, Gad Elmaleh, truyện Vua Sư Tử, những vở hài kịch lãng mạn. Biết bao nhiêu là niềm vui sống bị chấm dứt ở tuổi mười ba. Trong buổi lễ trước khi an táng con, ở nhà thờ, mẹ đã cho phát ca khúc của Céline Dion, bài hát khiến mẹ nghĩ nhiều đến hai mẹ con mình, đến con, đứa luôn lách hệt như một con cá trong nước vậy: “*Mẹ là mẹ, con là con. Không có mối liên hệ nào có thể bền chặt hơn thế. Con là cát còn mẹ là đại dương, con là bến bờ duy nhất của mẹ. Mẹ bao trùm lên con từng lúc bằng những làn sóng say mê hệt như một biển tình cảm triu mến. Mẹ là mẹ và con là con*^{22[*]}”.

Khi em trai con chào đời, rất lâu sau Clarisse, con đã mười một tuổi rồi. Con đã luôn luôn muốn bế em bé, âu yếm em. Con đã cần mẫn soạn thảo công phu những tấm ảnh ghép rất ngộ trên một phần mềm máy tính và đặt tên cho nó là: “Baptiste, ông hoàng dầu lửa”. Một hôm con đã đeo cho em cặp kính Ray-Ban, con đã cho em đứng trên cây cầu ở San Francisco với câu

hỏi này, được đặt nằm trong một cái bong bóng: “Ai là ông chủ nhỉ?” Cũng có bức ảnh của cả ba con, ba đứa con yêu thương của mẹ, mà con đã nhấn mạnh bằng một câu: “Gia đình nhà Fraisse”. Trong máy vi tính xách tay nhỏ xinh, con thích dựng những đoạn phim video với Baptiste, với Clarisse. Vài ngày trước khi chết, con đã thực hiện một đoạn về bữa tiệc mà chúng ta tổ chức mừng sinh nhật em gái con. Hôm đó, ngày mừng 3 tháng Hai năm 2013, cả gia đình tụ họp ở nhà. Hôm đó đã rất vui nhỉ, con nhớ chứ.

Ở trường, mọi thứ đều suôn sẻ cho đến tận lớp 6. Con đã hài lòng khi được lên cấp hai. Con rời khu trường làng có chừng 60 học trò để đến một ngôi trường khác có đến 600 học sinh trong một tòa nhà lớn, hiện đại của một thành phố lớn và trọng điểm hơn. Con đã không bị cô lập. Ở đó con gặp lại các bạn hồi cấp một, thậm chí là ở trường mẫu giáo.

Con đã có các bạn của mình, bốn hoặc năm thiếu nữ mà con từng quen biết. Nhưng khi nghĩ đến chuyện này, mẹ có cảm giác rằng họ đều quý mến con trong lúc coi con như là một vai phụ, ít cần thiết. Con giúp họ làm bài tập hoặc chỉnh sửa những bài thuyết trình bởi con là một học sinh giỏi. Nhưng khi họ không cần thì họ có thể rũ bỏ con đi.

Một kỳ nghỉ cuối tuần, chúng ta đang nhẩn nha trong một cửa hàng bán đồ trang trí thì mẹ nhìn thấy con lấy xem điện thoại di động rồi lại cất đi một cách vội vàng, hai lần liền. Mẹ đã bảo con đưa điện thoại cho mẹ, mẹ muốn đọc xem những tin nhắn mà con vừa nhận được nói gì, và mẹ đã thấy một tin SMS: “Ngày mai ở bến xe buýt, mày nghèo rồi.”

Tin nhắn không hề có tên trong sổ danh bạ điện thoại của con. Mẹ đã gọi lại số đó mấy lần liền. Không ai trả lời hết. Con đã nói với mẹ không biết ai là tác giả của tin nhắn ấy. Mẹ đã tự hỏi liệu đó là một đứa trẻ hay là một người lớn, mẹ đã không sao kiểm soát nổi nữa. “Ngày mai ở bến xe buýt, mày nghèo rồi”. Làm sao mà một người mẹ lại có thể vô cảm khi thấy con gái mình nhận được một lời đe dọa như vậy chứ?

Mẹ rốt cuộc đã rơi vào một lời mời để lại tin nhắn tự động với một cái tên riêng. Con hình dung đó là ai nhưng lại không biết tên. Mẹ đã hỏi con

những ai là bạn của người đó, tóm lại mẹ cuối cùng đã hỏi được một bà mẹ và bác ấy biết đứa con trai có cái tên riêng đó. Bác ấy nói cho mẹ biết rằng nó được một người đàn bà nuôi dưỡng và người này luôn ngập ngụa trong những buồn phiền lo toan. Ngay tối hôm đó, mẹ đã soạn một cái thư điện tử gửi đến thầy Hiệu trưởng, và hôm sau mẹ gọi cho thầy Phó Hiệu trưởng: “Bố mẹ em ấy li dị nhau, bố sống ở châu Phi”, thầy ấy đã giải thích cho mẹ. Mẹ tin rằng thầy ấy đã triệu tập cậu con trai ấy và mẹ cậu ta. Họ đã xin lỗi. Cậu ta đã hứa không tái phạm nữa trong lúc thề rằng chính cậu ta cũng không biết tại sao lại dọa con như vậy.

Con đã tìm hiểu xem ai đã cho cậu học trò kia số điện thoại hoàn toàn mới mẻ của con - con chỉ vừa mới nhận được cái điện thoại di động mà thôi. Đó là Mathilde, cô gái mà hai năm sau, mẹ vẫn không biết phải nghĩ gì về nó.

Mẹ con mình đã cùng nhau tranh luận những vấn đề bạo lực học đường. Mẹ đã cho con xem những video về cách phòng tránh đang lan tỏa trên mạng Internet trước khi có một chú hiên binh đến trường của con để giới thiệu chúng và giúp các con nhạy cảm hơn với chủ đề này. Cả hai mẹ con mình đã nói về nạn quấy rối như là quấy rối tình dục. Mẹ đã không kiêng kị gì. Mẹ đã cảnh báo con chống lại bọn ấu dâm từ khi còn nhỏ.

Lên lớp 7, con bị mổ ruột thừa. Mẹ còn nhớ, vào tối hôm trước con kêu đau bụng nhưng Clarisse lại bị bong gân, điều đó khiến bố mẹ tập trung vào em hơn. Sáng hôm sau, con đã đến gặp bố mẹ: “Cả đêm con không ngủ được, con đau thực sự đấy.” Bố mẹ đã hỏi con tại sao lại không đến nói với bố mẹ ngay. “Con không muốn quấy rầy bố mẹ mà.” Con là vậy đấy, Mayon của mẹ. Con không bao giờ muốn quấy rầy người khác.

Năm sau, con đã đưa chân vào nan hoa xe đạp của một cậu bạn mà con đi xe đạp cùng. Vị bác sỹ đã không khỏi ngạc nhiên sau khi xem kết quả chụp phim: “Với vết gầy này con gái bà chắc đã phải gào toáng lên chứ.” Mẹ dẫn con vào phòng giải phẫu, và chính con lại trấn an mẹ: “Mẹ ơi, mọi sự sẽ ổn thôi mà!”

Con luôn tự mình chịu đựng mọi chuyện. Đó là điều mà bố con và mẹ luôn tin tưởng. Đó cũng là điều mà con nghĩ. Trên Facebook, con đã nhắc lại điều đó: “Tớ thừa nhận là tớ chẳng nói gì nhưng tớ chẳng quên gì hết...”

Trong suốt những năm học ở trường Trung học cơ sở này, con đã nhận được những lời khen của các thầy cô trong tất cả các môn học. Năm lớp 8, con đã hơi mệt mỏi. Những cô gái khác chế giễu con và con đã kể cho mẹ nghe. Chúng trách cứ con có “những chiếc răng thỏ”, “béo”, ăn mặc “như một đứa con trai”, không có quần áo hàng hiệu... Tất cả những lời chê trách nực cười và gây tổn thương ấy diễn ra trong chính sân trường con học, vào giờ ra chơi.

Con không được mời đến dự các buổi sinh nhật lẫn các đêm pyjama^{23[*]}. Thực ra năm lớp 8 cũng như lớp 9, con chả được mời đến đâu hết. Sự thực là mẹ cũng không mời ai cả. Kết thúc thời kỳ sinh nhật của lũ trẻ. Mẹ vừa có thêm một em bé. Nhân dịp này mẹ đã mời một cô bạn đến nhà ngủ và chúng ta rất hài lòng về chuyện đó.

Một tối vào khoảng tháng Sáu, cuối năm lớp 8, con đã vừa gọi cho mẹ vừa khóc: “Cả một nhóm đã chửi con.” Chủ yếu là bọn con trai. Chúng nói con là “đồ tự kỉ”, “bệnh đao”. Khi đi làm về, mẹ đã báo động đến thầy Hiệu trưởng. Con nước mắt rùng rùng: “Con không hiểu, con không phải bị tự kỉ, cũng không bị bệnh đao, không phải là con hề, không phải là đứa mách lẻo.” Bọn chúng nói con là “tri thức” bởi con học hành chăm chỉ. Hôm đó, một số bạn đã nói là nếu con đạt điểm tốt tức đời con hồng rồi! Bậy bạ hết chỗ nói!

Thầy Hiệu trưởng đã phản ứng tốt, hết như chuyện va chạm hồi lớp 7. Thầy ấy đã giải quyết xong vấn đề rắc rối đó, mẹ không còn nghe nói về chuyện này nữa. Vào khai giảng năm học sau đó, thầy ấy đã chuyển đi trường khác. Lớp của con đã một phần thay đổi. Mẹ nghĩ mọi chuyện kể từ giờ sẽ suôn sẻ thôi. Hào phóng và vui nhộn, con tự nguyện giữ vai gây cười cho mọi người. Nhưng phải tin rằng khi ta có dáng vẻ là nạn nhân, thì điều đó lộ rõ ngay. Con sẵn sàng làm mọi chuyện để có bạn bè, sẵn sàng chấp nhận hết. Cho đến tận ngày mà “Thôi đi, chuyện trở nên ‘nhiều quá’ rồi”,

đúng như con viết trong lá thư của mình. Một bầy choai choai coi con là “phò”, các thầy giáo thì không nhúc nhích, trường học bất động. Đúng thế, quá nhiều. Quả là quá nhiều thật rồi.

Cảm xúc trái ngược

"Đi mà treo cổ đi!"

Trong suốt cả năm sau khi con lìa đời, bố mẹ đã bị cuốn vào một cơn lốc những cảm xúc lẫn lộn. Bố mẹ chắc chắn con đã là nạn nhân của cái mà ngày hôm nay người ta gọi là quấy rối học đường giữa các học trò, trên thực tế là những đợt tấn công và bạo lực lặp đi lặp lại. Bố mẹ đương nhiên đã biết báo động thầy Hiệu trưởng về luồng không khí tồi tệ trong lớp học của con và đề nghị thầy chuyển con sang một lớp 8 khác. Bố mẹ cũng nghĩ rằng nhà trường đã không xử lý hoặc xử lý rất tồi các thẻ loại rắc rối này kể từ khi thay đổi ban lãnh đạo mới.

Trước mặt bố mẹ, đó là một ban giám hiệu câm, các giáo viên lẩn tránh và các phụ huynh đôi khi thù nghịch. Lá thư của con mà họ chỉ đoán lờ mờ nội dung khiến họ lo sợ. Đơn khiếu nại của bố mẹ không được cổ vũ. Sự tìm kiếm thông tin của bố mẹ về những gì xảy ra ở trường học đã làm phiền họ: “Tại sao ông bà muốn biết?”

Trước mặt bố mẹ, may mắn là còn có các cô chú hiến binh chăm chú lắng nghe và chu đáo. Nhưng công lý ấy mà, nó hình như không đo lường được thảm kịch đã đẩy con đến chỗ nói lời vĩnh biệt với tất cả mọi người. Trong mắt bố mẹ, viện công tố - được bổ nhiệm đứng đầu những cuộc tìm kiếm - thì chỉ cổ vũ hời hợt cuộc điều tra mà thôi. Bố mẹ có thể nhận thấy điều ấy sau năm tháng kể từ khi con ra đi, khi ngài kiểm sát trưởng triệu tập bố mẹ vào đầu mùa hè, tháng Bảy năm 2013. Ông ấy rất cuộc đã lên tiếng sau sự xuất hiện của một phóng sự trên đài truyền hình France 3 và một bài báo đăng trên tờ Figaro. Ông đã tiếp bố mẹ trong vòng một tiếng đồng hồ để giải thích rằng chẳng có gì nhiều nhận trong hồ sơ cả. “Chúng tôi đã mất năm tháng vào vụ này rồi” - ông nói thêm, ý muốn nói rằng đã mất quá nhiều thời gian và tiền bạc rồi. Rất nhã nhặn, ông nói rằng toàn bộ vụ việc

này thật đáng buồn, và rằng than ôi ta chẳng thể làm được gì. Cuối cùng, ông kết luận rằng ta có thể làm gì đó để thầy Hiệu trưởng phải chịu những hình phạt kỷ luật thích đáng. Như thể luật pháp có thể quyết định điều đó vậy. Như thể ông ấy có một thứ quyền lực nào đó lên ban quản lý. Thực ra ông ấy rỉ tai bố mẹ như vậy chỉ để ru ngủ bố mẹ mà thôi.

Thế là vào ngày 13 tháng Mười một năm 2013, vị luật sư của gia đình ta, bác David Père, đã quyết định chúng ta sẽ gửi đơn khiếu nại với vụ kiện đòi bồi thường, vì bạo lực, đe dọa giết, xúi giục tự vẫn, giết người không cố ý, không cứu giúp khi được yêu cầu. Bố mẹ hiểu rõ rằng ngài kiểm sát trưởng đã dẫn chúng ta thẳng tới chỗ cất hồ sơ lưu và rằng câu chuyện của con, Marion ạ, sẽ kết thúc trong một ngõ cụt. Như thể con đã không khổ công viết ra một lá thư giải thích cho hành động của mình. Như thể không có chuyện gì xảy ra. Như thể cái chết của con chỉ là định mệnh thôi, nó chẳng nặng hơn một chiếc lá lìa khỏi cành hay một cơn giông tố của đời người.

Bố mẹ đã phản đối: “Các ông tập trung tìm kiếm về nạn nhân chứ không tìm kiếm trên những tội phạm giả định của sự quấy rối.” Nhưng ông ấy không muốn đi xa hơn. Mẹ đã đề nghị người ta nghe lại tường thuật của các học sinh, đối chất với những lời tường trình rời rạc không ăn khớp của chúng, khám xét các điện thoại di động và ghi lại những tin nhắn của chúng. Nhưng hình như viện công tố đã không làm theo.

Con hiểu chứ, Mayon của mẹ, những kiểu vụ việc như thế này thường bị xếp vào khoang hồ sơ lưu không hồi kết, vào gian những tai nạn của cuộc đời. Chẳng có lý do để điều này không tiếp tục! Đó chỉ là một câu chuyện đó đây gây rắc rối chẳng khiến họ quan tâm. Trẻ vị thành niên là nguyên nhân. Người lớn không muốn phải chịu trách nhiệm. Toàn bộ chuyện này thật khó khăn. Không được đụng tới lũ trẻ, không được đụng tới thể chế. Thế thì chỉ bằng đây kín nó lại đi!

Trước khi chết, con đã có thời gian để mở lòng mình. Con đã giải thích vì sao con quyết định ra đi. Con đã nêu những cái tên. Trong cuộc điều tra

của các cô chú hiến binh, nhưng cũng là cuộc điều tra của cả bố mẹ nữa, những dấu vết đã được tìm thấy trên mạng Internet, có những chứng cứ chỉ ra rằng con đã phải chịu những lời sỉ nhục vào trước ngày con tự tử. Và công lý dành hài lòng dừng lại ở đây ư?

Sau đó, một thẩm phán đã được bổ nhiệm. Ngài ấy đã tiếp mẹ hôm thứ Tư ngày 28 tháng Năm năm 2014. Mẹ tin tưởng ở ngài ấy. Không thiên vị, ngài ấy đã bắt đầu những cuộc tìm kiếm, gán trách nhiệm và gỡ trách nhiệm. Ngài tôn trọng từng từ, từng chữ mà con đã viết ra trước khi chết. Ngài ấy quan tâm đến con, đến thảm kịch đã nhấn chìm con xuống. Ngài ấy hiểu rằng điều quan trọng là phải xác định những tình huống và danh tính những thủ phạm chính.

Trong cuộc gặp gỡ với ngài kiểm sát trưởng vào năm 2013, điều khủng khiếp nhất đối với bố mẹ là phải nghe ông ấy nói rằng đã “chẳng có gì nhiều nhận” trong hồ sơ cả. “Chẳng có gì nhiều nhận” ư? Trên thực tế, việc khiếu nại với sự kiện dẫn sự đòi bồi thường đã cho phép bố mẹ được tiếp cận hồ sơ. Mẹ đã có thể tra cứu nó vào mùa thu năm 2014, một năm sau cái chết của con. Toàn bộ chuyện ấy mới dài làm sao! Và đây này, trong hồ sơ lạ lùng ấy, mẹ phát hiện ra những buổi thẩm vấn các học sinh được nêu tên trong lá thư của con. Những đứa trẻ này kể rằng vào hôm trước khi con tự vẫn, trong lúc con đang hết sức rối loạn thì một đứa trong số chúng đã ném vào con cái mệnh lệnh ghê sợ này: “Đi mà treo cổ đi, ngày mai sẽ bắt đi được một người!”

“Đi mà treo cổ đi!”, chúng đã nói thế với con. Và con đã làm, Marion hiền dịu của mẹ, con gái yêu thương của mẹ. Con đã vâng lệnh lũ ngu xuẩn ấy. Thế con có biết được rằng hành động của con là không thể vãn hồi không? Con không thể ước lượng được nỗi đau mà hành động ấy gây ra cho những người yêu thương con. Mẹ không thể nói về con trong thì quá khứ được.

Vào lúc khai trường tháng Chín năm 2013, thầy Hiệu trưởng vẫn luôn có mặt ở đó, bất di bất dịch, như thể đã chẳng có chuyện gì xảy ra vậy. Có

vẻ như không hề bị kỷ luật gì hết. Bù lại, có rất nhiều thầy cô giáo của con đã chuyển trường.

Trước mùa hè, mẹ đã gặp một trong các thầy giáo của con. Mẹ nghĩ khi ấy là vào cuối tháng Sáu, bốn tháng sau cái chết của con. Một sự ngẫu nhiên, thực sự đấy! Cô trông trẻ đã gọi điện cho mẹ, em trai của con không được khỏe. Thế nên mẹ rời phòng làm việc sớm hơn thường lệ. Trong tàu RER, mẹ đã phải đứng mãi cho đến tận bến Denfert-Rochereau. Cuối cùng cũng có một chỗ trống.

Mẹ ngồi cạnh một người đàn ông mái mê cúi mũi vào tờ báo.

Đột nhiên, mẹ thấy khuôn mặt ông ấy nhắc mẹ nhớ đến một người nào đó. Đó chính là thầy giáo dạy môn tiếng Pháp của con hồi lớp Bảy và lớp Tám đây mà, là thầy H. Mẹ dăm dăm nhìn thầy ấy. Mẹ lưỡng lự có nên nói chuyện với thầy không, mẹ đắn đo, nói hay không nói nhỉ. Mẹ và thầy đang ở trên tàu RER^{24[*]}. Mẹ không muốn kể chuyện đời mình lẫn khóc lóc sụt mướt ở đó. Rốt cuộc mẹ đã không dám tiếp cận thầy.

Đã đến ga Massy-Palaiseau. Mẹ quyết định tiến lại gần thầy ấy. Ở đây đã vắng người hơn, ít ra thì cũng chào thầy một câu. Nhưng quá muộn rồi! Mẹ không còn nhìn thấy thầy ấy đâu nữa.

Mẹ bước vào xe buýt. Vào lúc xe bắt đầu chuyển bánh, mẹ đã nhìn thấy ai leo lên kia? Là thầy giáo dạy môn tiếng Pháp của con! Thầy ấy đến ngồi vào ghế cạnh ghế của mẹ, ở bên kia lối đi giữa xe. Lần này, mẹ đã quyết định phải nói chuyện với thầy ấy. Mẹ phải nói!

Mẹ ra khỏi xe buýt đầu tiên và đợi thầy ấy bên ngoài. “Chào thầy ạ, tôi là mẹ của Marion.” Thầy ấy nhìn mẹ: “Ô xin lỗi, tôi đã không nhận ra bà.” Thấy ấy bối rối và lúng túng trong những lời xin lỗi, rồi ôm mẹ trong vòng tay: “Tôi rất lấy làm buồn cho ông bà, buồn cho Marion, em ấy rất xinh xắn.” Mẹ và thầy đã nói mỗi chuyện một tí. “Vâng, tôi hiểu rằng cháu đã bị quấy rầy, cháu đã nhận được những tin nhắn, cháu đã bị chửi rủa, đúng không?” Mẹ gật đầu thừa nhận. “Kỳ cục rằng - mẹ nói thêm - từ hồi Marion

chết, thầy là giáo viên đầu tiên mà tôi nói chuyện đấy. Không một ai liên lạc với chúng tôi, thậm chí không có lấy một lời chia buồn.” Thầy có vẻ sững sốt. “Sao lại thế được? Bà đã không nhận được thư từ của chúng tôi sao?” Thư từ nào nhỉ? Mẹ đã chưa bao giờ nghe nói đến thư từ cả. Thầy ấy đã nói cụ thể: “Chúng tôi, các giáo viên, đã viết mỗi người vài câu và chuyển cho thầy Hiệu trưởng.”

“Thế ạ? Thầy đã chuyển cho thầy ấy những lá thư ư?” Mẹ bắt đầu khóc. “Chuyện đó khiến tôi an tâm. - mẹ nói - Chúng tôi đã nghĩ rằng tất cả mọi người đều chả thèm quan tâm gì đến cái chết của Marion, điều đó đã khiến chúng tôi rất buồn. Không một từ một chữ nào, thầy hiểu được điều đó không?”

Thầy ấy khiến mẹ phần nào an lòng về điểm này. Mẹ cùng lúc như vừa cất được gánh nặng khi hiểu rằng không phải tất cả bọn họ đều im như thóc nhưng cũng vừa phẫn nộ trước thái độ của thầy Hiệu trưởng, thầy ấy hình như đã chặn lại tất cả.

Thầy H. không lưu luyến lắm với ngôi trường ấy. Thầy thổ lộ với mẹ rằng đã đề nghị chuyển. Cả thầy ấy cũng bị hành chọi, là nạn nhân của sự la ó, mục tiêu chửi rủa. Thầy đã trình bày với Hiệu trưởng nhưng cảm thấy không được ủng hộ. Các học sinh phản nản về thầy khi bị phạt và thầy Hiệu trưởng đã nghiêng về phía chúng. Với vẻ chua chát, thầy đã kể cho mẹ nghe rằng một số học sinh, sau cái chết của con, đã giả bộ khóc lóc để không phải học hoặc tạo cớ để vắng mặt ở lớp: “Em không thể tập trung được, thưa thầy!” Những kẻ chuyên quấy rối đó lợi dụng tình cảnh để lười biếng. Thầy phản ánh điều đó đến thầy Hiệu trưởng nhưng thầy ấy đã ra lệnh cho thầy hãy để đám học sinh kia làm điều chúng muốn.

Khi mẹ cảm ơn thầy đã tiết lộ cho mẹ biết rằng có những lá thư gửi đến cho gia đình ta thì thầy đã gọi lại phiên họp vào cuối năm học mà thầy tham dự. Mẹ cố nài nỉ: “Xin thầy hãy nói với các thầy cô giáo rằng nếu như gia đình chúng tôi đã không lên tiếng bộc lộ hay cảm ơn gì những người đã viết thư cho chúng tôi thì đó là bởi vì chúng tôi đã không nhận được cái gì hết.”

Khi về đến nhà, hết như mỗi khi có những thông tin mới, mẹ lại gửi một lá thư điện tử cho bác luật sư. Bác ấy đã viết thư gửi đến trường học vào ngày mùng 9 tháng Bảy năm 2013 để đề nghị một lời giải thích.

Câu trả lời mãi mới được gửi đến.

Vào tháng Chín năm 2013, khi tờ *Le Figaro* quay trở lại nói về câu chuyện của con, mẹ hình dung rằng chú nhà báo đã liên hệ với nhà trường hoặc Sở Giáo dục và đặt những câu hỏi về chủ đề này. Tóm lại, vào hôm trước khi bài báo xuất hiện, bố mẹ nhận được một lá thư của thầy Hiệu trưởng khẳng định rằng thầy không nhận được bất kỳ một thư tín nào hết và rằng chúng ta đã tung ra những “lời kết tội nghiêm trọng” chống lại thầy ấy. Lá thư này được thầy Hiệu trưởng ký ngày mùng 6 tháng Chín năm 2013 nhưng mãi sau đó mới được gửi đi.

Thế nên bố mẹ muốn mọi thứ được rõ ràng. Mẹ đã tìm gặp lại người thầy giáo thông báo cho bố mẹ cái tin ấy. Thầy đã rời khỏi trường. Mẹ cuối cùng đã tìm thấy thầy ấy trong một ngôi trường khác và thông báo cho thầy biết rằng thầy Hiệu trưởng đã phủ nhận hoàn toàn việc các giáo viên gửi thư cho gia đình mình. Thầy ấy đã xác nhận là có những bức thư. “Chúng tôi đã nói chuyện đó trong phòng dành cho giáo viên.” Thầy nói lại với mẹ rằng con đã bị thóa mạ, rằng con đã nhận được những tin nhắn ngay trong giờ học, v.v... Mẹ đã đề nghị rằng liệu thầy có chấp nhận để làm chứng cho điều ấy không. “Tôi sẽ suy nghĩ” - thầy ấy trả lời như vậy. Thầy còn nói thêm rằng sẽ gọi cho cô L., một trong những giáo viên thân thiết với thầy ấy. “Tôi sẽ kín đáo thôi và sẽ thông báo cho bà biết.” Thế rồi chẳng có tin tức gì nữa!

Một hôm, một bác phụ huynh đã rỉ tai mẹ: “Chị đã tiếp xúc với thầy H à ? Cô L. đã đến gặp thầy ấy ở trường mà thầy mới chuyển đến và can ngăn thầy ấy nói ra.” Bác ấy cố gắng giúp mẹ bằng cách kể lại những câu chuyện của một hoặc hai giáo viên mà họ không muốn được nêu tên ra. Con biết đấy, ở trường học, đó là nhắm mắt làm ngơ. Không ai được nói gì hết.

Thông tin mới này đã khiến mẹ lo lắng. Mẹ lại cố gắng liên hệ với thầy H. trong lúc làm ra vẻ như chẳng có chuyện gì xảy ra vậy. Đó là vào dịp

trước lễ Noel, thầy ấy đã rất ân cần: “Tôi biết là những lúc như thế này với bà quả là nhọc nhằn.” Mẹ nhắc lại với thầy đề nghị chứng thực của mẹ về các lá thư đã không được ban giám hiệu trao cho gia đình mình. Khi ấy, trước sự ngạc nhiên đến ngỡ ngàng của mẹ, thầy ấy đã lẩn tránh: “Ờ không, thực ra đã chẳng có thư tín gì hết.” Ở nhà ga, thầy ấy đã nói với mẹ điều ngược lại. Và cả sau hôm ấy, mẹ đã nói chuyện với thầy qua điện thoại, thầy đã xác nhận với mẹ việc này. “Tôi không hiểu. - mẹ nói - Thầy đã nói chắc chắn với tôi hai lần liền rằng những lá thư đó đã được cho vào trong một phong bì và được trao cho thầy Hiệu trưởng. Nhưng bây giờ thầy lại nói rằng không có gì cả là sao?”

Khi mẹ hỏi liệu thầy đã liên hệ với cô L. chưa thì thầy đáp ứng: “Có, chúng tôi đã nói chuyện với nhau, nhưng thực ra thì đã chẳng có gì hết. Nếu mọi người không liên hệ với bà thì đó là bởi bà đã nói với thầy Hiệu trưởng rằng bà không muốn gặp gỡ ai hết.” Mẹ đã suy sụp, giờ lại càng suy sụp nhiều hơn. Thầy ấy biết rằng trong cơn choáng váng, mẹ đã nói với thầy Hiệu trưởng rằng mẹ không muốn tiếp xúc với cá nhân thầy Hiệu trưởng, nhưng chuyện này thì có liên quan gì đến những người khác chứ. “Thầy sẽ không đứng ra làm chứng cho tôi sao?” Thầy ấy đã trả lời là không. “Trong trường hợp ngài thẩm phán cho triệu tập, liệu thầy có sẵn sàng nói không?” - “Chuyện đó sẽ tính sau.”

Ngán ngấm đến cùng cực, mẹ đã hỏi thầy rằng tại sao không một ai muốn đứng ra làm chứng: “Liệu có phải các giáo viên có trách nhiệm bảo mật hay cái gì đó tựa như thế chẳng? Tuy nhiên, thầy hiện giờ không thể bị bắt miễn, thầy sẽ chẳng có nguy cơ rủi ro gì hết mà.” Không phải là không thẳng thắn, thầy ấy đã giải thích cho mẹ biết rằng tùy theo bảng nhận xét, họ có thể được chuyển nhanh hoặc chậm lại.

Mẹ muốn làm một bản tự phê bình, có thể mẹ đã không tỏ ra mềm mỏng như mơ ước nhưng có một luồng không khí kỳ cục bao trùm lên quanh gia đình mình sau cái chết của con.

Ba hoặc bốn tuần sau khi con lìa đời, mẹ đã đến nhà chú chủ cửa hàng bán hoa ở Briis-sous-Forges. Thông thường, mẹ tránh đi qua thành phố này bằng cách mua hoa trực tiếp tại nhà chú chủ vườn ươm. Hôm đó là sáng thứ Năm, mẹ đi qua trước cửa trường học để đi vào trung tâm thành phố. Vào lúc đậu xe, mẹ thoáng nhìn thấy Damien, Kevin, Maylis, Manon, Nadia, tóm lại toàn bộ nhóm người đã quấy rối con.

Chúng đã đến tụ tập trong một góc khuất cách trường chừng trăm mét, nơi mà lũ trẻ thường đến để uống rượu và hút thuốc. Đó là một hẻm sâu được khép kín bởi những bức tường thấp bằng đá mà người ta gọi là bể giặt công cộng. Từ đây ta có thể nhìn thấy cổng lớn của trường học và ngược lại. Và mẹ thấy những ai đang cười phá lên kia? Toàn bộ những đứa đã hành hạ con bấy lâu. Khốn kiếp thật! Mẹ đậu xe, ra khỏi xe và bắt quả tang chúng đang hút cần sa. Một đứa trong số chúng chạy nhanh ra chỗ khác để nhổ thứ thuốc phiện đó ra.

“Ồn chứ? Mọi chuyện đều suôn sẻ cả chứ?” Khi mẹ tới nơi với câu hỏi bức mình này trên miệng, bọn trẻ bị bắt quả tang đang hút cần sa ấy hơi sững người. Nhưng chúng không hề nao núng. Damien nói với mẹ: “Bà phải đi đi, có các hiến binh ở đây đấy!” Mẹ quay lại, sau đó mẹ đáp: “Thế à, những người hiến binh đó, họ đâu cơ?” Không nao núng, “bạn học” cùng lớp của con nhắc lại với mẹ: “Ôi, bà không nên qua lại ở đây, bà không an toàn.” Sững sốt, mẹ mĩa mai: “Thế à, tôi không có quyền đi lại ư?”

Tất cả nhìn mẹ với vẻ căm thù. Mẹ không tin vào mắt lẫn tai mình. “Tôi có quyền nói chuyện với các cô các cậu chứ, đúng không?” Và mẹ nhấn mạnh: “Nhất là với Kevin kìa, tôi quen cậu từ hồi cậu học mẫu giáo kia đấy.” Mẹ quay sang nói với một trong số mấy đứa con gái: “Còn cô, Nadia, cô biết tôi là ai chứ? Là mẹ của con đàn đấy, mẹ của đứa không-bạn-bè đấy!” Maylis đã bắt đầu đỏ mặt tía tai. Mẹ giáng nốt đòn cuối: “Tại sao lại là rắc rối cho các cô cậu khi gặp tôi hả?”

Damien vung vẩy cái điện thoại của nó với vẻ đe dọa:

“Tôi sẽ gọi các hiến binh đến.” Nó nhắc lại: “Tôi sẽ gọi hiến binh đến, bà không có quyền đến gần.”

Trong khi đó thì nó đang hút cần sa... Điều đó đã nói lên sự mâu thuẫn chế ngự trong tâm tưởng lũ trẻ này lớn đến mức độ nào. “Nếu như tôi không có quyền tiến lại gần, nghe này, tôi sẽ không nhúc nhích. Gọi cho hiến binh đi, tôi đợi họ đến.” Hãy hình dung hiệu ứng đã gây ra cho mẹ khi nhìn thấy chúng cười hô hố trong cái góc trú ẩn này, rồi đón tiếp như thế mẹ là kẻ thù số một trong khi nếu không phải là thủ phạm thì chúng hẳn có thể nói với mẹ đôi câu tử tế về con. Dẫu rằng, đồng ý thôi, mẹ hơi căng thẳng. Đây là lần đầu tiên mẹ gặp chúng kể từ sau cái chết của con.

Không một hai gì hết, thằng bé 13 tuổi ấy cầm điện thoại lên và bấm một số. Nhưng nó không gọi cho các hiến binh mà gọi cho mẹ của nó, đó là mẹ giả thiết thế.

Mẹ nghe thấy nó nói: “Có mẹ của Marion đang đứng trước mặt ạ.” Bà ấy chắc đã hỏi nó đang ở đâu. Mẹ nghe thấy tiếng nó trả lời rằng đang ở chỗ bể giặt công cộng. Sau đó, mẹ không biết bà ta đã nói gì nhưng nó trả lời bằng một giọng tự tin: “Không, không, con sẽ có môn học vào lúc 11 giờ.” Mẹ đã nghe được rằng đúng ra nó phải đang ở trong trường học. Cuối cùng nó đã cúp máy. “Thế nào, cậu đã gọi cho các hiến binh rồi hả? Chúng ta cùng đợi họ đến thôi nhỉ?” - mẹ lên tiếng. Nhưng nó đã đứng lên và bỏ đi. Những đứa khác nhìn mẹ bằng ánh mắt hằn học: “Bà nghe này, không được ở đây, không được làm cái này, không được làm cái kia...” Chuyện quả là siêu thực thật. Chúng còn đòi chính mẹ phải cú xéo đi hết như chúng đã làm với con một tháng trước đó ư? Mẹ thật khó mà giữ được bình tĩnh. Mẹ lại như nhìn thấy những lời đe dọa mà nhóm người đó đã gửi cho con đang nhảy nhót trước mắt, như câu này: “Chúng tao sẽ móc mắt mày ra.”

Mẹ đã dứt khoát: “Tôi có quyền ở đây, hết như các người. Tôi có quyền đi lại. Con gái tôi chết rồi, tôi đến mua hoa cho nó. Và giờ tôi lại phải đi ư?”

Mẹ đến cửa hàng hoa. Rồi mẹ gửi những lá thư điện tử đến sở hiến binh và cho bác luật sư để kể họ nghe những gì vừa xảy ra. Mẹ thậm chí đã

gọi điện cho các cô chú hiến binh để giải thích rằng thằng bé kia đã thử bắt nạt cho mẹ sự. Cái nhóm đó đã quay về trường và khóc lóc, kể lể phàn nàn về mẹ.

Vào tháng Giêng, gần một năm sau cái chết của con, ông Thị trưởng thành phố nhỏ của chúng ta đã có một sáng kiến tuyệt vời. Ông đã cố nài nỉ để bố mẹ đến dự buổi lễ mà ông gửi lời chúc mừng năm mới đến bà con ở tòa thị chính Vaugrigneuse. Mẹ không muốn gặp gỡ mọi người nhưng bố mẹ hiểu rằng ngài Thị trưởng thực sự tha thiết với điều ấy. Mẹ đã đi. Ngài ấy đã phát biểu rất lâu. Ngài đã nói về con, về chúng ta. Ngài bày tỏ rằng cá nhân ngài thấy thật đáng buồn khi quá nhiều người quay lưng lại với gia đình mình. Trong những lúc khó khăn – ngài ấy tiếp tục - thì nên đoàn kết, ủng hộ các gia đình. Mẹ đã xúc động đến mức không thể nhớ hết chi tiết về những gì ngài ấy đã nói. Đó là một bài diễn văn hay, nồng hậu và mạnh mẽ.

Đối diện với Thị trưởng trong suốt bài phát biểu ấy, bà thành viên hội đồng thành phố - người làm việc ở trường học, người đã khấn nài họ không “đổ tội” cho nhà trường - đã mở điện thoại của mình và ghi lại tất cả. Rồi bà ấy cho thầy Hiệu trưởng nghe, thầy ấy đã rất bất bình và đe dọa đệ đơn khiếu nại ngài Thị trưởng vì tội vu khống.

Con thấy đấy, quả là kỳ quặc, cảm giác mà chúng ta đã cảm nhận được trong suốt những tháng qua, phải đối diện với những người mà họ chẳng có lấy một lời tử tế với chúng ta, thậm chí cũng không có một lời chia buồn lịch sự. Liệu có phải là tội tể lắm không khi muốn biết sự thật về cái chết của con mình, một thiếu nữ 13 tuổi? Tại sao tất cả lại không phản ứng như ngài Thị trưởng của Vaugrigneuse chứ, người thấu hiểu nỗi đau đớn của chúng ta? Tại sao cả thế giới người lớn lại không chia sẻ với chúng ta niềm khao khát làm sáng tỏ đến chừng nào có thể sự huyền bí trong sự ra đi của con chứ?

11

Là lỗi của tôi

"Đừng có nghe lời đồn"

Quá dễ để kết tội người khác. Quá dễ để đùn đẩy họ nhận tội thay. Quá dễ để tìm những kẻ bung xung giơ đầu chịu báng. Trường học, thầy Hiệu trưởng, các giáo viên, học trò... Thế nếu rắc rối của Marion đến từ cuộc sống gia đình nó thì sao nhỉ? Mẹ hình dung rất rõ tất cả những gì mà một số người có thể thì thào sau lưng chúng ta.

Mẹ không muốn bằng một cái phẩy tay mà quét sạch những lời nói bóng gió người ta đổ lên mẹ. Chắc chắn, chính con đã giải thích lý do cho hành động của mình. Con chưa từng để lại tin nhắn phản nản về bố mẹ bằng bất kỳ lời nói hay dòng viết nào cả. Ngược lại, con đã viết: “May mắn là tớ còn có gia đình mình.” Mẹ biết là con đã cảm thấy được yêu thương, được quây quần, được nâng niu chiều chuộng. Mẹ không tin rằng con có ý định rời bỏ bố mẹ, em trai và em gái con. Không bao giờ dù chỉ là một khắc.

Dù vì lý do này hay lý do khác, người ta luôn cảm thấy có trách nhiệm trong cái chết của con cái mình. Bố mẹ đương nhiên cũng bị dẫn vật khi cố gắng nắm bắt điều gì có thể bị lỡ dở trong sự giáo dục, chăm nom và tình yêu mà bố mẹ đã dành cho con.

Sự tự kết tội là một căn bệnh lây lan. Tất cả những ai yêu thương con đều cảm thấy có lỗi, dù rằng không phải vậy. Cô Zahia, người bạn mà mẹ đã đem quần áo đến cho hôm ấy, đã rất cắn rứt sau chuyện đó: “Tôi lẽ ra nên đến nhà chị để lấy.” Những người khác cũng vậy. Vào ngày hội gia đình, ngày mừng 3 tháng Hai, con đã cho mọi người xem ảnh của Romain và kể rằng khi lên lớp 10, con sẽ đi thực tập tại văn phòng của một kiến trúc sư... Tất cả những người đó đều cảm thấy có lỗi, trừ những ai mà con đã đề nghị được giúp đỡ ở trường học nhưng họ không trả lời, cả những người đã không phản ứng khi con đến phản ánh là con bị “tim đập nhanh”. Tất cả mọi người đều cảm thấy có lỗi vì đã không phát hiện ra, trừ những kẻ quấy rối con. Nếu chúng có ân hận thì chúng cũng không cho bố mẹ biết hay đến đặt hoa trên mộ con.

Trước tiên, mẹ muốn lần lại từng điểm những lời kết tội mà mẹ đã nhìn thấy trong hồ sơ hoặc lời đồn đại đến tai mẹ. Để tự vệ trước sự thật hiển nhiên kết tội họ, ở cấp độ này hay cấp độ khác, một số người đã không ngần ngại phát ra những lời đồn đại sau lưng bố mẹ, vấy bẩn lên bố mẹ. Mẹ muốn gọi ra những giả thiết không chắc chắn này mà không che giấu nghi ngờ rằng mọi bậc cha mẹ có thể nuôi dưỡng sự hoàn hảo trong hành động của chính mình.

Nhưng tất cả cứ trộn lẫn vào nhau bởi vì rõ ràng chẳng cần ai thì thảo những lời hời hững sau lưng bố mẹ thì mẹ cũng đã tự mình gánh chịu, tự đã kích, tự phê bình. Làm sao mà lại không cảm thấy phải chịu trách nhiệm khi ta sinh ra đời một đứa trẻ nhưng lại đã không biết cách bảo vệ nó khỏi sự tuyệt vọng chứ?

Chính mẹ đã phát hiện ra con, mẹ đã từng nói và sẽ còn nhắc lại điều này. Chuyện diễn ra có một tiếng rưỡi đồng hồ giữa lúc mẹ thấy con và lúc người ta tuyên bố rằng con đã chết. Ngay lập tức, hàng tá các câu hỏi lộn xộn bắt đầu khuấy đảo đầu óc bố mẹ, nhưng trên hết, mẹ đã tự trách mình. Mẹ hoài nghi trước ý nghĩ rằng mẹ đã bỏ rơi con. Mẹ lặp đi lặp lại với chính mình: “Tại sao? Tại sao tôi lại đi chứ?” Nghĩ lại, mẹ hận mình vì đã rời khỏi nhà và để con lại một mình, dù chỉ là một hai tiếng đồng hồ. Đương nhiên rồi, chuyện đó là ngu xuẩn. Mẹ đã không thể tưởng tượng được cơn trầm uất của con. Mẹ càng không thể đoán trước được hành động của con. Mẹ không có bất kỳ phương tiện gì để biết con đã phải chịu nhức nhối đến độ nào. Con đã nói với mẹ con cảm thấy mệt, bố mẹ đã tin rằng con bị cúm. Không một ai ở trường học cảnh báo cho mẹ về số phận mà chúng đã bắt con phải chịu đựng.

Tuy nhiên mẹ đã hận mẹ, mẹ vẫn còn hận và sẽ mãi mãi tự hận mình, dù biết điều đó là hết sức phi lý. Trong những thời khắc điên khùng của ngày 13 tháng Hai năm 2013 đó, trước khi mẹ đọc bài báo trên tờ *Le Parisien* và phát hiện ra sự tồn tại của lá thư cùng những lý do khiến con tự vẫn, mẹ đã nghĩ đến tất cả các kịch bản có thể xảy ra. Con đã có vẻ rất hạnh

phúc khi ở nhà. Cần phải tìm cho ra một chiếc chìa khóa. Ngay lập tức, mẹ đã nghĩ rằng ai đó lén vào nhà mình và treo con lên.

Thế rồi sự tự kết tội lại quay lại cắn xé mẹ tàn ác hơn nữa. “Bố mẹ đã bỏ lỡ cái gì nhỉ?”

Khi mẹ đọc bài báo nêu rõ rằng con đã để lại một bức thư giải thích hành động của mình, thì đó chính là bi kịch thứ hai. Con đã tự tử vì người ta khiến con đau đớn. Và đây, bố mẹ lại tự vấn mình rằng tại sao con đã không hề nói gì với chúng ta. Có thể chúng ta đã không trò chuyện đủ nhiều với nhau. Liệu có phải con sợ bố mẹ không?

Tại sao mẹ lại tin rằng con thực sự bị cúm, vào ngày thứ Ba đó khi cả người con nhợt nhạt chứ? Tại sao buổi tối ấy con đã chẳng thổ lộ gì với mẹ, cả lúc ăn sáng vào ngày hôm sau? Liệu mẹ có bị xao nhãng điều gì đó không?

Những ý tưởng phi lý nhất trỗi dậy trong đầu bố mẹ bởi bố mẹ không biết đến lá thư. Sau đó, khi đã đọc nó rồi thì sự tự kết tội cũng chẳng nhả bố mẹ ra: “Tại sao con lại không nói gì với bố mẹ chứ?” Rốt cuộc thì những đứa trẻ kia còn quan trọng hơn cả bố mẹ. Con không yêu bố mẹ ư? Tuy nhiên, bố mẹ và gia đình quan trọng hơn chứ con! Nếu như con đã chẳng nói gì với bố mẹ, nếu như con đã bỏ rơi bố mẹ vì mấy đứa trẻ choai ngu ngốc ấy thì mẹ chẳng có cách diễn đạt nào chính xác hơn là bố mẹ đã thất bại rồi, bố mẹ đã không phải là những phụ huynh tốt. Nếu mẹ kể ra tất cả những ý nghĩ khủng khiếp đã thoáng qua đầu óc bố mẹ thì đó là để cho mọi người biết rằng bố mẹ đã xoay qua đảo lại các vấn đề đến mức nào trước khi đo lường nỗi đau mà chúng đã gây ra cho con, trước khi đệ đơn kiện, trước khi đòi hỏi tìm kiếm, xác định danh tính và trừng phạt những kẻ có trách nhiệm. Bất kể điều gì cũng không thể ngăn cản bố mẹ ghim giữ trong tim mình điểm nhạy cảm này. Nó sẽ khiến bố mẹ nuối tiếc trong suốt cuộc đời mình bởi chỉ cần một tác động dù là nhỏ bé thôi thì có thể con vẫn còn ở đây, với bố mẹ. Có lẽ chỉ cần một thầy giáo hay một quản sinh mạnh mẽ đứng ra bảo vệ con một cách dứt khoát. Hẳn chỉ cần các bạn học của con lên tiếng phản đối hay

đến cứu trợ con, thay vì cư xử hết như những con cừu hèn nhát. Hẳn chỉ cần con có đủ lòng dũng cảm để thú nhận với bố mẹ điều gì đã xảy ra với con, mặc kệ cho có hai cuốn sổ liên lạc, mặc kệ cho lời thú tội có vài buổi đi học muộn. Và nhất là có lẽ chỉ cần ban giám hiệu nhà trường gọi cho bố mẹ. Có lẽ chỉ cần mẹ không đến nhà cô bạn của mẹ để cho quần áo cũ, vào ngày thứ Tư ấy.

Mẹ chắc chắn con đã quyết định tự vẫn chỉ trong vài phút thôi, có thể là vài giờ. Có thể con đã hình thành ý nghĩ này vào hôm trước hoặc hôm trước nữa. Có thể người ta đã xúi con. Chloé, cô bạn tuyệt vời của con, đã giải thích trong bản tường trình rằng con rời trường học vào hôm trước khi con chết với lý do bị đau bụng nhưng thực ra là không phải thế. Cô bạn Chloé ấy khẳng định rằng đã biết tin con chết qua bố nó vào tối thứ Tư. Ấy thế mà mọi sự đều được chứng thực ngược lại. Một đứa con gái khác cùng nhóm ấy kể lại rằng chính nó đã biết về cái chết của con qua Chloé, ngay trong buổi chiều. Con bé Chloé đã gửi một tin nhắn SMS cho ai đó và nói với họ rằng có nhiều lính cứu hỏa đến nhà mình. Nó đã cố tránh gọi điện cho con để hỏi vì sao có những chú lính cứu hỏa ở đó, và kiểm tra xem con có khỏe không.

Mẹ nghĩ có nhiều học sinh biết có chuyện gì đó đang được theo dõi, và chúng có thể sợ hãi điều đó bởi vì có đứa đã giáng lên con: “Đi mà treo cổ đi!” Con đã thổ lộ với một trong số chúng bạn rằng con sợ quay lại trường học vào ngày hôm sau.

Nhưng chỉ vào sáng thứ Tư, lúc 10 giờ 30 thì con mới vào mạng Internet tìm kiếm thông tin làm thế nào để tự tử. Con rất có trật tự, rất có tổ chức. Con đã làm theo hướng dẫn đúng tới từng chữ. Trong bài khuyến khích nên sử dụng giá treo áo măng tô và đó là điều con đã làm. Đúng thế, con đã là một học sinh giỏi cho đến tận lúc chết.

Con đã tra cứu trang mạng này vào lúc 10 giờ 30, và đến 11 giờ, con xuống dùng bữa sáng. Rồi con quay lại ngồi trước màn hình và vào một diễn đàn. Con đã không tham khảo ý kiến về nỗi buồn trong tình yêu, không. Con đã viết: *rắc rối trong tình bạn*. Và có lẽ con đã đọc ngẫu nhiên những lời

của các nhân chứng có trong đó mà không lôi ra được câu trả lời khiến con thỏa mãn, không gì có thể khiến con dịu lại được.

Thông tin cuối cùng được tìm kiếm trên tài khoản Facebook của con là hồ sơ của Chloé. Đó là khuôn mặt cuối cùng xuất hiện. Đó cũng là cái tên đầu tiên được nêu trong lá thư mà có lẽ con đã viết trong thời điểm đó.

Vậy là đúng rồi, hẳn chẳng cần nhiều nhận gì đâu, mẹ nghĩ thế, mẹ hy vọng, để ngăn con chuyển qua hành động với kiểu cương quyết cứng đầu cứng cổ, can đảm, nghiêm túc mà chúng vốn là bản tính của con.

Nhưng điều thiếu chín chắn trong các lý do của con là: người ta không tự tử vì nỗi buồn do tình bạn gây ra, Marion ạ, bố mẹ đáng ra đã nên tưới dặm cho con bằng câu châm ngôn này.

Không, mẹ chỉnh sửa ngay đây. Người ta không tự tử. Thế thôi!

Ít lâu sau khi đọc lá thư của con, khi mẹ đã hiểu tại sao con lại quyết định kết thúc cuộc đời mình, thì mẹ đã nói điều đó với con rồi, cơn giận dữ trong mẹ đã pha lẫn với nỗi buồn vô biên mà mẹ phải chật vật vô cùng để thoát ra. Con đã gây nỗi đau cho chính bố mẹ con, cho em gái và em trai của con. Chứ không phải cho lũ trẻ choai mới lớn độc ác đã khiến con bị tổn thương kia. Tuy nhiên, con không muốn phá vỡ cuộc đời của bố mẹ và các em, mà chỉ là trốn chạy khỏi lũ trẻ kia thôi, đúng không con?

Bởi con đã bóp ngạt, vò nát cuộc đời của cả gia đình ta nên ngay lập tức mẹ đã tự hỏi với sự sợ hãi rằng: “Tại sao con đã không nói gì về bố mẹ và các em trong lá thư của con?” Không hề có một từ nào, Marion ạ. Như thế bố mẹ và các em không tồn tại, như thế bố mẹ và các em là không quan trọng vậy. Hoang mang, choáng váng, trước mặt các hiến binh, mẹ đã thốt lên: “Nhưng sao chúng tôi lại không có trong lá thư? Sao lại như vậy được? Tại sao con bé lại không nói gì về chúng tôi, về gia đình nó chứ? Chúng tôi vậy là không tồn tại nữa ư, nó không yêu chúng tôi nữa ư? Tại sao nó lại tự tử vì lũ xuẩn ngốc ấy chứ?”

Mẹ đã nói điều ấy với các bác sỹ tâm lý mà gia đình mình gặp gỡ kể từ khi con ra đi. Tại sao nhỉ, đúng rồi, tại sao lại gạch bỏ bố mẹ và các em ra khỏi phạm vi nhỉ? Họ đã giải thích: “Đó là bởi ông bà và các cháu bé khác không phải là nguyên nhân nổi thống khổ của cháu.”

Trong lúc suy nghĩ về điều đó, mẹ đã hiểu ra một chuyện khác. Mẹ tin chắc rằng con đã không thực sự muốn chết. Con chỉ hy vọng không phải chịu đau đớn nữa thôi, tựa như một người vào cuối cuộc đời. Sống thì phục vụ cho cái gì nếu như chỉ để đau đớn thôi?

Hơn nữa trong lá thư của con, con viết như thể còn có ngày mai, còn có tương lai phía trước. Khi nói với một trong đám “bạn học” của con, con dùng thời hiện tại, con cầu khẩn bạn ấy: “Tớ xin bạn, đừng có gào ‘Tởm đến thế là cùng!’ ngay trong giờ học nữa.” Người ta nói như thế ngay trước khi ra đi mãi mãi ư?

Con đã đặt dấu chấm hết với nỗi đau đớn, trong lúc vẫn nuôi niềm hy vọng đến tận cùng có ai đó ngăn điều ấy lại. Chính vì thế nên mẹ nghĩ rằng người ta hẳn có thể tránh được cái chết của con. Và chính vì thế nên bố mẹ đang tự mình nhận lỗi. Và chính vì thế mà những “người-bạn-giả-tạo” của con, đến lượt chúng, cũng sẽ phải thực hiện điều này.

Thay vào đó, họ lẩn tránh bố mẹ. Họ coi bố mẹ là kẻ thù. Tất nhiên là bố mẹ đã đệ đơn kiện. Mẹ cũng đã coi họ như kẻ thù. Nhưng nếu họ thừa nhận sự thật, nếu họ đã đến để bày tỏ, xin lỗi, tiết lộ cho bố mẹ điều mà họ đã không muốn kể, thì có thể bố mẹ sẽ phản ứng khác đi một chút. Mẹ sẽ yêu cầu biện pháp trừng phạt cho những kẻ chịu trách nhiệm. Những người khác, dưới mắt mẹ, chỉ là kẻ thù của sự thật mà thôi.

Khi cô bé Camille, một học sinh cũ của trường và là người đã rất quý con tiếp xúc với Aurore, bạn học cùng lớp con trên Facebook để đề nghị bạn này làm sáng tỏ những gì đã xảy đến với con thì Aurore đã phản ứng một cách hung hăng: “Em không thể khai mọi người ra được, em sẽ không nói tên của họ cho chị đâu, chớ tìm kiếm làm gì, chết đấy. Và nếu em kể cho chị

thì chị sẽ coi họ là lũ khốn bởi chị sẽ không bao giờ biết được hoàn cảnh thực sự của câu chuyện này đâu! Bye.”

Camille đã cố bám rất lâu, đến mức có nguy cơ bị nhận thẳng vào mặt: “Thay bằng nhỏ dài lên ‘chúng nó’ giống như một con bò cái mập thì nên biết rằng rắc rối là do chính Marion khơi ra. Cậu ấy đã viết mà không có bất kỳ lý do gì trên tường Facebook^{25[*]} của một bạn học: “Không ai thích mày đâu, mày là một con đần!”

Theo như chúng nói, con hăn xứng đáng bị trả đũa vì đã viết “mà không có bất kỳ lý do gì” rằng một đứa con gái là một “con đần”! Những kẻ xuẩn ngốc!

Khi con qua đời, cô bé đó không hề mở lời nói được một câu tử tế. Nó nói những điều kỳ lạ về con, bộc lộ rõ ràng thâm ý ganh ghét: “Tại sao lại phản ứng như vậy à, chị muốn em nói cho chị biết ư? Em hả? Về Marion mà nói, em thấy nó lúc nào cũng nở nụ cười thường trực trên môi để che giấu sự khó ở của nó, về cái gì thì em không thể nói ra được! Em lo lắng nhiều hơn cho những đứa bạn mà chúng đang có rắc rối nghiêm trọng hay chúng thực sự có ý định tự tử. Marion thì chưa hề một lần nào em lại có thể tự nhủ rằng nó sẽ chuyển sang hành động. Nếu chị muốn biết thì không ai đoán ra được chuyện ấy đâu.” Nói vậy là sai rồi, những tin nhắn nhộn nhạo qua lại cho thấy: một số biết rằng Marion đã nghĩ đến chuyện ấy.

Nhưng chìa khóa của vấn đề không nằm ở đó. Qua những lời tự vệ cô bé Aurore này nói ra, mẹ thấy hình như nó biết được những gì đã xảy ra. Nó nói về chuyện đó như thể nó đã là nhân chứng của những sự kiện, vùi mình nấp trong câm lặng như thể nó bị kết tội vậy. Khi Camille khích lệ nó nói chuyện với bố mẹ, tức các phụ huynh của con, hoặc với các cô chú hiến binh thì nó thờ dãi: “Kiểu gì đi nữa, các bậc phụ huynh chưa sẵn sàng để nghe những cái tên hoặc câu chuyện đâu!” Ai tung ra câu chuyện bịa đặt này chứ?

Cô bé còn nói chính xác với Camille: “Em đã muốn nói chuyện với các cô chú hiến binh. Sau đó là với bố mẹ của Marion bởi em biết rằng họ muốn

SỰ THẬT! Và họ thực sự cần sự thật đó. Em đã nói chuyện này với bà nội của em nhưng bà nói rằng ngay bây giờ thì chưa nên nói!” Nhân danh cái gì đây?

Để kết thúc, con bé gợi ý Camille cho nó số điện thoại di động. Hình như nó dè chừng Facebook, và nó muốn kể cho Camille nghe những gì đã xảy ra nhưng qua điện thoại. Câu chuyện kể của nó, được Camille thuật lại thì chuẩn xác hơn điều mẹ đã nhận được.

Vậy là vào buổi tối thứ Hai ngày 12, con đã tung lên Facebook câu chửi đó nhắm vào Nadia: “Không ai thích mày đâu, mày là một con đần!”

Và đây là những gì mà Camille đã biết được: “Chuyện ấy đã không làm hài lòng các bạn học của Marion, thế là vào sáng thứ Ba, chúng quay ngoắt chống lại nó. Tự nhiên nó chỉ còn trợ một mình mà chẳng có bạn nữa. Trong giờ thể dục, rất nhiều học sinh trong lớp mà đứa hăng nhất là Damien đã tụ tập lại và cố vũ Nadia đánh Marion. Không ai can thiệp để bảo vệ Marion, ngay cả cô bạn được cho là “thân nhất” của nó. Đã không có bất kỳ sự can thiệp nào của thầy giáo môn Thể dục, mà đây còn là thầy giáo chủ nhiệm của lớp. Sau đó, vào tầm giữa trưa, Inès nói với Marion rằng đã kể cho Maylis nghe chuyện Marion cũng từng chửi nó. Marion chắc đã sợ phải chịu những trận đòn trả thù của Maylis nên đã đề nghị được về nhà sớm với lý do không được khỏe.”

Con nhận ra rồi chứ, mẹ đã sửa tất cả các lỗi, từ vài trang rồi, mẹ không còn chịu được lỗi chính tả của các con nữa. Phần sau của tin nhắn mà Camille gửi cho mẹ còn cụ thể hơn nữa: “vẫn trong giờ ăn trưa, mọi thứ bắt đầu thay đổi. Lúc Marion về đến nhà, Maylis đã gọi cho Marion yêu cầu giải thích. Đến đây thì có một sự tụ tập nữa và lần này thì đông hơn so với lần trong giờ Thể dục hồi sáng, gồm những đứa bạn của Marion, những đứa mà từ sáng nay đã trở thành kẻ thù, và những đứa khác đến nhập hội cùng với bọn kia. Tóm lại, theo lời Aurore thì đó là một con số khá đông. Đứa này nối tiếp đứa kia, qua điện thoại, chúng bắt đầu thóa mạ chửi rủa Marion các kiểu, và đe dọa: “chúng tao sẽ móc mắt mày ra”, “chúng tao sẽ làm thịt

mày”, “Maylis sẽ cho mày một trận như đòn khi mày quay lại trường”, v.v... vẫn không hề có bất kỳ sự can thiệp nào từ phía các giám sinh của trường trong khi chuyện diễn ra ngay trên sân trường, trong giờ ra chơi.”

Rồi Aurore còn thổ lộ với Camille rằng, trên đường đi học về, Maylis đã nhận được một cú điện thoại của con. Con lo lắng muốn biết liệu Maylis có đúng là sẽ đánh con như đòn không. Maylis đã đảm bảo với con là không, nhưng nhấn mạnh rằng kể từ giờ nó sẽ không mở lời nói chuyện với con nữa. Con đã gọi cho một bạn nào đó có tên là Inès, đang học lớp 8, nói về những rắc rối mà con đã gây ra cho nó và những đứa khác trong lớp. Con đã tìm cách gọi cho Julia nhưng không được. Con chắc đã nhận được những cú điện thoại vô danh và những lời dọa giết của Damien.

Đó là những gì mà Aurore không được tiết lộ cho bố mẹ biết. Kết luận cho cuộc gọi điện thoại bí mật của mình, nó đã giải thích với Camille rằng nó đã rất muốn nói chuyện với bố mẹ của Marion “nhưng nhà trường đã cấm các học sinh giao tiếp với họ”.

Trường học đã cấm giao tiếp với bố mẹ. Mẹ nhắc lại nhé: nhân danh cái gì, nhân danh ai đây? Căn cứ vào quy định nào, về luân thường đạo lý nào, về luật nào đây?

Nếu như các hiến binh hoặc các quan viên cho rằng mọi tiếp xúc giữa gia đình Marion với những người lớn hoặc trẻ em ở trường Trung học cơ sở ấy cần phải được tránh thì họ hẳn phải nói cho gia đình mình biết chứ, đúng không? Nếu như có cấm đoán thì phải có giá trị từ cả hai phía, đúng thế chứ? Ấy thế nhưng đã không có ai ra lệnh cho gia đình mình phải tách biệt hoặc tránh xa trường học lẫn những người làm việc và học tập trong đó cả.

Thái độ đó đã khơi lên cảm giác không được thấu hiểu của bố mẹ. Nỗi oán hận, đau đớn, cảm giác nghi ngờ và sự tự kết tội đã ghì siết bố mẹ quá dữ dội. Bố mẹ đã chẳng thể làm được gì để ngăn chặn thảm kịch này. Bố mẹ sẽ làm mọi thứ trong khả năng để chuyện tương tự không còn xảy đến với các gia đình khác.

Để thực hiện được điều đó thì bố mẹ cần biết sự thật. Vài ngày sau lễ an táng con, trong khu vườn bên cạnh, mẹ đã nhận ra Léo, bạn cùng lớp con nhưng đã bị đuổi học. Mẹ khi ấy đang sống trong tâm trạng choáng váng, đầy thịnh nộ, mẹ đã không cưỡng được mà mở cửa sổ nhà mình: “Này, cháu có biết chuyện gì đã xảy ra với Marion không? Cháu có biết gì không?”

Nó đã trả lời: “Không, cháu không biết gì cả, bác ạ.” Vài phút sau, có tiếng gõ cửa. Là mẹ và cha dượng của thằng bé đó. Họ là hàng xóm của gia đình mình. Họ đã không hề lên tiếng kể từ sau khi con qua đời. Vì mẹ đã hỏi chuyện con trai họ nên họ ra mặt để xác nhận rằng nó chẳng hề biết gì hết. Mẹ và hai bác ấy đã trò chuyện một lúc. Sau đó, mẹ lên đường ra nghĩa trang. Trước lúc chào ra về, ông hàng xóm đã khuyên mẹ: “Đừng nghe lời đồn đại làm gì, hãy để sở hiển binh thực hiện công việc của họ.” Mẹ đã hỏi xem bác ấy bóng gió nói đến lời đồn đại nào nhưng bác ấy không muốn trả lời.

Ít lâu sau, mẹ dẫn Clarisse đến dự một buổi sinh nhật. Một bác phụ huynh có biết con đã nói cho mẹ nghe mọi chuyện: “Có rất nhiều lời đồn đại lan đi, - bác ấy nói - rằng Marion chắc đã tự tử vì bị chị phát hiện ra nó yêu một người đàn ông lớn tuổi.” Mẹ cứng đờ cả người: “Gì cơ, một người đàn ông lớn tuổi hả?” Mẹ nổi giận phát cuồng lên: “Không thể được, đừng vấy bẩn lên con gái tôi nữa đi!” Người đàn bà ấy làm bộ muốn giúp mẹ: “Thế chị có muốn biết những lời đồn đại khác nữa không?”

Không, mẹ không muốn biết, mẹ không muốn người ta vấy bẩn lên con. Lời đồn đại phát triển nhanh ở những nơi sự im lặng chế ngự. Đây là kết quả của luật im lặng được nhà trường áp đặt. Làm sao mà mẹ có thể tha thứ cho họ về sự vô nhân đạo vậy chứ? Những lời đồn đại làm ô uế con, Marion ạ, như thế con cần điều đó ở nơi mà lúc này con đang an nghỉ ấy. Chúng khiến cả nhà ta nhơ nhuốc, nhất là mẹ, bởi người ta thấy mẹ náo động, khao khát tìm ra các dấu vết. Những tin đồn đã khiến mẹ như bị chịu những cú dao đâm vậy. Một cô làm ở trường mẫu giáo mà Baptiste đang theo học đã kể cho mẹ nghe những gì mà một bà hàng xóm khác kể nhỏ giọt

trong làng: “Bà ấy nói rất quen biết chị, và nói rằng Marion đã tự vẫn bởi nó chẳng bao giờ cười, rằng nó sợ về nhà mình.” Con ấy, lúc nào con cũng cười cơ mà, đúng như Aurore đã trách cứ con đó!

Điều gì người ta cũng nói được. Rằng con tự tử bởi bố con đánh con. Chuyện gì cũng nói và nói linh tinh hết cả. Hai đứa trong đám con gái mà con nêu tên trong lá thư để lại - và là những người mà chỉ vài tháng trước đó còn kêu con là “béo mập” - đã nói to nhỏ với các cô chú hiến binh rằng: “Vâng, Marion đã gặp những rắc rối, bạn ấy gây đi rất nhiều, bọn cháu đã nghĩ bạn ấy mắc chứng biếng ăn”. Con năm được vấn đề rồi chứ? Tinh thần con không được khỏe, thế nên sự ra đi của con chẳng liên quan gì tới số phận mà chúng đã dành cho con cả, lũ oắt con ấy. Con được thừa hưởng hình dáng nhỏ nhắn xinh xắn đó từ mẹ. Hồi mẹ còn bé, người ta còn gọi mẹ là “Túi đựng xương” hay “Skeletor^{26[*]}” nữa cơ.

Một bà mẹ khác đã kể cho mẹ nghe rằng mỗi khi các phụ huynh gọi đến trường học thì thầy Hiệu trưởng khẳng định: “Không, không, nguyên nhân tự vẫn của Marion không phải tới từ trường học. Em ấy có những rắc rối từ phía gia đình, chuyện đó xảy ra là do gia đình của em ấy.” Những rắc rối từ phía gia đình nào cơ chứ?

Những người nói mà không biết gì thì thật là ác tâm hết sức. Thậm chí họ còn không thèm nghĩ đến điều ấy nữa.

Những kẻ "gièm pha"

"Chúng tôi muốn sống cuộc sống của mình"

Báo chí xoi mói, truyền thông rình rập đến ngọt ngạt. Hết như những con chim bắt hạnh, các nhà báo tới tấp bủa vây lấy gia đình mình sau cái chết của con. Chính bởi đọc tờ *Le Parisien* mà bố mẹ phát hiện ra con đã bị quấy rối và để lại một lá thư. Cũng vì xem kênh truyền hình *France 3* nên bố mẹ mới nhìn thấy bà trùm của Sở Giáo dục huênh hoang bình phẩm về sự tuyệt vọng của con lẫn của bố mẹ mà không thềm cất công thông báo gì cho bố mẹ biết, cũng chả thềm gửi lời chia buồn gì đến gia đình mình. Bố mẹ đã cảm nhận được một sự ác tâm ngầm từ giới báo chí. Họ đã thông báo tới dân chúng mà không gọi cho chúng ta trước, trong khi chúng ta chả biết gì. Đó là nữ nhà báo, người đã viết bài về cái chết của con mà sau đó bố mẹ đã cố gắng liên hệ trong vô vọng, đó là đài truyền hình, những kẻ đã để cho nhà chức trách học đường phát biểu mà không hề lo lắng chú tâm để biết những gì chúng ta nghĩ.

Thế rồi giới truyền thông đã rình rập, truy đuổi, quấy rối chúng ta bằng những đòi hỏi coi mình là nhất của họ. Bây giờ thì mẹ hiểu rõ hơn những phàn nàn của đám người nổi tiếng. Mẹ hình dung những gì mà những người này phải trải qua trong sự truy đuổi thường nhật của đám nhà báo, cảm giác bị xúc phạm, bị xâm lấn. Dẫu con đã chọn một nghề luôn phải chường mặt ra trước công chúng thì con cũng có quyền được ăn một cây kem hoặc được khóc trong cái xó nhỏ của mình chứ, đúng không? Đương nhiên cũng có một số người tìm kiếm ống kính máy quay, nhưng chúng ta thì không.

Bốn tháng sau khi con chết, bố mẹ đã đồng ý một cuộc trò chuyện với tờ *Le Figaro*, bài đăng ngày 28 tháng Sáu năm 2013. Hình như chẳng có gì tiến triển về mặt pháp lý cả. Bởi vì chẳng có gì xảy ra, bố mẹ không có lý do gì để im lặng nữa. Lần này, bố mẹ không phải chịu sự rượt đuổi của các nhà

báo. Bố mẹ đã có thời gian để suy nghĩ. Đó là một quyết định đã được đo lường chín chắn. Báo chí muốn biết điều gì đã xảy ra, còn bố mẹ thì không muốn người ta quên con. Ngày 13 tháng Sáu năm 2013, bố mẹ đã nộp thêm một lá đơn kiện.

Bài báo đăng trên tờ *Le Figaro* ấy đã thổi bùng lên hai luồng phản ứng, một là pháp lý và bên kia là hành chính.

Ngài kiểm sát trưởng đã quyết định tiếp bố mẹ trong vài tuần sau đó, vào đầu tháng Bảy, như mẹ đã kể phía trên. Và lại rất lâu sau này mẹ khám phá ra rằng thầy Hiệu trưởng đã cầu cứu đến Bộ Giáo dục vào đầu mùa hè đó: “Tôi cần một sự bảo vệ pháp lý chống lại những kẻ gièm pha.” Làm sao người ta có thể coi một người mẹ là “kẻ gièm pha” nhỉ? Chắc chắn là người mẹ ấy đang giận dữ, nhưng chỉ là một người mẹ muốn tìm tên điểm mặt cho nỗi đau đã cuốn con gái của mình đi mất thôi mà.

Vào thời kỳ đó, mẹ cũng đã chấp nhận một cuộc trò chuyện ngắn với một chú nhà báo ở kênh truyền hình *France 3*, kênh phát vào buổi 13 giờ ngày mùng hai tháng Bảy, sau đó phát lại vào buổi 19 hay 20 giờ cùng ngày. Chính thời điểm ấy, khi vào Facebook mẹ đã phát hiện ra những tin nhắn tức tối, vô lễ rất trẻ con được bọn trẻ trong trường Trung học cơ sở của con đăng lên, dạng như: “Bọn này phiền toái thật, lũ nhà báo ngu xuẩn, chuyện lại bắt đầu rồi, chúng mình sẽ có kỳ nghỉ hè tồi tệ, nếu họ đệ đơn kiện thì chúng mình sẽ lại có những cuộc thẩm vấn, bọn tôi muốn sống cuộc đời của mình” v.v... Đó chỉ là bài báo thứ hai trong bốn tháng và cuộc phỏng vấn đầu tiên của bố mẹ trên đài truyền hình. Chúng ta ngược lại đã cầm cương tốt “lũ nhà báo ngu xuẩn” này.

Trong những ngày đó, một cô gái đã động lòng trắc ẩn trên Facebook. Không, Marion ạ, không phải vì con đâu, không phải vì bố mẹ, mà cô ấy khuyên nhủ chính đám bạn của mình rằng họ nên gắn bó với nhau. Sự lộn xộn bao trùm lên mọi thứ. Người này thì nổi giận chống lại các nhà báo, chống lại những người tin mẹ và tất cả những ai dìm họ xuống. Người khác thì rên rỉ rằng đó không phải là lỗi của họ, rằng họ chẳng thể làm được gì.

Nhưng mà có chứ, họ hẳn có thể làm điều gì đó... Họ tự hỏi điều gì sẽ xảy ra. Có thể nói họ sợ sự thật.

Bốn tháng sau đó, ngày 13 tháng Mười một năm 2013, bác luật sư của gia đình đã nộp đơn kiện, lần này với lý do kiện bồi thường dân sự. Chắc chắn rồi, báo chí lại được huy động vào cuộc. Bố mẹ đã nói chuyện với cô Sophie des Déserts, một nữ nhà báo rất nghiêm túc của tạp chí *Nouvel Observateur*. Cô ấy đã xuất bản một bài báo rất dài vào ngày 14 tháng Mười một, trong đó có đưa vào lá thư của con mà bố mẹ đã che đi những cái tên riêng. Từ thời điểm đó, mọi người bắt đầu hiểu sự phẫn nộ của bố mẹ và sự cô độc của gia đình mình khi đối diện với một thế giới trường học xù lông chống lại chúng ta. Bố mẹ được các nhà báo đề nghị phỏng vấn liên tục. Mẹ chấp nhận một buổi trò chuyện trên kênh *Europe 1* với chú Thomas Sotto, và ba buổi phỏng vấn trên kênh truyền hình *BFM*, *France 2* và *M6*. Chú nhà báo trên kênh *Europe 1* đã thông báo với mẹ rằng buổi phát dự kiến sẽ kéo dài sáu phút. Nhưng chú ấy đã giữ micro cho mẹ nói chuyện trực tiếp trong suốt mười ba phút liền. Mẹ phải cảm ơn chú ấy. Còn đi xa hơn chuyện của con, Marion ạ. Nhờ các kênh truyền thông ấy, bố mẹ đã chuyển đi bức thông điệp có tầm toàn cầu hơn nhiều về việc cần thiết phải đấu tranh chống lại nạn quấy rối qua Internet và bạo lực ở trường học.

Bố mẹ đã nhận được rất nhiều lời đề nghị phỏng vấn, lại càng nhiều hơn khi mà Bộ Giáo dục đưa ra chiến dịch phòng chống vào mười ngày sau đó. Các hiệp hội và các bậc phụ huynh học sinh bị quấy rối liên tục gọi đến luật sư của gia đình để đề nghị gặp gỡ bố mẹ. Nhưng bố mẹ đã nói “Stop”. Đúng thế, Marion, bố mẹ đã từ chối một lượng khổng lồ những lời đề nghị. Tuy nhiên, như con thấy đấy, người ta trách cứ bố mẹ đã truyền thông hóa trường hợp của con. Một bác hàng xóm thậm chí còn lo lắng như thể chúng ta đã phải trả tiền: “Tôi hy vọng rằng chị không quá tốn kém cho toàn bộ chuyện này chứ!”

Mọi người tự hỏi tại sao lại có sự bùng nổ dữ dội này của giới truyền thông. Họ đã từ bỏ quá nhiều và quá lâu rồi. Họ không hiểu rằng ở Pháp vào

năm 2013, một đứa trẻ nên có những giải pháp tốt hơn là đi tự tử khi một nhóm học trò khác biến nó thành kẻ bị bắt nạt, thành kẻ bung xung giơ đầu chịu báng trước những trò bậy bạ, sự độc ác và vô ý thức tập thể của chúng.

Bác luật sư của gia đình chúng ta đã nộp một đơn kiện mới tại viện kiểm sát Paris. Nên biết rằng vụ việc còn gồm thêm một phần quấy rối qua mạng Internet và do đó ta có thể đề nghị tách riêng hồ sơ thành một vụ độc lập. Viện Công tố Paris đã quyết định lấy một bản luận tội khởi đầu. Vào lúc mẹ đang viết cuốn sách này, vụ của con đã nằm trong tay một thẩm phán điều tra, người đã kiên nhẫn ngồi nghe bố mẹ trình bày nhưng vẫn chu đáo nói rõ rằng ông làm việc theo kiểu định tội và gỡ tội. Bố mẹ thích sự thẳng thắn của ông và thái độ rất cân bằng ấy.

Không lâu sau đó, mẹ nhận được một lá thư vô danh bỏ trong thùng thư nhà mình. Mẹ thấy trong đó bản sao của một lá thư đề ngày 18 tháng Mười một năm 2013, được thầy Hiệu trưởng của trường Trung học cơ sở gửi tới Sở Giáo dục và Bộ trưởng Giáo dục, khi ấy là ngài Vincent Peillon. Trong thư, ông ấy giải thích rằng mẹ giao du rộng rãi và xuất hiện khắp nơi trong giới truyền thông, rằng mẹ lợi dụng chủ đề quấy rối học đường, rằng mẹ ham “nổi đầu ăn hình” của mình. Phải, ông ấy đã nói đó là “nổi đầu ăn hình” của mẹ! Tóm lại, bức thư đầy những oán hận nặng nề, nếu như không phải là khinh bỉ. Chắc chắn, ông ấy hẳn sẽ thích hơn khi chúng ta cúi đầu im lặng.

Trong lá thư của mình, thay mặt tập thể giáo viên, thầy Hiệu trưởng yêu cầu mở một ban trợ giúp tâm lý cho trường học và các giáo viên, ông ấy nói rằng mẹ đã ních ra được các thông tin do liên tục đi “quấy rối” - đúng thế, ông ấy sử dụng thuật ngữ này - và rằng nếu như mẹ lại lên tiếng công khai thì ông ấy và tập thể giáo viên sẽ vượt ra khỏi ngưỡng ý tứ của mình. Ông ấy khẩn khoản Vincent Peillon trả lời mẹ từng điểm một. Tất cả các điểm mà ngài Bộ trưởng phải bịt miệng mẹ lại đều được liệt kê.

Mẹ đã từng nhận được từ một bàn tay vô danh nào đó bức thư điện tử mà thầy Hiệu trưởng đã gửi tới toàn bộ tập thể giáo viên vào chính buổi tối

hôm con lìa đời, trong đó đề nghị các giáo viên và các cán bộ của trường nhất định không được tiếp xúc với gia đình!

Mẹ cũng đã nhận được trong hộp thư của mình bản tổng kết về một phiên họp tổng thể được ký vào thời kỳ mà con vẫn còn sống. Nhân phiên họp này, chuyên gia tư vấn giáo dục đã phàn nàn về một sự tăng nhanh những hành vi chống đối và vấn đề kỷ luật trong trường học. Bà ấy đã thốt lên: “Chúng ta dẫu sao cũng không thể quy tất cả cho lớp 8C chứ!” Lời nhận xét này bộc lộ rõ rằng lớp học của con đã trở thành sự bức bối của trường về mặt vô ý thức kỷ luật.

Dẫu chúng được thả vào hộp thư của gia đình ta vào buổi tối hay buổi ngày khi chúng ta vắng mặt thì những bức thư vô danh này hẳn nhiên vẫn khiến bố mẹ ấm lòng. Chúng bộc lộ sự ủng hộ của những người có vẻ như không quan tâm đến chúng ta. Nhưng chúng cũng chứng tỏ nỗi sợ hãi mà những người muốn giúp đỡ chúng ta cảm nhận được. Mẹ hài lòng vì đã có trong tay những tài liệu giúp cho tiến trình tiến lên, nhưng không một ai muốn đứng ra làm chứng dưới tên thật của họ, giữa bàn dân thiên hạ, để bảo vệ một gia đình tang thương, một bé gái bị đẩy đến bước đường cùng.

Tất cả mọi người đều hỏi tại sao các hội phụ huynh học sinh lại không ủng hộ chúng ta một cách tích cực. Nhưng bởi vì họ phải bảo vệ con cái họ, kể cả đó là những tiểu đao phủ đã khiến con chệch hướng. Mẹ đã gắng liên hệ với một phụ huynh là đại diện của hội FCPE^{27[*]} để hỏi cô ấy liệu họ có thông tin gì có thể giúp chúng ta được không. Câu trả lời của cô ấy là gì hả? “Hội FCPE đã yêu cầu toàn thể các đại diện của phụ huynh học sinh không được tiết lộ ra ngoài bất kỳ một thông tin gì đến từ trường học.”

Khẩu hiệu đã rõ ràng rồi: tất cả đồng tâm hiệp lực chống lại gia đình Fraisse, và không một ai dám nói ra! Ngay cả các bà tạp vụ trong trường cũng sợ bày tỏ. Mẹ đã được biết rằng vào tháng Mười một năm 2013, thầy Hiệu trưởng đã cho triệu tập tất cả người lớn trong trường, từ bà quét dọn đến các trưởng ban, yêu cầu họ ký vào lá thư gửi cho Bộ trưởng Peillon để chống lại mẹ. Các giáo viên cũng bị liên quan. Một số đã không đến. Một số

người khác có mặt nhưng không ký. Cuối cùng, ông ấy đã ký lá thư nhân danh “tập thể giáo viên” của trường.

Bạn bè của mẹ ngạc nhiên rằng đã không có bất kỳ đứa trẻ nào công khai bày tỏ sự tiếc nuối với gia đình chúng ta. Nhưng dù phải khiến con bị sốc, Marion ạ, người sẽ chẳng bao giờ đọc cuốn sách này, dù phải khiến con bị sốc, con gái bé bỏng đáng yêu của mẹ, đôi khi mẹ có cảm giác cái chết của con chẳng có ảnh hưởng hay tác động gì đến những người bạn của con hết.

Mẹ thấy chúng trên Facebook. Ba ngày sau cái chết của con, chúng đã cười nói bả lả với nhau rồi. Mẹ thấy chúng chụp vô vàn những bức ảnh selfie trong phòng thay đồ, một trong những nơi con đã phải chịu đau khổ, và đăng bức ảnh cả lớp với những lời bình khiến mẹ đau xé lòng: “Năm học tuyệt vời với các bạn, năm học tuyệt vời nhất của cuộc đời chúng ta.” Ừ thì đồng ý thôi, có thể chúng cố gắng thuyết phục bản thân, có thể chúng che giấu nỗi đau và hoảng loạn của chúng. Mẹ vẫn không sao tin được điều đó. Tại sao lại không có một ai trong số chúng gửi cho mẹ một câu ân cần tử tế nào chứ?

Rốt cuộc, sự cự tuyệt với gia đình chúng ta có vẻ như đã đồng bộ hoàn toàn rồi, từ các bạn học cùng lớp của con đến các phụ huynh học sinh và cả ban giám hiệu nhà trường. Nhiều nhà xuất bản danh giá đã đề nghị mẹ viết thành một cuốn sách. Khi mẹ nhận được lá thư rất nhiệt tình của cô Clarisse Cohen thì mẹ đã phân vân. Bố con và mẹ, chúng ta đã quyết định rằng chúng ta phải đứng ra làm chứng. Vì con. Vì những đứa trẻ khác.

Tuy nhiên, hãy cùng trung thực với nhau nhé, một số bạn trẻ khó mà quên con được. Như Romain, hoặc như Raphael, mẹ của bạn ấy là phụ huynh học sinh duy nhất đã bộc lộ với mẹ qua tin nhắn SMS.

Một số trẻ vị thành niên đã tập hợp lại để làm sống lại những kỉ niệm về con. Rất nhanh sau cái chết của con, một diễn đàn đã được mở ra trên Facebook để tưởng nhớ đến con: “RIP Marion Fraisse”, mẹ đã từng nói về điều này rồi.

Hai diễn đàn khác cũng được lập ra gần như cùng thời điểm ấy: “Marion một thiên thần đã ra đi quá nhanh”, và “RIP Marion, mọi người đều yêu quý bạn”. Những trang tưởng niệm này đến hôm nay đều đã đóng cửa rồi. Một trang thứ tư được lập vào ngày 31 tháng Tám năm 2013, có tên: “Tưởng nhớ Marion Fraisse”. Một năm sau, vào tầm giữa tháng Chín năm 2014, trang cũng đóng cửa. Và đã có hơn 1.700 lượt “thích”.

Bố mẹ chẳng đóng vai trò gì trong chuyện này. Các nhóm đó được lập nên mà bố mẹ không hề biết. Nhưng điều ấy đã khiến bố mẹ xúc động và an ủi bố mẹ rất nhiều. Nhất là trang thứ tư, trang đã trụ được cho đến tận mùa khai trường năm 2014, nhờ một cô bé vô danh đã khởi xướng. Mẹ không nghĩ rằng nhà trường đã tổ chức các buổi thảo luận trong trường sau vụ tự tử của con. Rất nhiều học sinh tìm đến trang diễn đàn này để làm con sống mãi trong tim bằng cách bộc lộ nỗi buồn sâu của chúng, Marion ạ. Đó là một nơi để giải tỏa hữu ích, đó cũng là lý do tại sao bố mẹ lại không phản đối trang diễn đàn này. Có vẻ như cô bé lập ra trang này hiểu rằng con đã phải chịu đau đớn. Chính cô bé đó cũng đã phải chịu sự quấy rối. Người ta đã “ném đá” cô ấy là béo mập, là xấu xí hoặc là “rác rưởi”, mẹ không nhớ rõ tất cả đâu, bạn ấy đã kể lại những điều đó trên trang của mình.

Một hôm, bạn ấy đã tỏ ra rất phẫn nộ: “Tôi không hiểu làm thế nào mà các bạn có thể nhìn mình trong gương được chứ.” Đúng thế, có rất nhiều lỗi chính tả, nhưng đó chẳng phải là vấn đề gì to tát. Sau đó ít lâu, cô bé reo lên: “Các bạn thấy chưa, bây giờ chúng ta đông hơn bọn quấy rối rồi!” Bạn ấy có lý khi vui sướng như thế: 1.672 lượt “thích” cho một trang Facebook nhỏ nhỏ như thế này, trong khi cứ phải nửa tháng thì mới có một bài mới xuất hiện, chỉ là một bài thơ ngắn hai hoặc ba câu, thành công vậy là vô cùng lớn rồi!

Nữ quản trị mạng tí hon này thật can đảm. Bạn ấy đăng những bức thông điệp rõ ràng chống lại bọn quấy rối. Bạn ấy viết về những vụ tự tử, cắt ven. Cô bé này chắc chỉ tầm 12 hoặc 13 tuổi vào năm 2013 nhưng đã nêu ra những chủ đề nhỏ để tranh luận. Chúng ta không phải đang ở trên kênh radio

France Culture, nhưng đầu sao thì cũng là tranh luận. Chuyện rất thú vị bởi bạn ấy đưa các trẻ vị thành niên khác quay lại đời sống thực tế hàng ngày của chúng, bạn ấy cố vũ chúng đặt những câu hỏi.

Mẹ nghĩ bạn ấy muốn giữ kín danh tính của mình để tránh những phiền muộn và áp lực. Mẹ nhận thấy bạn ấy đã gỡ xuống một vài tin. Mẹ nghĩ bạn ấy chắc đã nhận được những lời trách cứ riêng tư. Bởi tấn công bọn quấy rối là chấp nhận rủi ro có nguy cơ nhận được hàng đống những lời chửi rủa, thóa mạ dữ dội hay những lên án mạnh mẽ. Sau đó, bạn ấy lấy hết can đảm tiến xa hơn và đã không còn sợ hãi nữa. Bởi vì bạn ấy nhận thấy rằng các bạn dùng Internet trên toàn nước Pháp ủng hộ mình, đặc biệt là những người lớn, họ nói: “Tôi biết nó liên quan đến gì rồi, bởi chính tôi đã từng phải chịu cảnh ấy”, hoặc: “Tôi biết chuyện đó là như thế nào, giờ tôi là một người lớn, nhưng tôi vẫn còn giữ nỗi đau âm ỉ do câu chuyện ấy gây ra.” Các bậc phụ huynh kể rằng con trai hoặc con gái họ cũng đang sống cùng thảm cảnh như thế.

Trang diễn đàn ấy thực sự là một cộng đồng. Cô bé điều hành trang đã đăng một bức ảnh của con, lá thư của con và cả các bài báo nói về câu chuyện tự vẫn của con. Bạn ấy đăng các đường dẫn để liên kết với các trang mạng khác nói về bạo lực học đường. Bạn ấy đưa lên các bài hát. Bạn ấy tưởng nhớ đến tất cả những đứa trẻ mà lũ hung hăng đã đẩy chúng đến với cái chết.

Nếu như có đến 1.672 người “thích” một trang mạng nhỏ bé xa lạ, điều đó chứng tỏ rằng ta có thể khiến mọi thứ nhúc nhích được, rằng chưa có gì bị mất cả.

Phải nói về chuyện đó

"Thế nên em đã xòe cánh bay đi"

Con có biết bài hát của Keen'V không, *Emilie Bé Nhỏ*^{28[*]} ấy, được tung lên sóng vài tháng trước khi con chết, vào năm 2012 đúng không nhỉ? Đó là câu chuyện của con đấy, hoặc gần như thế. Câu chuyện về một bé gái giống như con, “rất ngoan, rất xinh, cặp mắt khiến người ta mê ly, trong cặp mắt của mẹ em, thì em là đồng tử”. Khi nghe tiếp phần sau đó, mẹ nghĩ đã nghe thấy chàng trai ấy hát lên mẹ yêu con đến độ nào: “Họ không thể sống xa nhau, mối quan hệ của họ đã trở nên quá gắn bó.”

Ban đầu, khi Emilie tầm sáu tuổi rưỡi, mọi chuyện đều tốt đẹp. Thế rồi bé đổi trường, đổi lối sống. Bé lên tám tuổi, mọi chuyện vẫn còn suôn sẻ. Khi bé lên mười tuổi, những lời chế nhạo giễu cợt bắt đầu xuất hiện: nó là một học sinh giỏi, nó có “cặp má bầu bĩnh”, bạn bè gọi em là “ăn-tạp” ngay trước mặt các giáo viên.

Thế rồi em lên 12 tuổi. Ở trường, chúng chế nhạo em. Em đã trở thành “kẻ bị bắt nạt của lớp”. Để tránh khiến cho mẹ mình hoảng sợ - lời bài hát kể - “em đã quyết định im lặng”. Một tối, các bạn học đã vượt quá giới hạn. “Chuyện đã quá sức đối với em.” Hệt như với con vậy. “Thế nên em đã xòe cánh và bay về nơi bình an.”

Xung quanh mẹ, một số bậc phụ huynh đã bị choáng khi thấy bài hát sâu thẳm này trở thành bài hát yêu thích trong một số sân chơi của trường học, đến mức mà họ đã bức mình khi nó được phát trên sóng vào tháng Hai năm 2013, vào lúc xảy ra cái chết của con. Trong đoạn video gây sốc của ban nhạc Indochine, người ta nhìn thấy một bé nam bị chế giễu, bị đánh đập, bị quăng quật, bị hành hạ bởi các bạn học của mình. Và rồi cuộc cậu bé đã chết. Nam ca sỹ, Nicolas Sirkis, đã giải thích trước Hội đồng Nghe Nhìn Quốc gia (CSA) - nơi đã kết án nam ca sỹ - rằng đoạn video ấy được Xavier

Dolan thực hiện cho đĩa đơn *College Boy*, tố cáo nạn quấy rối học đường mà một em học sinh “khác biệt” phải chịu đựng, trong trường hợp này là đồng tính luyến ái. Françoise Laborde, một thành viên của CSA, đã đáp lại rằng người ta không thể đấu tranh chống bạo lực bằng cách chường ra bạo lực được. Một cuộc tranh luận muôn thuở không hồi kết.

Còn mẹ, mẹ ủng hộ những bài hát như vậy. Mẹ nghĩ rằng các ca khúc này đáng giá hơn tất cả những chiến dịch làm gia tăng nhận thức. Rất mạnh, rất đanh thép. Chỉ ít thì bức thông điệp đã được truyền đi và mọi người bàn tán về nó. Những bộ phim tuyên truyền phòng tránh cũng tốt thôi, nhưng chỉ có thể tiếp cận bằng cách xem chúng trên mạng Internet. Còn đây lại là một bức thông điệp đập thẳng vào mặt bọn trẻ choai ấỵ.

Đương nhiên rồi, ta có thể tự hỏi liệu *Petite Émilie* kia có đem đến cho những đứa trẻ yếu tinh thần suy nghĩ rằng cách duy nhất để thoát khỏi nạn quấy rối học đường là kết thúc cuộc sống không. Nhưng mẹ không cảm nhận các ca khúc này theo hướng như thế. Mẹ nghĩ ngược lại thì có, chúng có nghĩa là : “Hãy nhìn xem chuyện gì có thể xảy ra. Đừng làm các bạn khác đau bởi nếu không nó có thể kết thúc tồi tệ. Nếu bạn là nhân chứng của các vụ bạo lực, hãy hành động đi.” Những bài hát này như là những cú sốc điện vậy.

Tất cả những gì có thể góp phần khơi nguồn những thảo luận về chủ đề này trong các gia đình hay các hành lang trường Trung học cơ sở đều rất hữu ích. Những đoạn video của Bộ Giáo dục theo mẹ thì chúng quá nhẵn bóng, quá văn minh đối với trẻ vị thành niên.

Chính con, Marion, con đã xem rồi mà, những đoạn video ấy. Chúng ta đã ngồi xem cùng với nhau trên mạng Internet khi con đang học lớp 6. Chúng ta đã tranh luận về chúng. Nhưng con chưa bao giờ đặt mình vào vị trí bị quấy rối cả. Con đã không bao giờ đồng nhất mình với một nạn nhân. Con đã hành động như là một nhân chứng tiềm tàng. Con không chịu đựng được ý tưởng người ta chửi rửa những người tàn tật, những người da đen,

tóc hung hay béo phì và lại càng không thể chịu nổi khi người ta nghe thấy họ bị chửi rủa mà không hề có ý định đến cứu giúp.

Mẹ đã nhấn mạnh với con: “Nếu có bất kỳ chuyện gì xảy đến với con, con phải nói với bố mẹ.” Vào lớp 6 và lớp 7, mỗi khi gặp rắc rối con đều đến kể cho bố mẹ nghe. Nhưng lên lớp 8, khi những việc mà con trải qua khiến người ta xáo động thì con lại chẳng nói gì với bố mẹ hết.

Ngược lại, cũng trong năm lớp 8 ấy, một hôm con đã đến gặp mẹ. Một trong những học sinh lớp 7 hơi bị tật nguyền, có vấn đề với chức năng vận động. Những học sinh khác đùa cợt ngáng chân để bạn ấy bị ngã nhào. Con đã bảo mẹ nên báo cho mẹ bạn ấy biết: “Con đã nâng em ấy dậy một, hai lần rồi, chuyện ấy phải dừng lại thôi.” Con là như thế, lúc nào cũng sẵn sàng chia tay giúp đỡ ai đó.

Con thường gọi lại chuyện về các học trò bị hành hạ ở trường học bằng một giọng phẫn nộ. “Con bé ấy, chẳng ai thêm quan tâm đến nó chỉ bởi vì cái mũi và khuôn miệng của nó thôi, thật không thể chịu nổi.” Hoặc: “Một đứa con gái X., chúng lúc nào cũng gọi là mập trong khi nó chỉ hơi hơi thôi, nhưng đó không phải là lý do.” Con bảo vệ những bạn yếu. Con đã không hình dung rằng một ngày chính con cần được bảo vệ.

Con không phải là duy nhất đâu. Con không phải là đứa trẻ duy nhất cần sự giúp đỡ. Có cậu bé ở Bourg-Saint-Maurice đã hiến mình cho thần chết cũng vì những lý do hết như con, một tuần trước đó. Cậu bé đó ấy mà, cậu ấy đã không vào xem một trang mạng Internet nào. Đi học về, sau một vụ ẩu đả cuối cùng, cậu ấy đã làm giống như con. Khi biết được số phận mà chúng bắt con trai mình phải chịu đựng tại lớp học, cha mẹ cậu đó đã quyết định: “Bố mẹ sẽ rút con ra khỏi trường. Thế là đủ rồi.” Họ nghĩ rằng đã cứu được con mình.

Một cậu bé khác đã tự tử cách cha mẹ mình có vài mét thôi, và họ còn chẳng có đứa con nào khác. Một thiếu nữ 17 tuổi cũng đã tự vẫn bằng cách treo cổ! Tất cả đều bằng cách treo cổ. Một cô bé khác thì bằng cây súng săn. Đó là những cái chết hết sức dữ dội, như thế chúng cần phải dùng bạo lực để

đáp trả lại bạo lực vậy. Chúng có thể uống thuốc và từ từ chìm vào giấc ngủ, cố gắng rơi vào trạng thái vô thức. Nhưng không, chúng đã chọn cách thật sốc. Hai phút thôi, và thế là xong, chào nhé!

Những cách chuyển qua hành động này thể hiện rõ một mong muốn thực sự được thoát ra. Như thế nhà chúng gặp hỏa hoạn và chúng phải nhảy qua cửa sổ để thoát thân vậy. Sự quấy rối tập thể gây nên những tổn thương khó chịu đựng hết sức. Đầu con nổ tung. Con không còn muốn đi học nữa, nghiệt ngã quá.

Ở xứ Réunion, một cô bé 14 tuổi đã nhảy từ tầng năm xuống đất. Nữ Chủ tịch Hội đồng của hòn đảo này đã viết thư cho mẹ, nhân danh một người mẹ, để bày tỏ niềm thương tiếc đối với đứa trẻ này. Bác ấy đã phản ánh tới Bộ trưởng Bộ Giáo dục khi ấy, ngài Vincent Peillon. Qua điện thoại, bác ấy đã nói với mẹ rằng ngày 20 tháng Mười một, Ngày Quốc tế Quyền trẻ em, toàn thế giới đã đồng lòng tặng con một lời cầu nguyện. Trong giờ giảng dạy sư phạm, họ đưa trường hợp của con ra tranh luận. Cách nhà mình hàng ngàn ki lô mét, mọi người đã làm cho con điều mà trường Trung học cơ sở của con đã không làm.

Phần đông người lớn coi những vụ quấy rối này là chuyện con trẻ. Như thế là vô trách nhiệm. Trong những trường hợp bi thảm này, đó không còn là những trận ẩu đả thông thường trong sân trường nữa. Thường xuyên có một hiệu ứng bầy đàn. Không một ai nghe hết, tất cả đều ngoảnh mặt đi. Những đứa trẻ bị các đồng môn của chúng quấy rối thì rút vào trong im lặng và bị bóp ngạt. Câu lệnh được truyền đi bởi các nhóm nhỏ này thường đơn giản là: “Nếu mày nói ra, mày là một đứa mách lẻo!” Ta cứ ngỡ như trong băng đảng mafia vậy.

Các nạn nhân im lặng. Nếu như chúng dám nói ra, chúng sẽ bị cô lập. Bầy đàn kia trỗi dậy với cảm giác hoàn toàn bất khả xâm phạm. Đứa nào đứa nấy đều cảm thấy được nhóm mình bảo vệ, đoàn kết chặt chẽ trong sự ác độc. Cùng nhau, chúng cảm thấy mạnh mẽ. Chúng truy lùng con mồi trong mọi góc ngách của trường học, cho đến tận chỗ thầm kín nhất, cho

đến tận phòng ngủ, đến tận giường nằm, thông qua các trang mạng xã hội. Điều đó chẳng bao giờ dừng lại, chẳng bao giờ, chẳng bao giờ.

Nếu như một trong đám học trò chán rồi, thì đứa khác tiếp tục nhận lấy và dâng cao ngọn đuốc. Chúng có hai đứa, bốn đứa. Còn con, những người bị bắt nạt, con chỉ có cảm giác xấu hổ. Hết như những đứa trẻ hoặc những người phụ nữ bị bạo hành, họ khép mình lại trong nhục mạ để chờ cho điều ấy qua đi và tự kết tội mình, “Đúng rồi, đó là lỗi của mình, mình đã đem muối đến quá chậm, đúng rồi, mình dẫu sao cũng có đôi chút xứng đáng bị trừng phạt.” Một ngày nọ, người ta khiển trách những người phụ nữ này: “Tại sao các chị không bỏ đi? Tại sao các chị chẳng nói gì hết?” Không dễ gì mà cắt đứt với một người đàn ông cũng như với một nhóm được đầu. Để cho bị chửi rủa, thế vẫn còn thuộc về đó. Một mối liên hệ bị đầu độc nhưng nó là một mối liên hệ. Một ngày nào đó, bạn kết thúc bằng cách phải chết vì nó.

Đúng thế, mẹ làm một sự tương quan với những người phụ nữ bị bạo hành để xem xét lại cách phòng ngừa. Mẹ biết có tồn tại những trung tâm đón tiếp dành cho những người phụ nữ này, nhưng ví như ngày mai mà bị bạo hành, mẹ không chắc sẽ đi đến đó đâu. Cần phải có một sự can đảm vô biên để kể ra những gì mà ta đang trải qua một cách hết sức đau đớn. Và sau đó thì sao, chuyện gì sẽ xảy ra?

Một sự nhắc nhở tôn trọng pháp luật. Còn bạn thì quay về nhà mình, người chồng biết rằng bạn đã đệ đơn kiện hãm hiếp, khi ấy lại càng nã bạn thật lực hơn, và còn dọa giết nữa. Đằng sau sự quấy rối, giữa những bức tường, ta thường phát hiện ra những lời dọa giết. Những lời đe dọa cho vui miệng, như người ta vẫn nói, để giải tỏa những bức bối. Nhưng đôi khi như con biết đấy, Marion, cái chết thì thực sự ở cuối đường rồi. Khi người ta thông minh như con, người ta coi cuộc sống là nghiêm túc, có những niềm hạnh phúc nhưng cũng còn đó những đe dọa bất hạnh nữa.

Sự phòng chống là điều cần thiết nhưng chưa đủ. Hiện nay, các chiến dịch nhằm bảo vệ trẻ em khỏi bạo hành quấy rối chủ yếu chỉ để khiến ta an

lòng thôi. Người ta bắt lũ học trò ngồi xem trước màn hình video một tiếng đồng hồ, người ta khêu lên một cuộc tranh luận nho nhỏ ngăn ngăn, và ai nấy trở về nhà mình. Người ta không đi sâu vào trọng tâm của chủ đề. Người ta không hỏi: “Này, em đã phải chịu sự quấy rối chưa?” Con có hình dung cảnh mình giơ tay lên trước mặt tất cả mọi người, miệng rên siết: “Có, rồi ạ, cháu đã khổ khổ khổ nạn vì nó rồi đây” không?

Không có cơ cấu tổ chức, không có chỗ để lắng nghe. Chỉ có một số điện thoại dài không sao nhớ nổi: 0 808 807 010, mà chẳng ai biết cả, cùng một số cho tất cả các trẻ trong độ tuổi vị thành niên từ 5 đến 18 tuổi.

Ở tuổi lên 5, ta chẳng có điện thoại, ta cũng không biết diễn đạt bằng lời kiểu đau đớn này. Ở tuổi 13, khi là nạn nhân, ta lại đắn đo khi phải gọi cho một người với giọng nói mà ta không quen biết. Và số điện thoại bắt đầu bằng 08, người khác có thể nhìn thấy chúng trong các hóa đơn chi tiết. Ta sợ bị nhận ra, bị dò xét.

Số điện thoại này được đặt tên là “Ngừng Quấy Rối”. Sẽ là tốt hơn khi nói “Trợ Giúp Trẻ Vị Thành Niên Bị Bạo Lực” (0 808 807 700). Quấy rối là một dạng bạo lực, đương nhiên rồi, nó là một chuỗi bạo lực. Thường thì nó lặp đi lặp lại như một loại bạo lực tâm lý. Các học sinh không bị đánh đập nhưng lại xấu hổ vì trở thành mục tiêu của những trò giễu cợt, không dám tự nhận mình là nạn nhân của bạo lực. Chúng ta cần đưa ra những từ ngữ chính xác, chuẩn mực.

Chống quấy rối qua Internet, dấu sao cũng có một đường dây nóng, mới xuất hiện gần đây thôi, miễn phí và vô danh, số 0 820 200 000. Còn các đoạn video được chiếu trong khuôn khổ các chiến dịch nâng cao nhận thức cộng đồng thì mẹ thầy nổi lên một vấn đề gây sốc khác. Mẹ mong muốn tất cả các bậc cha mẹ khi xem các đoạn video ấy cũng chú tâm hết như mẹ. Mẹ chắc chắn họ sẽ bị ấn tượng bởi một thứ: trong những bộ phim này không có người lớn. Người lớn vắng mặt, họ đã bị xóa khỏi bức tranh. Đây dấu sao cũng là một dấu hiệu cho kiểu từ bỏ tổng thể, rũ bỏ trách nhiệm của thế giới người lớn.

Sau cái chết của con, mẹ đã xem lại những đoạn video ấy. Trước tiên mẹ thấy chúng rất có tính kỳ thị. Các nạn nhân là những “thằng mập” hoặc “con phò”, ít ra thì cũng là những học trò mà đám khác coi chúng như thế. Nhưng vấn đề không phải là cậu bé kia mập hay cô bé kia sexy. Ta không nên chửi rửa thóa mạ người khác, chấm hết, thế thôi.

Tóm lại, chẳng hạn như trong đoạn video về cô học trò bị gọi là “con phò” kia - có thể nói là câu chuyện của con vậy - có những học sinh nam trong sân trường nhưng ta không nhìn thấy một người lớn nào, không có một giám sinh nào. Trong lớp học, ta không nhìn thấy giáo viên. Rõ ràng, nó mô tả cho chúng ta một thế giới mà trong đó người lớn không tồn tại, không bảo vệ. Giống như ta đang ở giữa đường giữa phố hay trong tiền sảnh một khu chung cư. Điều đó như muốn nói rằng: “Hãy tự mà xoay xở với nhau đi!”

Và bây giờ, họ nhắc lại với chúng ta: “Hãy phá vỡ luật im lặng đi!” Đây chính là lời tuyên truyền của các chiến dịch này. Nhưng hỡi các ông bà giáo viên, các ông bà chức trách, các ông bà hãy phá vỡ nó trước đi! Hãy sắp xếp lại trong cơ quan các ông bà trước, đừng gập mình lại trong chủ nghĩa nghiệp đoàn, khi mà một số người trong các ông bà đã không thèm nhúc nhích cả ngón tay út trước thảm kịch một đứa trẻ bị quấy rối. Hãy đòi hỏi người ta ủng hộ các ông bà trước hiện tượng quá nguy hiểm này: hãy đề nghị một đường dây nóng cho việc này, một phòng để tranh luận, quyền được hộ tống một học sinh đến sở hiến binh. Chẳng có gì được dự kiến cả.

Học sinh không thể tự mình phá vỡ luật im lặng được, con biết rồi chứ, hả Marion. Chính người lớn phải can thiệp và kêu lên: “Chuyện đó bị cấm đấy! Không thể bao dung được!”

Thói đạo đức giả làm xói mòn những lời mời chào vụng về có ý thức tập thể. Bố con và mẹ, bố mẹ đã phá vỡ luật im lặng. Hệ thống học đường đã đáp trả lại bố mẹ: “Biến đi, hãy để chúng tôi làm việc, hãy để cho chúng tôi yên.” Bố mẹ đã phá vỡ luật im lặng khi đề nghị chuyển lớp học cho con. Họ đã trả lời bố mẹ, về bản chất là: “Chúng tôi biết quản lý, chớ phải lo lắng

đến điều ấy.” Bố mẹ đã phá vỡ luật im lặng sau khi con tự tử. Họ đã trả lời bố mẹ: “Ông bà nói linh tinh, chả có chuyện gì xảy ra cả.”

Con ấy, Marion, trước khi chết con đã có đủ can đảm để phá vỡ luật im lặng. Con đã cất công viết một lá thư, miêu tả lại những gì con đã cảm nhận, và thậm chí còn xin được thứ lỗi. Con đã đưa ra những cái tên. Con đã giải thích rằng những lời thóa mạ, chửi rủa của chúng đã đi quá xa. Và trường học thì làm như thể điều đó không tồn tại. Thầy Hiệu trưởng thì thầm với các bậc cha mẹ khác rằng con có “vấn đề với gia đình”!

Người ta đã không nghe con nói khi còn sống, người ta từ chối nghe khi con đã chết. Người ta làm như con đã chẳng để lại lá thư, con ấy, con đã viết: *“Tớ đã không nói ra được hết tất cả những gì tớ chất chứa trong tim mình, nhưng bây giờ tớ nói đây, dấu con tim tớ không còn đập nữa.”*

Nhưng tất cả mọi người chả bận tâm đến điều ấy, họ chẳng quan tâm đến tình cảm đang chất chứa trong tim con. Tất cả mọi người chả thèm quan tâm liệu nó có còn đập nữa hay không.

Đúng thế, mẹ đang cáu giận đây. Con giận dữ lại quay về choán lấy mỗi khi mẹ nghĩ đến sự thờ ơ mà con, bố mẹ và gia đình của con phải chịu đựng. Nhưng tại sao những người đó lại chăm sóc trẻ em nếu như việc sống hay chết của con đối với họ đều như nhau chứ? Con đã đến trường với tâm tư trong sáng thơ ngây và nụ cười trên môi. Con ra khỏi trường thì chết. Mà không có danh dự gì. Không có gì hết, hết như một kẻ nghèo hèn đáng thương.

Thế nên các chiến dịch của họ để lại trong mẹ nhiều hoài nghi hơn. Những con số thì chính chúng đã nói về chúng rồi. Chúng liên tục tăng. Điều đó bộc lộ rõ rằng sự phòng chống của họ đã không có hiệu quả. Người ta sẽ bác bỏ ý kiến của mẹ rằng những con số tăng là bởi họ xác định tốt hơn tệ nạn này so với trước đây. Mẹ không sao nuốt trôi được lập luận này.

Theo những điều tra chính thức mới đây, 10,1% học sinh được hỏi tuyên bố rằng đã bị quấy rối, 7% là nghiêm trọng hoặc rất nghiêm trọng, tức

là cứ 16 trẻ em thì có 1 trẻ em bị quấy rối nghiêm trọng. Con số thật khổng lồ: 10% của mười hai triệu trẻ em đang độ tuổi đến trường, nó cho thấy là hơn một triệu học sinh thay bằng đổ mồ hôi trên các bài tập của mình thì chúng lại toát mồ hôi trước ý tưởng sẽ bị ghẹo chân hoặc chế giễu. Phân nửa trong số chúng phản ánh đã bị nghe chửi, 39% bị đặt cho một biệt danh ác ý, 36% bị xô đẩy chen lấn, 32% bị cô lập, 29% bị chế giễu vì hạnh kiểm tốt trên lớp, 19% bị đánh, 5% bị mơn trớn hoặc bị cưỡng bức, v.v...

Eric Debarbieux cho biết, trong các học sinh Trung học cơ sở, 15% trẻ em nói rằng chúng đang bị quấy rối, và 40% trong số đó là những học sinh ngoan! Đây là đỉnh điểm đó, quá nhiều! Từ 11 đến 16 tuổi là độ tuổi của mọi mối nguy hiểm trong trường học. Theo một báo cáo của Unicef Pháp thiết lập vào tháng Chín năm 2014 thì 31% học sinh trên 15 tuổi tuyên bố đã bị quấy rối ở trường Trung học cơ sở và Trung học. 16% học sinh được hỏi phàn nàn rằng đã bị “ném đá” trên mạng Internet.

Về vấn đề này, Marion ạ, tân Bộ trưởng Bộ Giáo dục, Najat Vallaud-Belkacem, đã trích dẫn các cuộc khảo sát của Unicef sau ngày khai trường mùa thu năm 2014 để chúc mừng tỉ lệ trẻ vị thành niên cảm thấy an toàn ở trường học. Làm sao người ta có thể vui mừng với con số 86% khi mà điều ấy có nghĩa là còn 14% học sinh không cảm thấy an toàn chứ? 14%, nếu mẹ không nhầm, thì đó là 1,7 triệu trẻ em kia mà.

Theo những nguồn tin chính thức khác thì 40% học sinh Pháp cho biết đã từng là nạn nhân của nạn quấy rối trên mạng Internet - một cuộc tấn công online. Mối quan hệ đối tác được thành lập vào năm 2011 giữa Facebook và Bộ Giáo dục chỉ can thiệp vào những trường hợp tái phạm nghiêm trọng nhất và mới chỉ bắt đóng cửa chừng năm chục tài khoản Facebook trong vòng hai năm.

Trước hết cần phải cùng tự vấn về các nguyên nhân thúc đẩy việc quấy rối giữa các học sinh. Mẹ nghĩ rằng ngoài những động cơ của trẻ vị thành niên trong cuộc săn đuổi theo bầy đàn, kiểu hành sự này còn được cổ vũ bởi suy nghĩ không bị trừng phạt mà bọn trẻ đã thấm nhuần.

Những từ này không được thông dụng lắm, thế nhưng mẹ muốn tố cáo chủ nghĩa khoan hòa chế ngự trong trường học, được nuôi dưỡng bởi sự chậm trễ trong phán xử của phần đông các giáo viên. Đây không phải là chuyện của riêng ai. Có những thầy cô tuyệt vời. Nhưng khi ta vấp phải sự thờ ơ của những người có trách nhiệm, sự bất động của chính quyền, vấp phải chủ nghĩa nghiệp đoàn của các đồng nghiệp, thì rốt cuộc ta để cho thuyết định mệnh choán lấy.

Đúng thế, các học sinh khi vượt khỏi những quy định kỷ luật đều nghĩ rằng chúng được quyền làm mọi thứ. “Nhưng cá nhân tôi có thể làm được gì đây” - các giáo viên tỉnh mộng tự hỏi - “nếu như hội đồng kỷ luật thì hiểm hoi và không có các hình phạt đặc biệt?”

Khi một đứa trẻ bị các bạn cùng lớp ngược đãi đến nỗi tự cô lập mình, đến nỗi từ chối đến trường, đến nỗi tự bỏ học, thì có hai giải pháp: đi phản ánh, điều này có nguy cơ kích thích sự thù nghịch của những đứa khác, hoặc im lặng. Trong trường hợp này, nguy cơ rất lớn như chạy trốn, tự vẫn, giống như con, hoặc quay lưng lại trường học, bị “trượt dài”, như người ta ngày nay thường nói và làm ra vẻ như đó là một tệ nạn hiện đại bất chợt đến từ đâu không ai biết vậy.

Thế đấy Marion, con lẽ ra cũng nên để “trượt dài” thì hơn. Nhưng con lại là một học sinh quá ngoan. Con không muốn mất thì giờ của mình lần để bố mẹ thất vọng.

Tóm lại, một cách rõ ràng, chính nạn nhân mới là người phải biến đi, chính các bậc cha mẹ mới phải xoay xở để tìm ra một trường tư, hoặc phải chuyển nhà. Hệt như trong các khu chung cư hoặc các khu phố dân dã. Mẹ biết mẹ đang nói về chuyện gì, mẹ đã lớn lên trong các khu như vậy. Chính bạn làm việc cực nhọc như một con chó để trả tiền thuê nhà và chính bạn phải bỏ nơi đó mà đi nếu như không còn chịu nổi đám người tụ tập quanh quần khu chung cư hay buôn bán thuốc phiện, hút chích trong các tầng hầm và coi thường con cái của bạn nếu như không làm như chúng. Biến đi, mà vẫn đang ở trong vùng không-luật-pháp rồi đấy!

Đúng thế, con đã là một học sinh quá ngoan. Nếu con là một học sinh tồi thì mẹ hẳn đã bị triệu tập rồi. Mẹ thậm chí còn nghi ngờ rằng con đã làm mọi thứ để bị đuổi học trong ngày cuối cùng ấy. Bởi nếu bị đuổi học, thì con sẽ không phải là một đứa mách lẻo, đúng không? Mẹ đã khám phá ra điều ấy sau cái chết của con đấy, khi đọc cuốn sổ liên lạc thứ hai, cuốn mà con đã giấu bố mẹ, cuốn mà các giáo viên đã nhận xét rằng con đến rất muộn, con nói dối... Thực ra, con hẳn đã xứng đáng với một lời cảnh báo. Nhưng không, không một ai báo cho bố mẹ biết về việc con bất ngờ thay đổi cách ứng xử. Mẹ đã nói điều đó với thầy Hiệu trưởng khi mẹ gặp thầy ấy vào ngày 15 tháng Tư năm 2013. Khi mẹ hỏi thầy liệu con có đi học muộn nhiều buổi không, thầy đã trả lời rằng không. Liệu con có thay đổi thái độ đối với các thầy cô giáo không? “Không, không có đâu.” Có nghĩa là thầy ấy khiến chúng ta tin vào điều ngược lại của những gì được ghi trong cuốn sổ liên lạc mà con đã ký thay bố mẹ kể từ vài tuần nay.

Đúng thế, cho dù có nói gì thì cả con cũng đã tin rằng đó là giải pháp: biến đi, bằng cách này hay cách khác. Con đã chọn cách tồi tệ nhất.

Sự quấy rối đối với một số thì bắt đầu từ trường Tiểu học. Nó nhắm vào những đứa mập, đứa bé, những đứa có màu da khác, một đứa thiếu khuyết ngôn ngữ, răng khềnh, hoặc như là con, Marion ạ, vì một cặp kính mà con đã bị gọi là “trí thức”, trong miệng chúng thì đó một lời thóa mạ cũng nghiêm trọng như là “con đần” vậy.

Khi vào lớp Bảy, cấp Trung học cơ sở thì tất cả bắt đầu biến đổi. Ở tuổi này, các con bị pha trộn với nhau, những đứa muốn học hành tốt, những đứa không thể học được, những đứa có nhu cầu nhúc nhích chân tay hoặc nói chuyện, không sao tập trung được. Vào cuối lớp Mười thì mọi thứ sẽ khá hơn. Các con sẽ được điều phối, hướng nghiệp tùy theo thị hiếu và khả năng của mình. Nhưng trong lúc chờ đợi, các con bị chìm trong mớ hỗn độn khổng lồ của trường Trung học cơ sở duy nhất trong vùng.

Đến đây, đột nhiên con có một cái điện thoại di động, một sự tiếp cận với mạng Internet, một cảm giác siêu nhiên khi đối diện với vũ trụ, cảm giác

mà một số người lớn quá khích cũng cảm nhận thấy. Đằng sau màn hình, dưới cái tên giả, bạn thích làm gì thì làm. Bạn tung ra những cái lớn lao quá đáng, ví như người lớn giết hại phụ nữ hoặc các chính trị gia với những phát súng bằng lời. Internet cũng giống như là chiếc xe hơi. Một số người, nếu bạn dí vô lăng vào tay họ, họ có thể trở nên điên khùng và sử dụng nó như một thứ vũ khí.

Thế nên khi con có vẻ ngạc nhiên và hỏi mẹ bằng một chất giọng pha chút ngờ vực rằng tại sao con lại không được phép mở một tài khoản Facebook vào đầu năm học giống như các bạn của con thì mẹ cứ há hốc miệng. Điều đặc biệt không phải là thái độ của chúng ta, mà là của xã hội. Luật pháp cấm mở một tài khoản Facebook cho trẻ dưới 13 tuổi, người ta sẽ khiển trách bố mẹ vì đã tôn trọng luật pháp ư? Nếu một ngày nào đó con khẩn khoản xin mẹ cho con lái xe ở tuổi 15 khi còn chưa có bằng lái, mẹ cũng sẽ nói không theo cùng một cách ấy thôi. Luật pháp nói phải 18 tuổi, mẹ chẳng thể làm gì được. Chuyện là như thế, dẫu cho con đã chuẩn bị sẵn sàng đi nữa. Làm sao mà người ta có thể để một đứa trẻ mở một tài khoản Facebook khi mới lên 9 tuổi, như mẹ đã khám phá ra nhỉ? Chỉ cần ghi ngày sinh theo sự lựa chọn của mình. Chẳng ai kiểm tra gì cả.

Vấn đề nằm ở đó. Chẳng có kiểm tra kiểm soát gì cả. Mỗi người đăng lên những bức ảnh do mình lựa chọn, làm điều họ muốn. Đó là đêm hội hóa trang kéo dài suốt năm, và chúng ta đang phải đối mặt với hệ thống những kẻ săn mồi.

Hơn nữa, điện thoại về nguyên tắc là bị cấm trong khu vực trường Trung học cơ sở. Ai có thể giải thích cho mẹ biết tại sao các bạn của con có thể gửi tin nhắn cho con từ nơi đó, làm sao con có thể gọi điện cho mẹ từ nhà vệ sinh của trường chứ. Ai có thể giải thích cho mẹ tại sao chúng ta lại có thể nhìn thấy những bức ảnh của trường trên các tài khoản Facebook của học sinh, hình ảnh sân trường, căng tin và thậm chí cả nhà vệ sinh. Điều đó có nghĩa là ai thích làm gì thì làm. Không có sự giám sát chặt chẽ, không có những rào cản cần thiết.

Khi mẹ kêu gọi sự “không-khoan-nhượng”, mẹ muốn nói rằng mọi sự xúc phạm đều cần được báo cáo. Nếu xúc phạm đến lần thứ hai thì đáng bị đưa ra trước Hội đồng kỷ luật, lần thứ ba thì sẽ bị đuổi khỏi trường. Khi mẹ đi làm, nếu mẹ nói một nữ đồng nghiệp là “con đần” hoặc “con phò” trong cuộc họp thì ban lãnh đạo nhân sự sẽ triệu tập mẹ ngay và mẹ sẽ phải nhận thẻ phạt. Điều khó tin đó là người ta bảo vệ người lớn tốt hơn là trẻ em. Sự quấy rối tinh thần giữa các đồng nghiệp và thậm chí giữa các cặp vợ chồng thì bị pháp luật trừng phạt. Nhưng cho đến gần đây, chẳng có gì được lên kế hoạch cho các học sinh cả. Trong khi một đứa trẻ yếu ớt hơn người lớn thì người ta lại tước đi phần cứu trợ dành cho nó.

Một bước đi đúng hướng đã được thực hiện theo bộ luật ra ngày mừng 4 tháng Tám năm 2014 “Bình đẳng thực sự giữa phụ nữ và nam giới”. Một trong những điều khoản của nó (điều 222-33-2-2) quy định trong Bộ luật hình sự về hành vi quấy rối chung: “Việc quấy rối một người bằng những lời nói hoặc hành vi được lặp đi lặp lại có mục đích hoặc hậu quả gây suy thoái điều kiện sống dẫn đến sự thay đổi về sức khỏe thể chất và tinh thần thì bị phạt từ một đến ba năm tù và phải nộp từ 15.000 đến 45.000 Euro tiền phạt.” Văn bản thậm chí còn nhắm vào việc sử dụng sai lệch các trang mạng xã hội, được xem như là một “tình tiết tăng nặng”. Con thấy không Marion, đầu đã là quá muộn đối với con, thì mọi thứ bắt đầu nhúc nhích rồi.

Mẹ mơ ước có một bộ luật rõ ràng xếp nạn quấy rối học đường vào một trong các loại tội phạm và xử phạt nó xứng đáng. Trong văn bản giải thích cho bộ luật được bỏ phiếu thông qua ngày mừng 4 tháng Tám năm 2014 đã đề cập đến nạn quấy rối “chủ yếu trong môi trường học đường”. Đó đã là một thắng lợi rồi. Hãy cùng hy vọng rằng viện công tố và các ngài thẩm phán sẽ nắm bắt được văn bản này để áp dụng nó.

Mẹ không giấu con đâu Marion ạ, mẹ đã thất vọng biết bao khi chứng kiến Bộ trưởng Bộ Giáo dục vào ngày 16 tháng Mười một năm 2014 trên kênh Thượng viện, ngồi im không phản ứng gì trước một nhà báo đang biện hộ rằng nạn quấy rối học đường không phải là một hành vi phạm tội. Thay

vì nói lên cái đúng, thì Najat Vallaud-Belkacem đã thích lẫn tránh và nói về biện pháp phòng ngừa. Có thể bà ấy không muốn quảng bá cho bộ luật, hoặc bà ấy không biết nó. Tuy nhiên, bà ấy không thể không biết nó được bởi bộ luật ấy đã được thông qua nhờ một sửa đổi trong khuôn khổ một văn bản chống phân biệt giới tính mà bà ấy là người khởi xướng, được xem như là bước đột phá khi bà ấy còn là Bộ trưởng về Quyền phụ nữ.

Sững sờ, mẹ đã vào tra cứu trang web chính thức của Bộ Giáo dục. Hơn ba tháng sau khi bộ luật được bỏ phiếu thông qua, không có một lời nào đề cập đến những hành vi phạm tội mới này đã bắt đầu được áp dụng trong môi trường học đường. Cũng chẳng có gì trong bản thông tri khai trường mà Bộ trưởng gửi tới các nhân viên của Bộ Giáo dục cả. Phải tự vấn xem những người giáo viên đã được thông báo chưa.

Một bộ luật là cần thiết, bởi nếu chỉ trông chờ vào thiện chí của Hiệu trưởng trường thì ta sẽ giảm đi cơ may làm cho hiện tượng này thoái lui. Bởi chẳng có lợi ích gì khi tuyên bố những vấn đề rắc rối. Những khoản tiền thưởng và quá trình phát triển được đánh giá dựa trên sự quản lý tốt của trường học. Ngược lại, nếu như ghi giảm số lượng học sinh quấy rối, bị đuổi học, tổ chức các chính sách đặc biệt, thì sau đó, họ sẽ có một phần thưởng. Hệt như ở văn phòng!

Nếu mẹ là một hiệu trưởng và phải phản ánh những vấn đề quấy rối giữa các học sinh mà mẹ quản lý ở trường thì như là mẹ tự bắn súng vào chân vậy. Điều đó có nghĩa là mẹ tự mua việc vào thân. Mẹ có nguy cơ bị mất phần thưởng hoặc bị chuyển. Thế nên mẹ thích làm giảm tính trầm trọng hoặc nói rằng mọi chuyện đều ổn.

Ngày 15 tháng Tư, khi bố mẹ đến gặp thầy Hiệu trưởng, người đại diện Sở Giáo dục đón tiếp bố mẹ đã thở dài: “Thật không hiểu nổi, đó là một ngôi trường bình an!”

Mẹ đã giật nảy mình: “Bà đang đùa hay sao hả? Con gái tôi đã chết và bà gọi đó là một ngôi trường bình an sao?” Họ sống trong sự từ chối chấp nhận sự thật hoàn toàn. Và họ được củng cố thêm trong vị thế của họ bởi

niềm tin chắc chắn gần như là không thể bị hạ bệ, bình an nấp sau quyền giữ kín của họ. Và mẹ phản đối “quyền giữ kín” này khi mẹ đặt những câu hỏi. Chúng ta phải dừng kiểu làm dịu bớt sự nghiêm trọng đi chứ. Phải nhìn trực diện vào cái chết. Mẹ biết cảm giác khi nhìn ai đó đang chết đi là như thế nào rồi, và mẹ không muốn bất kỳ ai phải sống như mẹ đã từng sống. Kể từ bây giờ, đây là trận chiến đấu của mẹ.

Hành động, hành động nhanh chóng

“Một vấn đề sức khỏe cộng đồng”

Ta không thể kêu tướng lên như lũ trẻ được: “Ôi, nạn quấy rối hả, chẳng tốt lành gì!” Đồng ý thôi, nhưng sau đó thì sao đây? Phải đưa ra những giải pháp. Ở tầm của mình, mẹ muốn chiến đấu chừng nào mẹ có thể để tìm ra những giải pháp đó.

Khi có những cái chết xảy ra như một phần hậu quả của sự bắt nạt, thì Ségolène Royal, khi ấy còn là Bộ trưởng Bộ Giáo dục từ năm 1997 đến năm 2000, đã dựng lên một dự luật để đấu tranh chống các kiểu hành xử cổ xưa, man rợ và đã được bỏ phiếu thông qua. Điều ấy có nghĩa là một khi chúng ta đã muốn thì đều có thể thực hiện được.

Trước hết, không được nhầm lẫn. Không phải chỉ cần giải quyết các vấn đề bạo lực ở trường học, mà cần phải giải quyết triệt để các khía cạnh của nạn quấy rối giữa các bạn đồng học với nhau vượt ra khỏi khuôn viên của trường học. Thông thường, các học sinh bị nhắm đến đều tiếp tục bị rượt tìm trên phố, trên tài khoản Facebook của chúng, rồi còn bằng các tin nhắn qua điện thoại di động, tất cả các phương tiện đều hữu dụng.

Hiện tượng quấy rối đã trở nên nghiêm trọng và nguy hiểm bởi nó không còn hạn chế trong phạm vi nhà trường nữa. Nạn nhân nhỏ bé đáng thương kia không còn được nghỉ ngơi ngay cả khi ở nhà, không được hít thở hay được giải phóng một chút nào nữa. Chỉ khi bình tĩnh, chúng mới có thể thổ lộ tâm sự với anh chị hoặc bố mẹ mình. Mẹ hình dung sẽ khó khăn và nhọc nhằn vô cùng để quay lại lớp học khi mà ở nhà ta cũng không thể bình tĩnh ngẫm nghĩ chín chắn, bình thường hóa câu chuyện và lấy lại sức mạnh. Bởi các tin nhắn SMS xối xả như mưa, tin nhắn trên Facebook nã tới dồn dập, trận chiến cứ tiếp tục, cả đêm luôn nếu cần thiết.

"Bộ Giáo dục có nghĩa vụ phải bảo vệ các học sinh và nhân viên chống lại mọi hình thức bạo lực, bao gồm cả những bạo lực xảy ra thường nhật, dẫu không xuất đầu lộ diện thì chúng cũng là nguyên do đau đớn và thường xuyên là cội nguồn của những sự kiện thương tâm nhất". Đây là chính sách chính thức được công bố trong khuôn khổ chương trình "Tái xây dựng nền móng trường học" được Bộ trưởng Vincent Peillon ký sắc lệnh ban hành vào kỳ khai trường năm 2013. Năm trăm phụ tá phòng ngừa và phụ tá an ninh đã được tuyển mộ trong số nhân sự của các trường học kể từ tháng Mười một năm 2012. Họ là những ai chứ? Họ ở đâu?

Chẳng ngạc nhiên khi thấy họ vô hình. 500 người được đào tạo để phòng chống bạo lực cho 64.000 trường học và 12 triệu học sinh, thật đáng buồn, đó chỉ như là muối bỏ biển.

Chúng ta chẳng nên bỏ mặc lũ trẻ một mình với sự cô độc khi đối diện với bọn quấy rối, đối diện với sự hèn hạ của đám bạn cùng lớp đã không dám đứng lên chống lại một nhóm những kẻ ngạo mạn ra mặt nắm quyền. Không nên đợi đến khi có cái chết xảy ra rồi mới nhúc nhích. Dập tắt đám cháy là tốt. Nhưng tốt hơn là làm sao để đám cháy đừng có xảy ra.

Ở nơi công cộng, người ta cho lắp đặt những bộ máy và gọi tên chúng là máy dò khói. Thế nếu chúng ta có thể đặt những bộ máy dò kẻ quấy rối và máy dò học sinh bị quấy rối thì sao nhỉ, đó hẳn sẽ là một bước khởi đầu tốt. Cần phải sáng tạo ra cỗ máy đó, giống như còi báo động sẽ được bật mở trong trường hợp có cháy.

Ngày nay, các giáo viên, các quản sinh, tất cả những người tạo khuôn phép cho trẻ em ở trường học đều không được trang bị để phát hiện thấy thảm kịch bao phủ lên không khí nơi đó. Ta hẳn có thể có những nhân sự được đào tạo đặc biệt, họ sẽ đi công tác tuần tra trong các trường. Các y tá trường học, chẳng hạn thế, họ hẳn có thể gợi mở cho học sinh thổ lộ tâm tư, nhận thấy sự khó ở day dứt nơi những học trò bị trầm uất. Ta hẳn có thể tổ chức những bộ phận thường trực trong các trung tâm dành cho giới trẻ. Nên đào tạo tất cả các giáo viên và quản sinh, cho dù chuyên ngành của họ là gì,

hãy khiến họ nhạy cảm hơn trước vấn đề, giúp họ nhận biết những xung đột quá bất thường. Một số, như các giáo viên Thể dục thể thao, là người ở vị trí tốt nhất để phát hiện ra những học sinh trong tình trạng bất ổn định. Luôn luôn có những dấu hiệu được phát ra. Việc của chúng ta là cần phải nhận biết chúng.

Cần phải biết rằng nạn quấy rối có thể mang cả hai hình thức là bạo hành thân thể hoặc bạo hành tâm lý. Trong trường hợp thứ nhất thì không quá phức tạp để phát hiện ra chúng nếu như ta cẩn trọng. Đó là những cú đánh, những cú đá hay ném đồ vật, những hành động hay những trò chơi nguy hiểm được thực hiện dưới sự ép buộc, như trò chơi thăm sát trên cầu nhỏ, hành hình chớp nhoáng kiểu quân sự, hoặc “cái tát vui vẻ”. Những “cái tát vui vẻ” ấy được giáng xuống trước con mắt thần của một cái điện thoại di động và sau đó được phát tán ngay trên mạng Internet. Trong trường hợp thứ hai, đó là những lời chửi rủa thóa mạ được lặp đi lặp lại liên tục nhiều lần, cố tình tẩy chay, cô lập, đe dọa, tống tiền, tung tin đồn thất thiệt. Đôi khi, đương nhiên rồi, bọn quấy rối kết hợp những đòn tấn công thể xác và những trò ma mãnh quấy rối tâm lý.

Trường Trung học cơ sở, mẹ nhấn mạnh, là nơi tụ họp mọi mối hiểm nguy. Ở trường Mẫu giáo hoặc trường Tiểu học, đứa trẻ sống cả ngày dưới sự hướng dẫn chỉ đạo của thầy giáo, người thầy này có thể nhận ra một sự thay đổi về cách cư xử. Thi thoảng thầy giáo ấy theo đứa trẻ đến căng tin, ra sân chơi, đi dã ngoại. Thầy giáo ấy có thể nhận ra nếu đứa trẻ ấy sống khép mình, bị những đứa trẻ khác ghét bỏ, gặp rắc rối khi chơi, khi ăn. Bù lại, ở trường Trung học cơ sở, học sinh thay đổi giáo viên theo giờ học. Trong một số môn tự chọn, học sinh không gặp giáo viên trong suốt hai tuần. Các thầy cô giáo hầu như có tâm ý tràn trề đến mấy thì hệ thống dạy học như vậy cũng khiến các thầy cô không thể biết điều gì xảy ra trong các giờ học xen kẽ như thế, trong các hành lang, trong các sân chơi, ở căng tin các thầy cũng không biết. Trong các phòng thay đồ thì họ còn vắng mặt nhiều hơn nữa, nơi khép kín khủng khiếp ấy mà các thầy cô giáo dạy thể dục không được vào, và cũng tại đó, con đã cảm thấy bị giăng bẫy, Marion nhỉ, hình như thế.

Ở trường Tiểu học, ta có thể thực hiện sự phòng ngừa và kèm cặp. Nhưng làm sao có thể để mắt đến những học trò ở trường Trung học cơ sở chứ? Có thể có một phương thuốc để chữa trị cho mỗi nguy này, sẽ cho phép thuyên giảm những nguy cơ: tổ chức những tiết học thế nào để cho học trò không phải đổi phòng học và học cả ngày trong cùng một phòng. Chính các thầy giáo mới phải đi từ lớp này sang lớp khác. Điều đó hẳn sẽ tránh được những cuộc truy đuổi trong hành lang, và giảm thiểu vụ một học trò bị một nhóm cô lập. Điều đó buộc lũ trẻ phải chú ý thái độ bởi ngay khi một giờ học kết thúc, môn tiếp theo sẽ bắt đầu. Ngoài ra, chúng chắc sẽ chấm dứt cảnh đến muộn giờ, chen nhau trong cầu thang và những cuộc ẩu đả tập thể trong các hành lang.

Ở một số trường tư, thời gian biểu của các học sinh được lập phù hợp với những gì diễn ra ở trường Tiểu học. Tóm lại, học sinh có giờ học từ 9 giờ đến 16 giờ. Ở điểm này nữa, ta có thể giảm thiểu được nguy cơ cho các học sinh phải rời trường một mình từ lúc 15 giờ và sẽ bị lũ quấy rối chặn lại trong một góc phố nào đó.

Mẹ thấy các giáo viên cũng nên gặp mặt hai tuần một lần để tổng kết các mặt của từng lớp. Khi nghe những lời nhận xét của nhau, khi trao đổi cho nhau những cảm giác mà mỗi người cảm nhận được, họ hẳn có cơ may nhận ra một học sinh nào đó đang bị trầm uất, và hẳn có thể bảo vệ trò đó được tốt hơn hoặc trợ giúp nó bằng cách trừng phạt những đứa đã hành hạ nó.

Bởi vì rốt cuộc, mẹ không hiểu tại sao người ta lại không áp đặt một chế độ “không khoan nhượng” trước những thái độ không thích đáng và những vi phạm kỷ luật điển hình chứ. Có những quy định cần tuân theo và những người giám sát, để mọi người có thể vui sống hòa hợp với nhau hơn. Trong trường hợp này, khi nói lỏng kỉ cương, ta vô hình trung trao những đứa trẻ yếu đuối cho luật rừng. Những kẻ mạnh hơn, những kẻ đàn độn hơn, những kẻ lười học hơn sẽ chiến thắng, thật đáng tiếc!

Kỷ luật này cần đi kèm lời nhắc nhở thường xuyên về sự cần thiết bộ lộ thiện chí với người khác, cho dù chúng ở cấp độ học đường nào, lớp mấy, văn hóa hay xã hội, cho dù hình thể hay màu da chúng ra sao, cho dù tính cách hay những khó khăn cá nhân như thế nào. Chúng ta tất cả đều có những thứ khác nhau. Đó chính là sự phong phú giàu có tập thể của chúng ta. Ta hẳn có thể lập ra một hệ thống tư vấn trong các trường học để mỗi đứa trẻ đều được hưởng một sự trợ giúp của một người lớn, hoặc một học sinh lớn hơn nó. Tại sao lại không phải là một dạng kiểu như huấn luyện viên giữa những học trò với nhau nhỉ? Sự đoàn kết giữa các nhóm, tinh thần tập thể sẽ được củng cố thêm.

Nhưng cẩn thận nhé, người lớn phải có mặt ở đó, nhiều là khác, luôn luôn phải có mặt trong lớp học và trong đầu các học sinh. Đặc biệt là thầy giáo chủ nhiệm, chả phải chỉ để cho có mặt ở đó và xuất hiện vào lúc họp lớp để lãnh phần trợ cấp thêm 300 Euros một tháng!

Đúng thế, tôi kêu gọi người lớn hãy quan tâm đến điều này. Các ông bà còn nhớ giải Vô địch bóng đá Thế giới vào năm 2010 chứ. Raymond Domenech đã để đội tuyển của mình tự ai nấy quản và những cá thể đã đứng ra gây ảnh hưởng lên cả đội. Một trong những cầu thủ là nạn nhân của nạn quấy rối ở thời điểm đó. Người ta coi thường cầu thủ đó trong phòng thay đồ với lý do anh ấy quá đẹp trai và là con cưng của giới truyền thông. Tân huấn luyện viên, Deschamps, đã chọn những chân bóng giỏi nhất, và rũ bỏ những cầu thủ phá vỡ luồng không khí, dẫu họ có chơi giỏi đến mức nào, và giải Vô địch Thế giới 2014 đã diễn ra suôn sẻ: các cầu thủ cảm thấy được tự do bởi đã có ai đó cầm bánh lái rồi. Trong một lớp học thì cũng như thế thôi. Các giáo viên chủ nhiệm nên phòng theo những môn thể thao tập thể. Phải gỡ bỏ được chứng sợ trường học, mà nó thường là kết quả của một sự quấy rối với tần suất tăng dần, đối với những học sinh phải chịu đựng cảm giác cô độc đầy day dứt. Sẽ là tội ác khi để một đứa trẻ trốn ở nhà, chìm vào chứng biếng ăn hoặc ăn vô độ, xao nhãng việc học hành, tìm kiếm lối thoát trong ma túy, cảm thấy mình vô dụng và trượt dần vào trầm cảm.

Khi một đứa con của nước Pháp chết vì phải chịu quá nhiều đau đớn ở trường học, thì đó là một phần nhỏ trong chúng ta chết đi, đó là thế hệ trẻ của chúng ta, tương lai của chúng ta, đất nước chúng ta kia mà! Ta không thể ghi “Tự Do - Bình Đẳng - Bác Ái” ở mặt tiền mỗi trường học và để những đứa trẻ bị mắng chửi hoặc bị hành hạ bên trong ngôi trường đó được.

Những giá trị của nền Cộng hòa ấy, Marion ạ, bố mẹ đã dạy cho con biết, cũng như đã dạy cho Clarisse và sắp tới sẽ dạy cho Baptiste, ngay khi em trai con đến tuổi có thể hiểu được. Bố mẹ đã nhắc đi nhắc lại với các con nhiều lần rằng thành công ở trường học, đó là một cách thành công trong cuộc sống, được đánh giá cao. Hồi mẹ còn bé, khi được điểm tốt thì quả là mãn nguyện lắm. Than ôi, bây giờ dưới mắt nhiều học trò thì thành công ở trường, đó là nổi tiếng, có nhiều bạn, hết như ở Club Med.

Để học sinh lưu ban đã lỗi thời, chuyện này quá tốn kém, và thậm chí có khi còn bỏ hẵn. Vào lúc đang viết những chữ này đây, mẹ nghĩ rằng ta chỉ được quyền lưu ban một lần ở Tiểu học và một lần ở Trung học cơ sở. Người ta chuyển lên Trung học cơ sở những học sinh mà họ đã quá mệt mỏi với chúng ở trường Tiểu học, và một số chuẩn bị vào Trung học với trình độ của lớp Năm ở Tiểu học, chẳng ai muốn tiếp nhận chúng khi mang tiếng là đã học xong và ra trường. Đó là những kẻ không-ai-ưa, những đứa trẻ bị bỏ rơi bên vệ đường.

Chắc hẳn người ta đã ước tính rằng một học sinh lưu ban thì không hẳn sẽ khá lên được. Nhưng đó là bởi nó đã không được tiếp nhận như một học sinh lưu ban! Người ta không giúp nó để lấp đầy các lỗ hổng kiến thức. Nó xem phim mà không có kính để nhìn, và trong năm học lưu ban ấy, nó cũng chả hiểu gì hơn so với năm trước, năm đầu tiên. Nên tặng cho học trò lưu ban một sự dạy kèm đặc biệt, và giải thích cho chúng hiểu rằng lưu ban không có gì liên quan đến việc mất phẩm giá của chính mình: đó là một may mắn, đó sẽ là một may mắn mà chúng được tặng.

Những đứa trẻ ấy thi thoảng bị những đứa khác ghét bỏ. Và khi chúng có tính khí của dân “anh chị” thì chúng rất cuộc sẽ được đội lên đầu cái móc

của những kẻ trượt dài trong thất bại, và những đứa trẻ này thường nổi lên như là thủ lĩnh của những đám quấy rối.

Ta cảm thấy bị vương bầy khi là phụ huynh và ta nhất tâm muốn dạy cho con cái ghi khắc các giá trị. Bị vương bầy bởi đài truyền hình. Một số phim dài tập của các nước thuộc khối Anh ngữ được dàn dựng với các trẻ vị thành niên là đệ tử của cách ứng xử cực kỳ nguy hiểm: quan hệ tình dục không phòng vệ, quấy phá, sử dụng rượu mạnh, mất ý thức... Người ta đang phá hoại cả một thế hệ trẻ trong loạt phim dài tập này, các thiếu nữ ganh đua nhau trong các điệu nhảy và những cuộc thi ngu ngốc, ai là người đẹp nhất, xấu nhất. Thế thì nói luôn rằng trí thông minh và công việc không phải là đứng đầu các giá trị được tôn vinh nhất!

Đó là một thế giới không có điểm mốc. Một thế giới mà nếu như con không có Facebook trước 13 tuổi và nếu như con không hút cô^{29[*]} như tất cả mọi người, thì con đã không thành công trong cuộc sống rồi! Con nhớ chứ, hả Marion? Con đã phải viện dẫn chứng bị hen suyễn để thoát khỏi thuốc lá! Và con đã cảm thấy mình chẳng có giá trị gì bởi con đã không có túi xách Longchamp như những đứa khác.

Một thế giới mà các nàng công chúa là những bitches^{30[*]}, một thế giới mà các gái gọi hay các diễn viên trong phim khiêu dâm được coi là các ngôi sao, trở thành những nữ cổ vấn của các hãng thời trang và được xếp hạng trong các buổi phát truyền hình. Phải thôi ngay kiểu khiến cho trẻ vị thành niên tin rằng phải như thế, chính như thế mới được coi là thành công trong cuộc sống!

Nếu như mẹ muốn thành lập một hiệp hội, thì không phải vì mục đích tái tạo lại thế giới, đương nhiên rồi. Nhưng theo cách của mẹ, với sự trợ giúp của tất cả những ai muốn ủng hộ chúng ta, mẹ hy vọng có thể tặng cho các bậc phụ huynh, các học sinh, các giáo viên vài ý tưởng và những dụng cụ nhằm dập tắt nạn quấy rối giữa những đứa trẻ, và khi kết thúc bằng thăm kịch, thì phải coi đó như là một vấn đề sức khỏe cộng đồng.

Mẹ muốn có thể phát triển các chiến dịch thực tế, với những học trò thực sự. Mẹ muốn trao giải thưởng cho chúng - Giải Marion Fraisse - để tưởng nhớ con, để kích thích trí tưởng tượng của người này, tài năng của người khác. Mẹ muốn lập một giải thưởng để trao cho các trường học đang cố gắng xoay xở để phát triển sự đoàn kết gắn bó trong nội bộ của họ, bằng những chuyến đi du lịch, những cuộc họp, một chính sách năng động và rõ ràng lên án sự điên loạn của các nhóm tìm kiếm những kẻ bung xung giờ đầu chịu báng.

Mẹ muốn dựng lên những hiệp hội với các trường học hoặc, tại sao lại không chứ, với các tập đoàn, thương hiệu lớn phân phối các dụng cụ học đường, cặp sách, vở, sổ ghi học tập, v.v... Và nếu như em là học sinh Trung học cơ sở hay học sinh Trung học, trưng trên lưng mình một khẩu hiệu “Chống Quấy Rối”, thì em không còn là kẻ bỏ đi nữa, mà ngược lại, em trở thành một chàng trai tốt, hành động thiện chí và đi theo hướng tốt, đó là hành động của người có đẳng cấp. Em thậm chí sẽ nhận được một giải thưởng nếu như có những ý tưởng hay.

Và nếu như cháu, nạn nhân của sự quấy rối, cháu đứng lên giải thích vấn đề của mình trong một trường học tôn trọng quy định thì cháu sẽ không phải là một kẻ mách lẻo, thầy Hiệu trưởng sẽ đứng sau lưng cháu, các Hiệp hội sẽ ủng hộ cháu, các bác sỹ tâm lý trẻ em sẽ can thiệp. Phải làm việc với các đài phát thanh dành cho giới trẻ, thiết lập một chương trình như Solidays. Tóm lại, cần phải triệt phá nạn quấy rối, dần dần truyền đi ý tưởng rằng kiểu thái độ ứng xử này là vô dụng, nguy hiểm, dã man và thô thiển.

Phải tố cáo những kẻ quấy rối, cho chúng bị việt vị. Có nghĩa gì đây khi sử dụng một cậu bé hay một cô bé làm kẻ bị bắt nạt và bám riết đeo đẳng lấy học trò này, ních đầy lên lưng nó những cảm giác mạnh, và không còn buông nó ra nữa? Niềm vui trong chuyện này nằm ở chỗ nào? Niềm hoan hỉ xác định lãnh thổ của mình, như là những con chó ư? Niềm hoan hỉ cảm thấy được là kẻ mạnh, mạnh hơn những đứa khác chẳng? Với bốn hoặc năm đứa chọi lại một đứa bé gái hoặc một bé trai, đó chẳng lấy gì là cảm thấy

mạnh mẽ cả. Nhưng đó là một ảo tưởng. Bởi trên thực tế thì điều này là ngược lại, một lời thú tội rành rõ về sự yếu đuối, một bằng chứng hùng khiếp của sự đốn hèn cá nhân.

Nếu mẹ là Hiệu trưởng trường con, mẹ sẽ đến chia buồn và xin lỗi, mẹ sẽ đề nghị từ chức hay ngược lại, mẹ sẽ cố gắng thay đổi trường của mình thành trường điểm. Mẹ sẽ lồng và treo một bức ảnh lớn của Marion để người ta không quên nó, để câu chuyện của nó là một bài học. Mỗi ngày, lũ trẻ sẽ thấy nó khi bước qua cổng chính. Làm thế nào để có thể sửa chữa sự phi lý đến nhường ấy đây?

Thầy Hiệu trưởng thậm chí còn chẳng muốn dành cho con một phút mặc niệm. “Phải lật sang trang mới, cuộc sống vẫn tiếp tục.” - ông ấy đã tuyên bố như thế vào hôm sau ngày con chết như là một câu lệnh vậy. Chính những học trò đã đấu tranh nài nỉ để người ta tặng cho con một phút mặc niệm ấy.

“Cuộc sống vẫn tiếp tục”, họ nói thế. Nhưng điều vẫn tiếp tục ở trường học là nạn quấy rối. Một nữ học sinh Trung học cơ sở đã bị các học sinh khác tấn công trong phòng thay đồ bằng bột lửa và hộp xịt khử mùi: “Chúng tao sẽ biến mày thành một cái mỏ hàn” - chúng nói. Romain đã bị chúng nắm tóc kéo lê trên nền đất. Bức ảnh được đăng lên mạng Internet hình như đã được chụp trong nhà vệ sinh của trường.

Một số quốc gia đã có những chuyển biến thành công trong chủ đề này. Nhờ có chính sách cương quyết, nước Phần Lan đã chia ba số vụ quấy rối trong vòng mười lăm năm. Thụy Điển và Canada đã giảm được tỉ lệ hạnh kiểm xấu nơi các trẻ vị thành niên. Trong các quốc gia thuộc khối Anh ngữ, các Nguyên thủ như Barack Obama hoặc David Cameron đã lên tiếng về chủ đề này và các nhân vật nổi tiếng như Kate Middleton đã bước ra khỏi sự im lặng, bằng sự đấu tranh, để nói: “Tôi cũng vậy, tôi đã từng là nạn nhân của nạn quấy rối.”

Cần phải học hỏi những sáng kiến từ nước ngoài và thôi kiểu tự hài lòng với một bài diễn văn rao giảng đạo đức mà chẳng bao giờ được áp dụng

vào thực tế. Giải thích cho các học sinh hiểu quấy rối người khác là rất xấu, điều này vẫn chưa đủ. Nói qua loa giống như các bậc phụ huynh nhắc nhở các con mình: “Thế là không tốt đâu, nếu con tiếp tục thì cẩn thận nhé, con sẽ bị phạt đấy”, và không bao giờ thực hành điều mình nói. Nếu ta không bao giờ trừng phạt, đứa trẻ sẽ tiếp tục bất chấp và sống không có kỷ luật trật tự. Khi chiến dịch chống quấy rối học đường gần đây nhất được giới thiệu, Bộ trưởng Bộ Giáo Dục đã phát biểu, thế là tốt. Nhưng tại sao bà Fleur Pellerin, khi đó đảm nhận về kỹ thuật số của Bộ, bà ấy đã không liên hệ với Facebook, Google và những tập đoàn khác, để huy động họ chứ? Tại sao Bộ trưởng Bộ Thanh Niên lại không đi tiên phong? Tại sao Bộ trưởng Bộ Văn Hóa không xây dựng một dự án về chủ đề này, gợi ý các trường học chứ? Tại sao Bộ trưởng Các vấn đề Xã Hội lại không đăng đàn phát biểu trong khi tự tử là nguyên nhân đầu tiên về tỉ lệ chết ở tuổi dưới 25 và người ta có thể góp vào vấn nạn tự tử đó một phần là do bị quấy rối chứ? Tại sao Tổng Thống lại không để tâm đến nguyên nhân này? Tại sao một vấn đề sức khỏe cộng đồng lại chỉ có thể khoác lên lưng một mình Bộ trưởng Bộ Giáo Dục nhỉ?

Khi chiến dịch này, lần thứ hai cùng thể loại, sau đợt do Bộ trưởng thời đó là Luc Chatel đưa ra vào năm 2012, và được Vincent Peillon tiến hành vào tháng Mười một năm 2013, bác luật sư của nhà mình - mẹ phải nói bác luật sư “của con” thì đúng hơn - đã viết một bài bình luận nẩy lửa trên trang *monde.fr*, do trang này đề nghị bác ấy viết. Bác ấy đã giải thích rằng cá nhân bác đánh giá “mĩa mai một cách tàn nhẫn” rằng Bộ Giáo dục đưa ra chiến dịch này ngày hôm nay trong khi ba lá thư được gửi tới Vincent Peillon để đề nghị một cuộc điều tra hành chính có xu hướng tránh những thăm kịch khác thì vẫn chỉ là những lá thư chết, không hề có bất kỳ câu trả lời nào lẫn giấy thông báo đã nhận thư”.

Như con thấy đấy, Marion, bố mẹ và người thân của con đã quá đổi bị xáo động, bị tuyệt vọng, phần nộ trước hoàn cảnh về sự ra đi của con đến nỗi mà mẹ khó lòng chấp nhận lời ủng hộ chót lười đầu môi của họ.

Trong khi đó thì với bố mẹ mà nói cái chết của con là một vụ xì căng đan xứng đáng có những phản ứng trọng thể, đôi khi mẹ đã phải viết, phải năn nỉ, gần như van nài để người ta bỏ công trả lời những lá thư của mẹ, và người ta đã không trả lời.

Mẹ không thể ngăn mình nghĩ nếu giả sử con là con gái của một vị tai to mặt lớn của đảng cầm quyền, của một ngôi sao truyền hình hay của một Bộ trưởng nào đó, số phận con hẳn sẽ làm cho mực và nước mắt của công chúng chảy tràn hơn biết bao nhiêu. Mẹ không thể ngăn tim mình se sắt khi thấy án mạng của một nữ giáo viên làm xáo động, cũng chính đáng thôi, đó là những đại diện của Quốc gia, nhưng cái chết của con thì không, Marion ạ. Trong lời mong ước của mình, bố mẹ đã kêu gọi bỏ phiếu cho một bộ luật trừng phạt quấy rối giữa các học sinh. Mẹ đã nói điều đó một cách công khai. Con có tin một ngài dân biểu nào đó sẽ liên hệ với chúng ta để ủng hộ ý tưởng này không, hoặc tranh luận với bố mẹ về vấn đề này? Không. Chẳng có gì cả. Không có bất kỳ phản ứng nào. Vào giờ mà mẹ đang viết đây, có một bộ luật tồn tại. Nhưng hình như tất cả mọi người chẳng ai thêm quan tâm đến nó.

Mẹ cần phải miêu tả cái cảm giác ta cảm nhận được khi vấp phải những bức tường thể chế. Có thể do mẹ đã chờ đợi quá nhiều từ ban quản lý nhà trường, từ Sở Giáo dục, từ Bộ, từ Chính phủ. Có thể.

Nhưng gần như mỗi lần, những câu trả lời của họ có tác động lên mẹ như những cú dao đâm. Hoàn toàn thiếu tình người trong những câu trả lời của họ, thứ tình người mà có thể khiến bố mẹ giảm bớt nỗi đau, và ngoài trường hợp của con ra, cương quyết tấn công nạn quấy rối, điều hẳn có thể đem lại tiếng vang cho lá thư của con và, nếu có thể, đem lại một ý nghĩa cho hành động của con.

Lá thư đầu tiên, mẹ đã nói điều này rồi, bố mẹ đã gửi đến Tổng Thống François Hollande và Bộ trưởng Bộ Giáo dục Vincent Peillon vào ngày 19 tháng Hai năm 2013. Bố mẹ đã kể chi tiết những thông tin mà bố mẹ có

được trong thời điểm đó, sáu ngày sau khi con qua đời. Bố mẹ cũng nêu em gái và em trai của con trong thư:

“Chúng tôi còn hai đứa con khác và chúng tôi phải bảo vệ chúng, chứng tỏ cho chúng thấy rằng các ngài sẽ có những trừng phạt về kỷ luật và sẽ đồng hành cùng chúng tôi để phạt những đứa quấy rối ấy. Các ngài không thể bảo vệ những con người này, vì sự chệnh mảng, cầu thả và thái độ im lặng mà họ đã đẩy Marion đến chỗ kết thúc cuộc đời mình.”

Trong phần kết luận, bố mẹ đã tung ra một lời kêu gọi cầu cứu thực sự:

“Giờ là nghĩa vụ và trách nhiệm của các ngài, thưa ngài Tổng Thống Hollande và ngài Bộ trưởng Vincent Peillon, cần phải rảo bước để cứu các con chúng tôi. Với Marion thì đã quá muộn và thật là đáng tiếc nhưng mọi thứ vẫn còn có thể thay đổi đối với những đứa khác. Xin hãy hành động!

Ngày mùng 10 tháng Tư năm 2014, mẹ đã lại một lần nữa gửi lá đơn thỉnh cầu đến Tổng Thống, và một bản sao đến Bộ trưởng Quyền Phụ nữ, Bộ trưởng Bộ Y tế và Bộ trưởng Bộ Giáo dục, khi ấy là Benoit Hamon. Người này cuối cùng cũng đã trả lời mẹ vào ba tháng sau đó bằng một lá thư lạnh lùng và xa cách, sau khi mẹ đã tới tận gọi điện đến văn phòng của ông ấy và của François Hollande. Mẹ đã giải thích với họ rằng vừa phát hiện ra trong các thư tín gửi đến các cấp trên của mình, ông Hiệu trưởng trường Trung học cơ sở của con đã đặt biệt danh cho mẹ là “kẻ gièm pha”. Mẹ đã rất bức mình, con hình dung được chứ, ngán ngấm tột độ.

Mẹ cũng đã khám phá ra rằng bà đại diện phụ huynh học sinh của trường - và của lớp con nữa! - đã gửi một lá thư ủng hộ thầy Hiệu trưởng. Bố mẹ coi điều đó như một sự phản bội. Một người đại diện được các phụ huynh bầu ra mà mẹ nghĩ vốn để bảo vệ quyền lợi cho các phụ huynh. Nhưng đã chẳng có sự bảo vệ quyền lợi nào ở đây hết.

Điều nhọc nhằn đau đớn nhất không nằm ở đây. Nó nằm trong câu trả lời của Sở Giáo dục, nơi này trong thư trả lời, đã cảm ơn sự ủng hộ của bà đại diện phụ huynh học sinh kia.

Tóm lại, mẹ kể hết trong lá thư gửi vào mùa xuân năm 2014 ấy, một năm sau khi con đi xa, rằng thầy Hiệu trưởng trường con, trong một bức thư gửi đến Bộ trưởng và Sở Giáo dục, gợi lên chuyện “nỗi đau ăn hình trên truyền hình” của mẹ, để loại bỏ quyền tham gia phát biểu trên truyền thông và quá trình tìm kiếm sự thật của mẹ. Các nhà chức trách cấp cao này cần phải biết rằng các bước tiến hành của chúng ta đã khơi lên một phản xạ thuần khiết mang tính nghiệp đoàn đến mức nào và một chiến dịch bôi nhọ gièm pha nhắm vào bố mẹ.

“Trong khi chúng tôi, cha mẹ còn đang đeo tang đứa con gái nhỏ vừa qua đời, chúng tôi chẳng được gợi ý trợ giúp gì trong cuộc đấu tranh thường nhật này, nó như là vấn đề sống còn của chúng tôi. Thưa ngài Tổng Thống, ngài Benoit Hamon, bà Vallaud Belkacem, bà Marisol Touraine, tôi không dám tưởng tượng rằng các ông các bà lại có thể chứng thực những điều ấy được.”

Nhà toán học Cédric Villani, đã khẳng định mới đây trên đài *France Inter*: “Hệ thống giáo dục phải dựa trên niềm tin tưởng.” Điều đó giống lên như là một sự hiển nhiên. Tuy vậy, nó vẫn chỉ là một sự mơ tưởng. Chính vì thế mà mẹ đã thành lập một hội “Marion Fraisse - Mở rộng vòng tay”. Với hy vọng trợ giúp tất cả những ai, như chúng ta, cảm thấy bị bỏ rơi, bị cô lập, nhốn nhác khốn khó mà phải đối diện với các thể chế kiêu lời và khép kín, thu mình. Trong niềm hy vọng trợ giúp và cố vấn cho tất cả, ủng hộ họ trong tất cả các lĩnh vực. Mẹ biết rằng một bàn tay chìa ra đã được chờ đợi biết bao nhiêu.

Dành cho Clarisse và Baptiste

Khi ta mất đi một đứa con, cho dù bất kì nguyên nhân nào dẫn đến cái chết ấy, thì trong những tuần đầu tiên ta có khuynh hướng dành trọn hết thời gian cho nó, tất cả nguồn lực, tất cả mọi suy nghĩ nữa. Huống hồ khi đứa trẻ ấy chết vì một nỗi đau mà ta có thể xác định được, mà ta hẳn có thể tránh được, và rằng chúng ta cảm giác đó như là một vụ ám sát.

Khi ấy, với những đứa con khác thì nỗi đau hình như còn bị nhân lên. Clarisse và Baptiste ơi, các con đã mất đi chị gái của mình, nhưng thi thoảng có lúc các con cũng có cảm giác mất cả bố mẹ nữa, bố mẹ đây, phụ huynh của các con đã bị chết đờ cả người, bị trói buộc, bị đắm chìm trong nỗi đớn đau. U sầu là một thứ bùn mà nó nuốt chửng dần ý nghĩ và ham muốn sống. Tuy nhiên hai đứa con là em trai và em gái của Marion cần phải tiếp tục cuộc sống của các con, và cuộc sống ấy sẽ đẹp, mẹ chắc chắn thế, dẫu vẫn còn sự tàn độc của những thử thách bất công này. Bố mẹ sẽ làm tất cả để cuộc sống của các con được an lành.

Có một đứa con bị chết, điều đó giống như có một kẻ nghiện ma túy trong nhà vậy. Ta suốt ngày chỉ lăm lăm chăm nom nó và ta gần như quên những người khỏe mạnh còn lại. Chưa bao giờ bố mẹ quên các con. Bố mẹ chưa bao giờ thôi yêu các con. Nhưng đôi khi, bố mẹ bị ám ảnh bởi số phận của Marion.

Cần phải chăm nom những người còn sống. Nghĩ đến đứa con luôn làm ra vẻ mọi thứ đều ổn để không quấy rầy bố mẹ. Nghĩ đến những đứa con chẳng bao giờ gây động tĩnh. Mới đây mẹ tìm thấy các bức ảnh của hai con, buồn bã quá đối với cặp mắt thâm quầng. Đúng thế, cả con nữa, Baptiste ạ, thậm chí còn chưa được 2 tuổi, con đã mang vẻ nghiêm trang của những đứa trẻ nhìn thấy một tai họa sượt qua. Còn con Clarisse, mẹ sẽ không bao giờ quên những dòng chữ mà con đã đưa khi mẹ ngồi trước máy tính. Mẹ gửi một lá thư cho bác luật sư. Còn con, con đã viết cho mẹ: Baptiste và con, chúng con đang ở đây nhé. Mẹ cũng phải chăm nom chúng con chứ.

Đáng mừng là các con đang ở đây. Các con hết sức quan trọng đối với bố mẹ và bố mẹ luôn rất hài lòng và tự hào về hai con. Cũng chính vì các con mà mẹ đã viết cuốn sách này.

Đoạn kết

Từ một câu chuyện riêng của một cá nhân có thể nảy sinh những chuyện liên quan đến toàn cầu. Tôi hy vọng cuốn sách này sẽ là chủ đề tranh luận, thảo luận trong mỗi gia đình các bạn, trong trường học của các bạn và ở cả những nơi khác. Mong rằng nó sẽ có hiệu lực hết như một ngòi nổ và sẽ khiến cho các em học sinh ý thức toàn vẹn về sự nghiêm trọng của nạn quấy rối giữa chúng với nhau. Rằng các thể chế của chúng ta cuối cùng sẽ có biện pháp xử lý tệ nạn này và các thể chế ấy sẽ bảo vệ con em chúng ta tại trường học, bởi sự đau đớn của một số em là hết sức cùng cực đến nỗi đôi khi đẩy các em đến chỗ tự vẫn.

Phải hành động khẩn cấp để cho trường học tiếp tục hoặc sẽ lại trở thành một địa điểm thăng hoa. Đó sẽ là một trong những sứ mệnh của hội “Marion Fraisse - Mở rộng vòng tay”.

Lời cảm ơn

Gửi tới con Marion, tình yêu của mẹ, con gái đầu lòng yêu quý của mẹ, đứa con đã giúp mẹ trở thành một người mẹ, biến mẹ và bố trở thành những phụ huynh, hẳn cả đời này mẹ cảm ơn con vẫn không hết.

Cảm ơn Marion vì mười bốn năm hạnh phúc (mẹ tính cả quãng thời gian mang thai con), đã giúp mẹ tăng thêm mười ba ki lô gam trong suốt năm 1999 để rồi cho con chào đời vào đúng ngày Nhật thực toàn phần ấy! Cảm ơn con đã rất xinh đẹp, rất hiền dịu, rất nồng hậu, rất nhộn, rất vẹn toàn, rất thông minh, có thể là quá nữa!

Con đã mơ trở thành kiến trúc sư, và rồi đây con sẽ là kiến trúc sư của bố mẹ và các em. Không, cái chết không khiến tình yêu dừng lại. Ban này mọi người đã nói chuyện với nhau rằng đến một ngày nào đó, có thể thế, khi mà giờ đi của mẹ sẽ điểm, mẹ sẽ lại gặp con. Trong lúc chờ đợi, mẹ sẽ tiếp tục cuộc chiến đấu này, không dễ dàng nhưng là cần thiết để cái chết của con không bị quy gọn lại là một mẫu tin tức, nàng tiên mùa đông bé bỏng của mẹ ạ!

Và thậm chí dẫu cho trái tim con không còn đập nữa, thì trái tim mẹ còn đập và mẹ sẽ chiến đấu vì con.

Cảm ơn David, người chồng của em, cảm ơn các con của mẹ, Clarisse và Baptiste, tình yêu của mẹ, sức mạnh của mẹ.

Cảm ơn toàn thể gia đình ta. Con cảm ơn mẹ, cảm ơn bố mà có thể giờ này bố đang ở cạnh Marion. Em cảm ơn chị gái và chồng của chị, cảm ơn các anh em trai và các chị em dâu, các cháu - chúng đã rất nhớ con, Marion ạ. Xin cảm ơn toàn thể gia đình bên chồng của tôi.

Cảm ơn tất cả các bạn bè, những người bạn thực sự, những người đáng tin. Cảm ơn các đồng nghiệp đã ủng hộ tôi. Cảm ơn các giáo viên ở trường Mẫu giáo và Tiểu học, những người đã chăm nom chu đáo cho Clarisse và

bây giờ là Baptiste. Cảm ơn Amelia và gia đình. Xin cảm ơn những người làm thiện nguyện của xứ đạo.

Cảm ơn Jacqueline Remy, mà nếu không có người này thì cuốn sách này đây hẳn sẽ không tồn tại. Cảm ơn các bạn biên tập viên, Clarisse Cohen và Florence Sultan vì sự ủng hộ không gì lay chuyển nổi của họ.

Cảm ơn David Père, luật sư của chúng tôi, một người đàn ông có một không hai.

Cảm ơn Françoise, nữ bác sỹ gia đình của chúng tôi. Cảm ơn các đội ngũ của CMP^{31[*]}.

Cảm ơn tất cả những người vô danh đã ủng hộ chúng tôi trong suốt thử thách này, cuốn sách này cũng là cuốn sách của các bạn.

Cuối cùng, xin cảm ơn các bạn, các độc giả, cho dù bất kỳ lý do gì đã dẫn các bạn đến làm quen với những trang sách này.

Notes

[[← 1](#)]

Trong sách sẽ có ba dạng chú thích, của tác giả sẽ được viết là nguyên bản (NB) của người dịch (ND) và của người làm ebook (NH).

[*] Hiệu Constant dịch sai. Tự vẫn là tự tử bằng cách lấy dao cắt cổ hay đâm cổ để chết. Treo cổ tự tử gọi là tự ải. (NH)

[← 2]

^[*] Diễn viên hài nổi tiếng của Pháp. (ND)

[← 3]

^[*] Chỉ là một nhận xét rằng cả thầy cô giáo cũng viết sai chính tả. (ND)

[← 4]

[*] Ở Pháp, tại trường học, khi bắt đầu có bảng điểm của học sinh thì đa phần sẽ được trao riêng cho phụ huynh trong buổi họp gặp gỡ phụ huynh – giáo viên vào cuối mỗi kỳ, và các giáo viên tiếp riêng từng phụ huynh. (ND)

[[← 5](#)]

[*] Ý muốn nói: Không muốn nhìn thấy, hay chấp nhận có nguy hiểm
đứng rình rập. (ND)

[← 6]

^[*] Lá thư trong bản gốc có rất nhiều lỗi chính tả tiếng Pháp, nhưng người dịch sẽ không dịch theo như có lỗi chính tả. (ND)

[[← 7](#)]

^[*] Tất cả những tên riêng trong tác phẩm đều đã được đổi đi. (NB)

[← 8]

[*] Trích bài hát: “Que toi au monde”, từ đĩa “Sans attendre” của Céline Dion (Columbia, Epic, 2012), lời của Luc Plamondon. (NB)

<https://www.youtube.com/watch?v=pAscIUTQNaY> (NH)

[[← 9](#)]

[*] Trích bài hát: “Le Droit de rêver”, từ album cùng tên (Warner Music France, 2012), Christine Roy-Christophe Emion/Laura Marciano-Simon Caby. (NB)

[← 10]

^[*] Từ nguyên bản cũng có nghĩa là “Vấy phân vào họ”. (ND)

[[← 11](#)]

^[*] Ở Pháp, năm học được tính theo ba kỳ. (ND)

[← 12]

[*] Ở Pháp, đây là kiểu nói khi khởi kiện nhưng không kiện một ai cụ thể. (ND)

[← 13]

[*] CM1 tương đương với lớp 4. CM2 tương đương với lớp 5. (ND)

[← 14]

^[*] Nguyên bản: Chúng nhổ vào mặt cậu. (Câu này nhiều nghĩa, nhưng đều là nghĩa xấu). (ND)

[← 15]

[*] Ở phương Tây, “tóc vàng” dùng để ám chỉ những cô gái có vẻ ngoài ưa nhìn nhưng kém thông minh. (ND)

[← 16]

[*] Đoạn này trong nguyên bản có nhiều lỗi chính tả và cách viết trên Facebook của trẻ vị thành niên. (ND)

[[← 17](#)]

^[*] Đoạn này trong nguyên bản có nhiều lỗi chính tả và cách viết trên Facebook của trẻ vị thành niên. (ND)

[← 18]

^[*] Là một vùng nằm ở phía Bắc của nước Algérie. (ND)

[← 19]

^[*] RATP: viết tắt của **R**égie **A**utonome des **T**ransports **P**ariens (Công ty quản lý giao thông công cộng Paris). (NH)

[← 20]

[*] Do các đại từ nhân xưng trong tiếng Pháp khi dịch ra tiếng Việt có thể thay thế, nên người dịch sử dụng đại từ “cô, cháu” để dịch mấy câu này trong bài hát cho hợp ngữ cảnh. (ND)

[[← 21](#)]

^[*] GRS (gymnastique rythmique et sportive) Thể dục nhịp điệu. (NH)

[[← 22](#)]

[*] Trích bài hát: “*La Mer et l’Enfant*”, từ album *Sans attendre* của Céline Dion (Columbia, Epic, 2012), lời của Fabien Marsaud, David Gategno. (NB)

[← 23]

^[*] Soirées pyjama. Ngủ lại đêm ở nhà bạn. (NH)

[← 24]

[*] RER: viết tắt từ **R**éseau **E**xpress **R**égional có nghĩa Mạng lưới tốc hành vùng. (NH)

[← 25]

[*] Ý nói trang cá nhân trên Facebook. (ND)

[[← 26](#)]

^[*] Bộ xương. (ND)

[← 27]

[*] FCPE viết tắt của *Fédération des Conseils de Parents d'Elèves*: Liên đoàn các Hội đồng phụ huynh học sinh. (NB)

[← 28]

[*] “Petite Émilie”, trích từ album “La vie est belle” của Keen‘V (Yaz, Universal 2012). (NB)

[← 29]

[*] Shit: một loại cỏ giống như thuốc lá, khi hút dễ gây nghiện như ma túy. (ND)

[[← 30](#)]

^[*] Chó cái. (ND)

[← 31]

[*] CMP viết tắt của **Centres Médico-Psychologiques** – Trung tâm Y tế tâm lý. (NH)

Table of Contents

[Notes](#)